

Letní Vacenovický ZPRAVODAJ

ČERVENEC / 2018

*Obec Vacenovice oslavila
o víkendu 9. – 10. 6. 2018 nádherné
výročí 790 let od první písemné
zmínky o obci*

Společenská kronika - fotografie

Vítání dětí

Vítání dětí

Vítání dětí

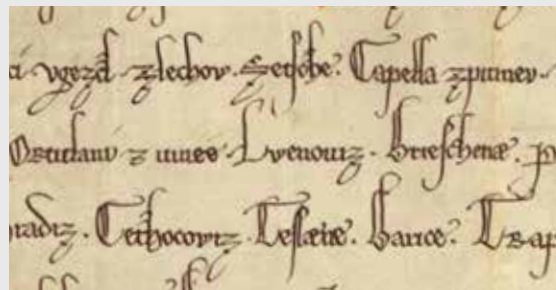
Vítání dětí

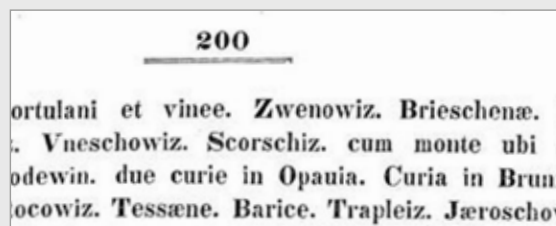
Logo výročí navrhl
František Setínský st.

Fotokopie darovací listiny

Výřez z názvem naší obce

Výřez z latinského přepisu

Obec Vacenovice oslavila o víkendu 9. – 10. 6. 2018 nádherné výročí 790 let od první písemné zmínky o obci

790 let je úctyhodné číslo. Jak jsme se vlastně dopídili k počtu 790 let? V moravském zemském muzeu v Brně existuje listina v jazyce latinském, podle níž český král Přemysl Otakar I. v roce 1228 daroval klášteru velehradskému 53 vesnic, mezi nimi i Vacenovice. Při hledání vhodného termínu oslav nás napadlo využít krásný letní termín, a to termín naší pouti. Tu slavíme všichni. Přijedou k nám příbuzní, chodíme s dětmi ke kolotočům, prostě sváteční víkend. Tak bylo rozhodnuto.

Oslavy začaly už v sobotu dopoledne. Fotbalový turnaj Svobodní vs. ženatí prověřil zdatnost našich mužů dokonale. Je pravdou, že v dobách minulých se jakákoliv bitva odehrávala na velkých pláních a ne jeden bojovník v litém boji zaplatil i životem. Tož život tu nikdo nenechal, a to je dobře, ale část chrupu ano. V urputném boji létaly zuby, tekla krev, jelo se na pohotovost a šilo se. Moc mě to mrzí. Jediné, co mohu zraněnému borci slíbit, že jeho udatný boj bude v kronikách zaznamenán, a dalších 790 let si jeho potomci budou číst, jak odvážného a zdatného měli předka.

To už se ale blížilo sobotní odpoledne. Do farního centra se pomalu začali scházet vystupující i diváci. Během dlouhého odpoledne se nám předvedly všechny naše pěvecké sbory a folklorní soubory, jako host se představil Vachův sbor moravských učitelek z Brna. Velkým překvapením pro nás diváky byl Cyrilometodějský divadelní spolek, který zahrál divadelní vystoupení mapující historii světa a Vacenovic. Na podiu se vystřídal Adam s Evou, pravěcí lovci, dokonce Praotec Vaca, nechyběli ani habáni. I když se aktéři hry sešli poprvé a jen proto, aby nás pobavili při oslavách, sklídili obrovský aplaus. Doufáme, že tento jejich první divadelní počín nebyl také poslední, byla by to velká škoda. Vůbec celý sobotní den se nesl pod patronátem občanů. Vinaři si sami zorganizovali košť vína, naše aktivní seniorky vybraly peníze, koupily pomazánky, večky a připravily nám chlebičky. Šikovné hospodyňky napekly, co uměly nejlépe, a tak jsme celé odpoledne ochutnávali dobroty a zapíjeli je kvalitním vínem. Pivo nám věnoval pan Bábík, majitel firmy Anticoro Bábík Josef s.r.o. a Hospoda u Letochů. Po setmění byl odpálen velkolepý ohňostroj, na který čekali nejen děti,

ale i dospělí. Večer tím ale zdaleka nekončil. K tanci a poslechu nám na závěr zahráli Vacenovští muzikanti a náš místní písničkář Pavel Charvát.

V neděli jsme se oblekli do slavnostních krojů a šli společně oslavit výročí obce a Poutě ve Vacenovicích. Po dvanácté hodině byli všichni občané pozváni ke slavnostnímu společnému obědu. Zorganizovat oběd pro velký počet lidí, venku v areálu, to není tak jednoduché. Tak slavnostní asi moc nebyl, ale hlavně byl společný. Vždyť rodina a přátelé se při slavnostních událostech scházejí právě u oběda. A tak jsme si společně dali guláš, opékané klobásky, párky, hermelín, děti měly párky v rohlíku. Točilo se pivo, limo. Na stolech jsme měli dobré koláčky a víno od našich zahrádkářů. Zahrála nám cimbálová muzika Oskoruška a Vacenovští muzikanti. Potěšilo mě, když jsem potkala místní občany, kteří si libovali, že se potkali s lidmi, kteří bydlí na jiném konci obce a vlastně si nikdy ani pořádně nepopovídali. Moc pěkné odpoledne.

Bez ochotných a obětavých občanů by se podobné velké akce jen těžko pořádaly, proto si všichni vacenovští zaslouží velké uznání. Vyjmenovávat všechny nemůžu, určitě bych na někoho zapomněla.

Vážení, velmi si vážím toho, že jste pomohli jak při organizaci akce, při vystoupení, obsluze i při následném úklidu. Díky vaší obětavosti a ochotě jsme oslavy prožili vesele a s radostí. Opravdu upřímně děkuji.

Víte, v jedné z úvah o názvu naší obce se píše, že slovo Vacenovice je vlastně zněnělina jména Václav. A tak možná právě proto, že náš předek a zakladatel byl Václav, je naše vesnice tak malebná, krásná a lidé jsou zde vstřícní, obětaví a milí. Vždyť hlavní patron Čech a Moravy, symbol české státnosti, český kníže a světec se jmenuje Václav a ten nad námi určitě drží ochrannou ruku. Za to mu moc děkujeme.

Přeji tedy nám všem, ať se nám ve Vacenovicích dobře daří, ať jsme šťastní a zdraví, pořád máme chuť se potkávat a je nám spolu ve Vacenovicích dobře.

Jana Bačíková, starostka obce

Darovací listina Přemysla Otakara I. velehradskému klášteru

Protože je letos 790 let od první písemné zmínky o naší obci, bylo by možná zajímavé podívat se na originál. Je uložen v Moravském zemském archivu v Brně a brzo snad budu mít kopii ve formě plakátu. Zatím se můžeme podívat na fotografii. Jak píše Ing. František Rygar ve své knize „Vacenovice z duchovního života“, olomoucký biskup Robert povolal v r. 1205 z Čech 12 mnichů cisterciáckého řádu na Moravu. Přišli k vesnici, která se jmenovala Veligrad, a k opuštěnému kostelíku sv. Jana. V blízkosti tohoto místa pak postavili klášter s klášterním kostelem. 27. 11. 1228 byl kostel vysvěcen a této slavnosti se zúčastnil král Přemysl Otakar I. s manželkou Konstancií a synem Přemyslem.

V den slavnosti král potvrdil listinu, kterou daroval klášteru 53 vesnic a mnohé jiné pozemky. Mezi nimi i Vacenovice, byť se tehdy nazývaly trošku jinak.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

DĚTI NAROZENÉ v I. polovině roku 2018

Vrtulníček

Letí chmýří z pampelišek,
letí jako vrtulníček,
nad travou a nad keříčky,
nad kaluže, nad loužičky.
Na tom jednom vrtulníčku
pevně se drží, malý broučku,
leť si můj malý, leť si, leť
a pěkně se sám prolet.

Ale brouček už se nudí
a taky vítr trochu studí,
roztáhne křídla a letí sám,
zůstanu tady, tady to znám.
A vletí mamince do náručí,
máma si vesele povyskočí,
já už, mámo, létat nebudu,
raději s tebou doma zůstanu.

I ty můj broučku,
kloučku...

František Běhal
Radek Špaček
Lukáš Novák
Václav Mikulčík
Michal Krejčí
Jakub Mráka
Albert Belka

Johana Šťastná
Lucas Chvátal
Vít Rapant
Jiří Šen
Ondřej Horák
Lukáš Mráka
Tereza Fousová

Laura Hasíková
Laura Klenovská
Marek Chvátal
Ema Čáslavová
Martin Kratochvila

SVATBY v I. polovině roku 2018

Moje láska

Moje láska sílí, věř mi,
jsi mi dražší čím dál víc,
šťastná ze všech
nejšťastnějších,
jsem královnou
všech kouzelnic.
Tvoje tichá slova hladí,
naslouchám jim,
rozumím,

dojatá pak
beze slov
čekáš a já oněmím.
Je to souznění s tvou duší,
nebo jenom krásný sen?
Už to vím,
že patříš ke mně.
Já projdu tvým životem.

Ondřej Blahůšek a Karolína Chromá
Ing. Tomáš Neduchal a Ing. Libuše Neduchalová
Vít Říha a Monika Šťastná, DiS.
Ing. Viliam Richter a Miriam Juříková
Pavel Bábíček a Beata Aufová
Dalibor Voříšek a Bc. Šárka Bělochová
Radim Směřička a Jitka Popelková

ÚMRTÍ v I. polovině roku 2018

Babička

Nevíš, co máš, dokud to neztratíš.
Ta věta je už trapné klišé.
Znáš to, ale než pochopíš,
je pozdě, jen roníš slzy tiše.

Proč jen čas nejde vzít zpět.
To žila bych hned jinak.
Vážila bych si tvých slov, věť,
do očí se ti mohla dívat.

Je tolik věcí, co chci ti říct,
jenže ty už mě neslyšíš.
Nemohu pít, nemohu jíst,
s vědomím, že se mi nevrátíš.

Ležím a cítím ruku v mých vlasech.
Přišla ses se mnou rozloučit?
Pak ve snu vidím tě v zářivých šatech,
máváš mi, odcházíš, nemůžu tě zastavit...

	ve věku
Růžena Horáčková	94 let (r. 2017)
Anna Čopfová	89 let
Dobroslav Chvátal	83 let
Blažena Chvostalová	90 let
Eva Mráková	53 let
Věra Mikulčíková	84 let

	ve věku
Marie Brhelová	73let
Jaroslav Křížka	66 let
Jiřina Grufíková	81 let
Alois Letocha	84 let
Antonín Šťastný	77 let

STATISTIKA v I. pololetí roku 2018 se ve Vacenovicích:

narodilo 19 dětí
přihlásilo k trvalému pobytu 12 občanů
odhlásilo se z trvalého pobytu 20 občanů
zemřelo 11 občanů

Stav obyvatel před uzávěrkou zpravodaje činí 2211,
průměrný věk 41,38 let.

VÝZNAMNÁ OSOBNÍ VÝROČÍ v I. polovině roku 2018

Ranní procházka

*Do polí jdu v ranní chvíli,
jasná je i širá dálava,
na obloze mráček bílý,
listí stromů zamává.*

*To příroda po tváři hladí,
jak čistá voda z hor,
i s pěvci hrde svádí
za úsvitu slavík dávný spor.*

*Rosa v listí chvěje se jak živá,
keře samý švitor a šum,
to země žije a zpívá,
předvádí krásu a svůj um.*

*Tak lehko a volně se tu dýše,
ta krása je zde zakletá,
ve všem, co je vidět a slyšet,
co žije a co rozkvétá.*

96. narozeniny oslavil:
Marcelín Dobeš

95. narozeniny oslavila:
Anastázia Výletová

94. narozeniny oslavil:
Jan Novák

90. narozeniny oslavil:
Ing. Blažej Ingr

85. narozeniny oslavili:
Josef Novotný
Stanislav Charvát
Blažena Martinková
Ferdinand Sladký
Anežka Macková
Marie Letochová
Stanislav Hutr

80. narozeniny oslavili:
Hedvika Bábíčková
Anna Miléřová
Vavřinec Synek
Marie Rygarová

Diamantovou svatbu, tj. 60 let společného života, oslavili manželé:
Božena a Josef Novotní

Zlatou svatbu, tj. 50 let společného života, oslavili manželé:
Růžena a Jan Štastní

Zlatá svatba – Růžena a Jan Štastní

Diamantová svatba – Božena a Josef Novotní

95. narozeniny oslavila Anastázia Výletová

90. narozeniny oslavil Ing. Blažej Ingr

Co to znamená, když se řekne sbor pro občanské záležitosti? Myslím, že každý z vás to určitě ví a pokud ne, tak se s ním alespoň jedenkrát za život setkal, ani o tom možná nevěděl!

Takže, sbor pro občanské záležitosti je seskupení zpěvaček, které nás svým pěveckým projevem provází při svatebním obřadech, vítání dětí do života, oslavách výročí svateb a setkání rovníků. Aby jim to ladilo, dohlíží na ně hudební a někdy i pěvecký doprovod a hlavně náš umělecký všeučel Libor Mikulčík.

Dá se říct, že v této sestavě působí sbor od r. 1990, některá děvčata se nám odstěhovala, všechna měla mateřské pauzy, přibýly i mladší hlasy, prostřídali se i varhaníci.

Musím říct, že po skoro 3 desetiletí, kdy i já působím na Obecním úřadě, to bylo spoustu krásných obřadů, které by bez kouzelných i dojemných písní našeho sboru prostě nebyly ono!

Pro zajímavost od r. 1990 jsme přivítali 602 občánků, 415 párů vstoupilo do svazku manželského, 113x jsme oslavili zlatou svatbu, 15x diamantovou, 3x kamennou a 1x platinovou, což je úctyhodných 70 let prožitých v manželství. V roce 2015 jsme s paní starostkou byly poblahopřát ke 100tým narozeninám rodačce z Vacenovic p. Marii Uherkové roz. Jakubíčkové.

A jak to začíná... Svatební pochod zní a k nám přistupují novomanželé, aby si navždy slíbili lásku a věrnost...

A dál... Víte, kdy se narodí dítě? Jak říká Tomáš Holý. PO SVATBĚ! Ale i my víme, že k tomu, aby se dítě narodilo, stačí, že se dva lidé mají rádi.

A dnes je moderní první dítě a pak možná svatba. To už záleží na každém.

S velkou radostí vítáme i s krojovanými dětmi z MŠ každého nového občánka, protože děti – to je naše budoucnost.

I když vůbec nestárneme, neznámá to, že se čas zastavil. On mizera neplyne, nýbrž přímo pádí a díky jeho neposednosti nám od našeho narození uplynulo krásných kulatých 40, 50, 60, 70, 80 atd. let. Abychom si připomněli zážitky ze školních lavic, naše první lásky, někdy i nezbednosti a lumpárny, zkrátka, abychom se cítili stále mladí, pořádáme srazy spolužáků a rovníků, při nich s láskou, dojetím a slzami v očích od smíchu vzpomínáme na časy malin nezralých...

Letos slavíme 790 let od první písemné zmínky o naší obci. Troufám si říct, že většina z nás si myslí, že nejkrásnější místo na světě je to, kde se narodil a kde žije...

*Jen jedno krásné místo znám,
jen jednu krásnou zemi.
Kde zrodil jsem se, miluji,
kde těším se a vychovávám děti.
Tam děvčice a šohajů září v krojích,
jak živé květy. Barva modrá, bílá, červená.
Překrásná jižní Morava,
kde skřivánek brzo zjara zpívá,
ve vinicích po celý rok živo bývá.
Tam ve sklípku vinař sedává,
hladí zrakem tu žeň práce,
hlídá barvu, jiskru vína –
jeho mysl táhne stále na vinice.
Jižní Morava – to je ta krásná zem,
osázená vinicemi a zpívajícím lidem.*

Ludmila Kacrová, matrikářka

Milí Vacenovičtí,

marně pátráme po významu slova, kterým je pojmenovaná obec našemu srdci blízká a nejsme schopni zjistit, jestli to slovo Vacenovice je rodu mužského (Maskulinum), ženského (Femininum), nebo středního (neutrum). Latinu používáme pro případ, že by někdo neuměl význam slov přeložit do jazyka moravského, kterýmž to jazykem se kraj kolem Vacenovic vyznačovatí ráčí. Tak babo raď, jsou Vacenovice v čísle pomnožném nebo dokonce množném? To, že jsou Vacenovice jihovýchodně od Kyjova, že patří pod Hodonín a ne pod nějaký církevní řád, to se lehce dozvíme ze všech různých medií, intermedií i informačních kanálů. Také se dozvíme, že je to obec čistě slovácká. Ale význam slova a ještě navíc jeho zařazení do široké náruče kolonek jazyka českého, se nedovíme. Noooooo co se dá dělat.

Dana Zátopková si dokonce vzpomíná na to, že se v tomto kraji motaly švédské armády za třicetileté války, což si jasně pamatuje, protože výraz Ingr se přisuzuje jakémusi švédskému rajtákoví, který do zdejšího kraje své sémě zasel a místní krojované děvčice oblboval. A také je docela možné, že je to nějaký zkomolený švédský výraz.

Nebo to bylo tak, že kdysi král (možná ještě kníže) Přemysl Otakar, toho času I., když prováděl spanilé jízdy a inspekce po svém území, jel koňmo se svojí kohortou kolem zmíněného prostoru. Bylo to okolo roku 1228 a měl pojednou takový rozdávací pocit a ten pocit, že mu seděl stále víc a víc za ušima a tak se rozhodl. Musím někomu něco dát. Ale co? A komu? A jak se tak rozhlíží kolem, měl najednou nápad. Tenhle kraj je docela pěkný a tak bych ho mohl někomu věnovat. Nejdříve se napil z řeky Moravy (to se tenkrát ještě mohlo), pak se postavil a s pohárem říční vody v ruce (nevíme jistě, jestli se tenkrát vacenovické nápoje hodily pro královská ústa) prohlásil: „Dám Velehradskému klášteru dárek, na který nezapomene, mám stejně dost hříchů a oni to velehradští borci umějí nahoře spolehlivě zařídit.“ Povídal si dále pro sebe: „Fraxinus! (jasan). Mléka a strdí mají dost, vína taky a ještě ho rozdávají. Něco si vypijooooo sami a zbytky vozí ke mně, na Vyšehrad! Nevolníků na práci je tu taky habaděj. Tak jim dám klukům kousek země na Velehrad. Stejně na všechno sám nestačím.“ A tak jim ten kousek území věnoval.

Nikdo dodnes neví s jakým proslovem a jakými moudrými slovy ten dar doprovodil. Ony ty projevy se stejně významově od sebe v různých dobách moc neliší. Možná, že nějaký důležitý a významný mnich, zmožen oslavou královského daru, místo: „Král vece!“ (Král říká), zakoktal opakovaně: „**Vace, vace, vace...**!“ a pak usnul. A protože to byl velitel ostatních řeholníků, tak to ostatní začali sborově opakovat, notně osvěžování nápojem, který tehdy po domácku vyráběli a do kláštera dodávali místní nevolníci, slivovice a vínovice zvaným. A to se jim to začalo spojovat v jednotný slogan. A vznikl zvláštní slovní útvar a od těch dob se toto území jmenuje **Vacenovice**.

I když už klášter dávno ostrouhal a pro povolovací razítka si jezdí milí Vacenovští jinam, tak vám všem ve Vacenovicích gratulujeme k ohromnému výročí a zkuste s historiky a domácími vědci také zapátrat jako my. Možná, že najdete lepší historickou zmínku o vzniku názvu rodné hroudy.

Zdar.

S hlubokým Clinare*

V Praze dne 4.6.2018

Karel Engel

a

Dana Zátopková

* pozor clinare není klitoris, ale úklona a to velice hluboká

Co se podařilo vybudovat a co plánujeme

Opět velmi rychle uplynula polovina letošního roku a je tady čas, kdy zastupitelstvo obce formou zpravodaje informuje spoluobčany o své činnosti v oblasti investiční výstavby jak akcí již provedených, tak probíhajících či připravovaných. Zároveň je tato zpráva poslední v tomto funkčním období stávajícího zastupitelstva, protože do nových komunálních voleb zbývají už jenom o něco málo víc než tři měsíce. Přesto je rozpracováno a připravováno

dostatek akcí na to, aby nově zvolené zastupitelstvo mělo možnosti ihned po ustavení kontinuálně navázat na rozpracované či připravované projekty.

V následující tabulce předkládám soupis všech realizovaných staveb za celé uplynulé funkční období vč. zahajovaných a již rozpracovaných v r. 2018:

STAVBY REALIZOVANÉ V PRŮBĚHU VOLEBNÍHO OBDOBÍ R. 2015 – 2018

Ceny jsou uvedeny vč. DPH v tis. Kč.

Poř. číslo	STAVBA-INVESTICE	CENA DLE PD	CENA REALIZACE	ÚSPORA	VÝŠE DOTACE	POSKYTOVATEL DOTACE
	ROK 2015					
1	Obecní úřad Vacenovice	10 886	9 873	1 013	550	MMR
2	Hůstík – revitalizace vodní plochy	2 585	1 883	702	617	SFŽP
3	MK ul. Čajkova I. a II. část	4 778	4 175	603	---	---
4	MŠ – výsadba dřevin	92	81	11	70	SFŽP
	ROK 2016					
5	Obecní úřad Vacenovice – dokončení, vybavení	2 300	2 300	---	---	---
6	Hůstík – komunikace, chodníky	860	953	+93	---	---
7	Zřízení závlah a zatravnění zahrady MŠ	353	320	33	200	JMK
	ROK 2017					
8	Bezpečné a bezbariérové chodníky	18 057	10 881	7 176	4 671	SFDI
9	Chodník u kaple Sv. Jana	262	262	---	---	---
10	Oprava kaple Panny Marie Bolestné	97	97	---	45	JMK
11	Autobusové zastávky	1 350	1 054	296	200	JMK
12	Výměna světel VO v obci	3 123	2 824	299	1 247	MPO
	ROK 2018					
13	Bezpečné a bezbariérové chodníky – dokončení	2 323	2 323	---	1 031	SFDI
14	Autobusové zastávky – dokončení	420	420	---	---	---
15	Rekonstrukce MK ul. Farní	813	555	258	---	---
16	Rekonstrukce Habánského sklepa – stavební část	3 707	2 995	712	2 845	Interreg
17	Panelová plocha – hala u sběrného dvora	205	205	---	---	---
18	Rekonstrukce VO, MR a KT v ul. Slováků	1 050	1 050	---	---	---
19	Výstavba víceúčelového hřiště – areál SK	4 425	3 988	437	2 390	MŠMT
20	Vestavba učeben v podkroví ZŠ – stavební část	13 590	12 680	910	12 010	IROP
21	Nové schodiště na OÚ – úprava ploch	1 550	1 500	50	200	---
22	Víceúčelové hřiště za ZŠ	4 425	3 672	753	2 900	MMR
23	Hřbitov – chodníky	37,25	37,25			
	CELKEM	77 288,25	64 128,25	13 160	28 731	---

Z výše uvedených tabulek je patrné, že za uplynulé volební období vč. roku letošního bylo investováno v realizačních cenách 64 091 000 Kč, se zapojením 28 731 000 Kč získaných dotací, což je na dnešní dobu poměrně vysoký podíl – 44,8%.

V následující části se krátce zmíním o jednotlivých stavbách realizovaných v r. 2018:

- 1) **Bezpečné a bezbariérové chodníky:** Tato stavba byla již součástí Zimního zpravodaje v loňském roce, protože

stavba byla zahájena již v září 2017 a dokončena a předána v měsíci dubnu letošního roku. Celá stavba bude završena kolaudací díla, která proběhla 26. 6. 2018.

- 2) **Autobusové zastávky:** Je další stavbou zahájenou počátkem listopadu 2017 a realizace bude dokončena v letošním roce. Jedná se o celkem čtyři autobusové zastávky. Dvě v horní části obce a po jedné v jejím středu a na dolním konci. V současné době jsou provedeny nástupní ostrůvky,

Chodník 1. 9. 2017

přilehlé chodníky, základy a konstrukce zastávkových přístřešků. V průběhu prázdnin zbývá dokončit opláštění konstrukcí tvrzeným sklem, dlažby uvnitř přístřešků a obložení podezdívky na hlavní autobusové zastávce. Dodatečně bude provedeno i osvětlení přístřešků a na horních zastávkách i veřejné osvětlení.

- 3) **Rekonstrukce MK v ul. Farní:** Práce na této akci byly zahájeny v březnu 2018 a ukončeny 15. 4. 2018. Stávající panelová vozovka byla rozebrána, odtěžena zemina na úroveň zemní plně a následně vytvořeny konstrukční vrstvy vozovky ze štěrkodrtí fr. 0-63 mm. Po uložení silničních obrubníků proběhla pokládka asfaltobetonových obrusných vrstev. Místní komunikace již dva a půl měsíce slouží k užívání, kdy se výrazně snížila prašnost, hluk a zvýšil se komfort místního provozu.
- 4) **Rekonstrukce Habánského sklepa:** Akce je součástí dotačního titulu přeshraniční spolupráce s obcí Sobotiště ze Slovenské republiky. Součástí rekonstrukce je provedení

Chodník 26. 6. 2018

přístavby sociálního zařízení pro zlepšení funkčnosti sklepa – kuchyňka + WC s vnitřními rozvody elektřiny a vody s kanalizační přípojkou. Důležitou součástí prováděných prací je plošné odtěžení zeminy v nadsklepi a provedení celoplošné izolace proti povrchové vodě. Pro zamezení vztlínání vody do stěn bude provedena pomocí vrtů injektáž (zatěsnění zeminy) cementovým mlékem. Po provedení těchto základních prací dojde k úpravám interiéru vlastního sklepa. Po otryskání vnitřního líce klenby se na kotvy upevní ocelová síťovina, která slouží jako výztuž pro provedení stříkaného betonu a následných omítek. Pouze obě čela sklepa budou po otryskání vyspárována a ponechána ve stávajícím stavu. Součástí stavební části projektu je i provedení dlážděné podlahy sklepa z keramické dlažby a úprava venkovní opěrné zdi se vstupem s obkladem z umělého kamene a vydláždění prostoru před sklepem žulovou drobnou kostkou. Práce na realizaci byly zahájeny 20. 6. 2018, a to prováděním sondáže pro zjištění skutečných podmínek a funkcí

Rekonstrukce MK v ulici Farní

sklepa s návazností na založení základů nového obecního úřadu. Toto zjištění bude rozhodující pro statické zajištění sklepa v průběhu prováděných prací. V návaznosti na výše uvedené práce dojde k částečné demolici stávajícího schodiště ke vstupu do obecního úřadu. Proto touto formou upozorňuji všechny občany, že od určité fáze prací bude zajištěn přístup na OÚ po schodech v podloubí bytového domu nebo vstupem stávajícím v zadní části úřadu. O této změně budete včas informováni prostřednictvím hlášení MR a kabelové televize. Stavba je rozdělena do dvou fází a i financování do dvou let – r. 2018 – 2019. Zatím jsem se zmínil pouze o první části, a to je stavební část projektu, která bude ukončena do října 2018. Druhou fází projektu je zajištění vnitřního vybavení (prosklených skříní a regálů), které bude sloužit pro uložení nálezu a replik habánské keramiky. V podlaze sklepa bude pod tvrzeným zátěžovým sklem umístěna replika habánské pece, nalezené v katastru obce. Tímto bude celá rekonstrukce Habánského sklepa ukončena a nejpozději v září 2019 uvedena do provozu.

- 5) **Panelová plocha na hale u SDO:** Součástí koupě haly autoservisu v sousedství sběrného dvora odpadů byla i parcela v její dvorní části. Od výstavby komunikace ul. Čajkova a nyní v ul. Farní jsme měli na skladě uloženy silniční panely. Z těchto důvodů bylo rozhodnuto na této parcele vybudovat panelovou plochu pro ukládání různých materiálů, případně zařízení. Tato plocha byla vybudována v průběhu konce loňského a začátkem letošního roku. Stávající travní povrch s částí ornice byl odtěžen, vzniklá pláň zhutněna vč. konstrukční vrstvy šterkodrtě fr. 0-32 mm a následně uloženy silniční panely do drtě+ fr. 4 – 8 mm. Plocha již čtyři měsíce slouží svému účelu.
- 6) **Rekonstrukce VO, rozhlasu a KT v ul. Slovácká:** Už jste zřejmě všichni zaregistrovali, že v ul. Slovácká a U Větráku firma E.ON provádí nové kabelové rozvody sítě NN. Jejich součástí je následné snesení vzdušného vedení NN s odstraněním stávajících betonových sloupů. V současné době má obec na těchto sloupech zavěšeno vedení VO, rozhlasu a KT. Z těchto důvodů jsme museli přistoupit k uložení uvedených sítí do kabelové rýhy společně s elektrickými kabely. Pro rozvody VO a rozhlasu budou v ulicích umístěny menší a vzhlednější ocelové sloupy a rozvody kabelové televize budou nahrazeny novým zemním vedením. Předpokládané dokončení celé akce je ve spolupráci s fi. E.ON stanovené do konce srpna 2018, pokud se nevykytnou nějaké nepředvídatelné problémy.
- 7) **Výstavba víceúčelového hřiště v areálu SK:** Stavba byla zahájena již koncem měsíce května. Víceúčelové hřiště je určeno pro všechny míčové sporty – košíková, volejbal, malá kopaná, floorball, tenis, nohejbal a další. Hřiště je celkových rozměrů 44 x 24 m se síťovým oplocením výšky 4 m, za brankami a koši 5 m. Dolní část oplocení (mantinely) jsou provedeny ze dřeva. Plocha na hřišti je i osvětlena pro případ pozdních večerních hodin. Povrch hrací plochy je tvořen kobercem z umělé trávy s krátkým vlasem se vysypem z křemičitého písku. K dnešnímu dni jsou na stavbě provedeny zemní práce na pláň a pod jejím povrchem je provedena soustava odvodňovacích rýh pro odvod povrchové vody do zasakovacích jímek. Dále byla pláň uzavřena celoplošně vodopropustnou geotextilií a na ní je rozprostřena první konstrukční vrstva ze šterků fr. 32-63 mm. V současné době jsou prováděny betonové patky pro sloupy oplocení a uchycení herních prvků. V rozích hřiště jsou vybudovány patky pro osvětlení a je proveden rozvod zemních kabelů NN. Po betonáži všech patek po obvodu

hřiště budou provedeny chodníkové obrubníky pro uložení dalších konstrukčních vodopropustných vrstev. Následovat bude montáž oplocení a uložení koberce z umělé trávy. Závěrem budou provedeny terénní úpravy v okolí hřiště vč. osetí travní směsí. Uvedené práce budou ukončeny nejpozději do 31. 10. 2018.

- 8) **Vestavba učeben v podkroví ZŠ:** Uvedená akce sestává z demolice stávající střechy ZŠ. Do nového systému krovů budou vloženy ocelové svařené profily pro zvýšení únosnosti krovu a zachycení nové podlahy učeben nad stávajícím stropem. Součástí vestavby je i vlastní sociální zařízení pro chlapce a dívky. Pro bezbariérový přístup bude sloužit venkovní výtah ze dvora školy. Učebny budou sloužit pro různé kroužky – keramický a výtvarný, počítačová místnost, ruční práce apod. dle potřeb ZŠ. Dne 15. 6. 2018 proběhlo výběrové řízení na zhotovitele vč. vyhodnocení a výběr vítězné firmy. Do 30. 6. 2018 běží lhůta pro možnost odvolání účastníků výběrového řízení proti rozhodnutí komise. Pokud se nikdo neodvolá a nenastanou komplikace, bude v pondělí 2. 7. 2018 uzavřena s vítězným uchazečem smlouva o dílo a následně co nejdříve v měsíci červenci zahájena realizace. Stavební část musí být dle smlouvy dokončena v březnu 2019. Po té proběhne druhá fáze, a to vybavení učeben. Celá akce vč. kolaudace bude dokončena v červenci 2019 tak, aby bylo možné využívat učebny od nového školního roku.
- 9) **Nové schodiště na OÚ + úprava ploch:** Již v bodě č. 4 – Rekonstrukce habánského sklepa jsem se zmínil o tom, že rekonstrukčními pracemi bude zdemolována část přístupového schodiště k OÚ. Proto jsme již koncem loňského roku nechali zpracovat studii na schodiště nové. Studie byla zastupitelstvem schválena a v současné době se zpracovává realizační projektová dokumentace, která by měla být připravena do 31. 7. 2018. A ještě letos po ukončení stavebních prací na sklepech budou zahájeny i práce na novém schodišti s cílem jeho dokončení ještě v letošním roce, pokud nenastanou potíže s výběrovým řízením na zhotovitele. Pro vaši lepší představu je podoba nového schodiště zveřejněna na internetových stránkách obce. Jednotlivá schodišťová ramena jsou vůči sobě směrově zalomena a jak vlevo, tak i vpravo jsou umístěny odpočinkové terasy. Součástí nového schodiště bude i úprava celého prostoru před OÚ, a to formou úpravy terénu a nové výsadby zeleně.
- 10) **Víceúčelové hřiště za ZŠ:** U této stavby zatím v přípravě jsme využili možnost zažádat o přidělení dotace z výzvy Ministerstva pro místní rozvoj, a protože jsme byli úspěšní, dokončujeme stavební povolení na tuto akci. Lhůta pro vydání stavebního povolení končí dnem 26. 6. 2018. Poté nastupuje 15-ti denní lhůta pro nabytí právní moci, a pokud stavební povolení nikdo nenapadne, můžeme pokračovat s dokončením smlouvy na poskytnutí dotace s MMR. Výběrové řízení na zhotovitele jsme ukončili dne 13. 6. 2018. Pokud bude vše pokračovat dle předpokladů, je možné zahájit práce ještě letos. Uvedené víceúčelové hřiště je konstrukčně totožné s hřištěm u areálu SK, které je financováno z dotací MŠMT. Toto hřiště je umístěno za ZŠ v prostoru travnaté plochy s herními prvky a stávajícím, již nevyhovujícím hřištěm. Rozměry hřiště jsou 34 x 17 m a povrch hrací plochy je z tartanu. Jinak je vše stejné jako u popisu předchozího hřiště. Tady je navíc ještě umístěn skok do dálky s rozběhovou dráhou v místě stávajícího hřiště. Zbývající plocha je ozeleněna s možností umístění herních prvků. Věříme, že i tuto stavbu se nám podaří dotáhnout do fáze realizace.

11) **Hřbitov – chodníky:** V měsíci květnu byly na místním hřbitově zahájeny práce na dláždění příčných chodníků mezi jednotlivými hroby. Realizace chodníků spočívá v provedení terénních úprav a položení dlažby do drtě fr. 2-4 mm. Byla použita totožná dlažba jako u stávající centrální části chodníků, která byla rozebrána u kaple sv. Jana. K dnešnímu dni je položeno 175 m² dlažby v celkových nákladech 37 250 Kč. Protože byla stávající dlažba vyčerpána, předpokládáme další pokračování prací po dodání nově objednané dlažby v druhé polovině července s cílem dokončit chodníky v průběhu letošního roku.

Vysoký počet staveb pro letošní rok je důkazem toho, že se nesmí zastavit příprava akcí, je stále třeba mít vytvořenu zásobu akcí a být připraveni v případě potřeb do ní sáhnout a nechytat příležitost na poslední chvíli. Právě takové možnosti se nám naskytly v průběhu loňského roku a začátkem tohoto roku.

Další připravované projekty, které je třeba dokončit nebo zajistit finanční prostředky na jejich realizaci:

- **Multifunkční dům pro seniory:** na financování této stavby jsme žádali 2x a vždy nám ji ministerští úředníci zamítli. V letošním roce je třeba opět podat žádost a věřit, že se dotace podaří zajistit min. z důvodů vytrvalosti.
- **Příprava nového stavebního obvodu v lokalitě E1 a E2:** Tato záležitost je všem známá. Jedinou možností je dlouhodobě stále působit na majitele jednotlivých pozemků a přesvědčovat je o prodeji.
- **Příprava nového stavebního obvodu v lokalitě B6 – za RD v ul. Dřínovec:** V tomto případě trvalo více než tři roky, než se uvedenou lokalitu podařilo vyjmout z nesmyslně navržené

Ptačí oblasti „Natura“ a zařadit vše vč. schválení do dodatku územního plánu. V současné době je zadáno zpracování studie zastavitelnosti území.

- **Oprava MK ul. Borová a U Větráku:** Na obě MK jsou zpracovávány projektové dokumentace a je třeba zajistit finanční prostředky pro jejich opravu po budování kanalizace.

Z výše uvedeného je patrné, že rozpracovaných, připravených a plánovaných staveb je dost a nově zvolené zastupitelstvo obce bude mít možnost a řekl bych, že i povinnost, plynule navázat na práci současného zastupitelstva končícího své funkční období. Je na vás, abyste zhodnotili jeho práci. Máte k tomu jedinečnou příležitost a tou jsou letošní komunální volby.

Vážení spoluobčané, na závěr dovolu, abych poděkoval všem, kteří se jakkoliv podíleli na práci v obci, zajišťování různých akcí pořádaných obecním úřadem a všem spolkům v obci za jejich nemalý podíl na společenském, kulturním a sportovním dění.

František Novák, místostarosta

Autobusové zastávky – rekonstrukce

Rekapitulace, přehled, shrnutí

Tak a zase máme volby. Tentokrát do obecního zastupitelstva a právě v termínu, kdy se u nás konají hody. Tedy o víkendu 5. – 6. 10. 2018. Přesto není od věci shrnout, co se nám během tohoto volebního období podařilo, nepodařilo nebo na co se ještě chystáme. Jelikož se některé projekty dokončovaly v roce 2014, je v následné tabulce zohledněn i rok 2014.

Podobný přehled má zpracovaný i náš místostarosta Ing. Novák. Ten se zaměřil hlavně na investiční akce a v celkových cenách má zahrnutý veškeré výdaje. Můj přehled se zaměřuje jen na uznatelné náklady v rámci dotací.

Budu ráda, pokud si přijdete na věci, které vám nejsou jasné, poptat na veřejné zasedání nebo na obecní úřad. A určitě oceníme vaše nápady a názory. Žijeme spolu v jedné obci a je jen dobře, když nás upozorníte, nebo nám poradíte, co by se mělo zbudovat, opravit a co se vám nelíbí.

Jana Bačíková, starostka

Akce již dokončené spolufinancované z dotací v letech 2014–2018

Název realizované akce hrazené z dotace		Finančně podpořeno z	Výše dotace v
Mateřská škola Vacenovice	Úprava podlah a výmalba	JMK	50 %
	Zahrada – herní prvky, výsadba stromů, keřů, trávník	OPŽP	90 %
	Zavlažovací systém	JMK	50 %
Životní prostředí	Vegetační úpravy Mokřadu Stanoviska	OPŽP	85 %
	Zlepšení druhové skladby v lesích	OPŽP	100 %
	Revitalizace vodní plochy Hůstík	OPŽP	90 %
	Příspěvek na hospodaření v lesích	JMK	100 %
	Výsadba ovocných stromů v intravilánu obce	MŽP	75 %
Sběrný dvůr odpadů	Dovybavení SDO – lisovací kontejnery	OPŽP	90 %
Stavby	Zateplení kulturního domu	OPŽP	90 %
	Výstavba bytu na obecním úřadě – v rámci stavby obecního úřadu	MMR	550 000 Kč
	Oprava kaple Bolestné Panny Marie	JMK	50 %
	Oprava chodníků ve středu obce	SFDI	85 %
	Oprava nástupních ostrůvků u autobusových zastávek	JMK	200 000 Kč
	Výměna světel v obci	MPO	85 %
Pro děti a mládež	Člověk spolu s přírodou – cesta k budoucnosti	JMK	33 000 Kč
	Rok na dědině	Česko – slovenská spolupráce	85 %
	Člověk spolu s přírodou – cesta k budoucnosti II	JMK	45 000 Kč
	Obec přátelská rodině	MMR	900 000 Kč
	Kniha je řeč, kterou se mezi sebou dorozumívají generace	JMK	44 000 Kč
	Radostné včelaření	JMK	17 800,-
	Radostné včelaření II	JMK	24 400,-
Pro zvýšení turismu	Vacenovské sklípky menují sa Žĺébky	JMK	81 800,-
Územní plán obce	Změna ÚPO – 1A, 1B	JMK	50 %
	Nový ÚPO	JMK	200 000,-

Akce schválené a podpořené na rok 2018

AKCE REALIZOVANÉ V ROCE 2018		Finančně podpořeno z	Výše dotace v
Stavby	Vestavba učeben v podkroví ZŠ	MMR	90 %
	Rekonstrukce Habánského sklepa	Česko – Slovenská spolupráce	85 %
	Víceúčelové hřiště – Vacenovice	MŠMT	60 %
	Areál volného času a sportu	MMR	70 %
	Sousoší Sv. Anny	JMK	33 800 Kč
Pro děti	Kniha je řeč, kterou se dorozumívají generace II	JMK	48 000 Kč
	Venkovní učebna na dvorku ZŠ Vacenovice	OPŽP	75 %
	Myslivecký kroužek Sojky – Uč se, pomáhej a chraň	JMK	50 %
Životní prostředí	Výsadba ovocných stromů v intravilánu obce	OPŽP	75 %
Kultura	Celostátní výstava kraslic	JMK	71 000 Kč

PŘIPRAVOVANÉ PROJEKTY

PŘIPRAVENÉ PROJEKTY	DŮVOD NEREALIZACE NEBO PODMÍNKY REALIZACE	ŘEŠENÍ
Stavební lokalita E1 a E2 na Ratíškovice	Výkup pozemků od roku 2012, dosud nedokončeno	Obec Vacenovice se zaměří na přípravu jiné lokality k výstavbě rodinných domů
Stavební lokalita B6 za ulicí Dřínovec	Příprava zástavbové studie	Po schválení všemi dotčenými orgány, příprava infrastruktury
CYKLOSTEZKA Milotice škola	Nedokončený výkup pozemků od občanů	Zahájit pozemkové úpravy
CYKLOSTEZKA K lesu města Vracova	Nedokončený výkup pozemků od občanů	Zahájit pozemkové úpravy
Dům pro seniory	Dvakrát podaná žádost na MMR – zatím nepodpořeno	Podáme žádost do nové výzvy
Rekonstrukce umývárky a záchodků v MŠ Vacenovice	Větší finanční objem	Nové dotační období – integrovaný operační program, popřípadě Ministerstvo školství a tělovýchovy, Ministerstvo pro místní rozvoj,
Kanalizace a vodovod pod kostelem	Finančně velmi nákladná akce – malá možnost získání dotace, malý objem připojených odběratelů	Žádost na OPŽP, JMK popřípadě realizace z obecního rozpočtu
Pozemkové úpravy	Nutnost řešení lokalit v rámci katastru obce – cyklostezka Milotice, k Vracovu, apod.	Dokončená studie, sběr podpisů

Dobrovolný svazek obcí založený k výstavbě čističky odpadních vod

ROK	Majetek vložený do DSO a ČOV Milotice		CELKEM
2007	investice	100 000,-	106 000,-
	členský příspěvek	6 000,-	
2008	členský příspěvek	6 000,-	6 000,-
2009	investice	500 000,-	3 416 621,-
	členský příspěvek	6 000,-	
	čerpačka u Sv. Anny	2 907 552,-	
	pozemky u Sv. Anny	3 069,-	
2010	investice	2 016 704,-	2 022 704,-
	členský příspěvek	6 000,-	
2011	investice	6 022,-	12 022,-
	členský příspěvek	6 000,-	
2012	investice	1 961 500,-	1 917 500,-
	členský příspěvek	6 000,-	
2013	investice	1 232 000,-	1 250 400,-
	členský příspěvek	18 400,-	
2014	investice	407 898,-	1 217 000,-
	neinvestiční příspěvek	809 102,-	
2015			1 570 000,-
	neinvestiční příspěvek	1 570 000,-	
2016			403 350,-
	neinvestiční příspěvek	403 350,-	
2017			337 000,-
	neinvestiční příspěvek	337 000,-	
2018 schváleno v rozpočtu	neinvestiční příspěvek	616 400,-	616 400,-
ČÁSTKA Z ROZPOČTU JIŽ ZAPLACENÁ NA REALIZACI REKONSTRUKCE ČOV MILOTICE			12 874 997,-

Kdo pravidelně sleduje chod Obecního úřadu Vacenovice, ví, že obec vlastní podíl v Lesním družstvu Osvětimany. Pravidelně schvalujeme v rámci každoročních inventur výši podílu v LDO a na minulém veřejném zasedání proběhlo schválení plné moci. Tato plná moc opravňuje představenstvo LDO zastupovat jednotlivé obce při vyřizování jednoduché agendy.

Jak vůbec lesní družstvo vzniklo a jak je možné, že Obec Vacenovice vlastní v tomto družstvu 1/119 z celkové výměry 1 215 ha lesní půdy.

Lesní družstvo Osvětimany vzniklo po vzniku samostatné Československé republiky. Za jejím vznikem stojí pozemková reforma, která se dotkla majetků šlechty a církve.

Katastr, kde se nachází Lesní družstvo, byl revírem Osvětiman a součástí velkostatku Buchlovice do roku 1931. Ve stejném roce vzniklo v Kyjově „Kyjovské lesní družstvo s.r.o.“, jemuž byl v roce 1932 změněn název na Lesní družstvo s.r.o. v Osvětimanech. Toto družstvo koupilo dosavadní revír Osvětimany a část revíru Moravany. V té době bylo v LD Osvětimany 31 obcí. Z okresu Kyjov to byly obce Čeložnice, Hostějov, Hýsly, Kelčany, Kostelec, Labuty, Medlovice, Mistřín, Moravany, Osvětimany, Skalka, Stavěšice,

Strážovice, Stupava, Svatobořice, Syrovín, Šardice, Újezdec, Vřesovice, Žádovice, Žeravice. Z okresu Uherské Hradiště: Boršice, Břestek, Buchlovice, Ořechov, Stříbrnice, Tučapy, Vážany. Z okresu Uherský Ostroh to byly obce Domanín a Těmice. Dalšími vlastníky mimo obce byly také hospodářské družstvo v Kyjově, Moravské kolonizační družstvo v Brně, Občanská záložna v Kyjově a Osvětimanech, Družstevní lihovar v Mistříně, Rolnické mlékárenské družstvo v Brně a jednotlivé fyzické osoby.

V roce 1949 byly podíly firem a jednotlivých osob postupně vyplaceny a převedeny na obce a v roce 1959 bylo Lesní družstvo Osvětimany zestátněno a jeho lesy převzal Československý stát.

Až v roce 1995 rozhodnutím vlády došlo k bezúplatnému převodu majetku lesního družstva do majetku jednotlivých obcí. V současné době hospodaří tedy Lesní družstvo Osvětimany na 1 215 ha lesní půdy a z toho je 67% porostů listnatých a 33% porostů jehličnatých.

Výpis z matrik bývalých členů nám říká, že Obec Vacenovice přistoupila do lesního družstva 31. 5. 1947 a má připsaný jeden podíl, to je 1/119.

Co všechno můžeme najít na území Lesního družstva Osvětimany

Jedním z nejzajímavějších míst je národní kulturní památka Sv. Klimentek. Jde o jedno z nejstarších poutních míst, kde z bývalého velkomoravského hradiska zůstaly zachovány základy kostela. Na tomto magickém místě u kapličky se konají pravidelné bohoslužby a poutě. Dalšími zajímavými místy je množství pískovcových útvarů jako Osvětimanské skály, Čertova skála, Zikmundka a jiné.

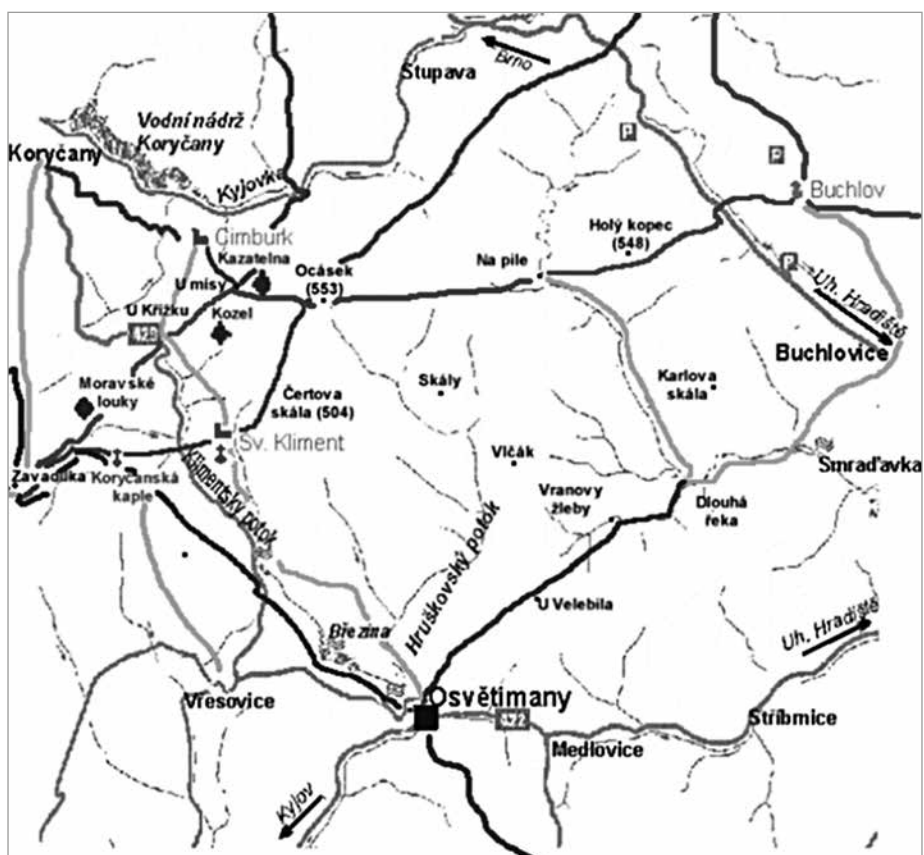
Jana Bačíková, starostka obce

Hradisko Sv. Klimenta

Osvětíman'ské skály, foto Pjevič Tomáš

Autor: M. Peška, Lesní družstvo Osvětímany 1996 – 2016

Čí sú hody...?! Jaké hody...??

Chodím začátkem roku vyzpovídat manžele Blahuškovy kvůli kronice. Jsou ve středu dění celé Národopisné společnosti Vacenovice, takže všechny informace o Omladině, Oskorušce, cimbalových muzikách, muzeu, salaši a klubu Psí se dozvím v jednom domě a za dvě hodky mám splněno. Jestli mě vidí rádi, nevím, radši se neptám. Ale psa na mě ještě nepošvali. Za ty roky co to dělám, se už umím ptát a umím i naslouchat. Občas padne něco jen pro moje ucho, tak to nechám tak a zbytek zapíšu. Už jsem vyslechla dost o lidech a o lidské povaze a o zkušenostech lidí, kteří se něčemu se zaujetím věnují. Občas slyším nějaké to postěžování, ale odcházím s pocitem, že to, co dělají, je naplňuje a baví.

Dle mého jsou tak trochu blázni, nicméně hodní obdivu. Nechápu, kde berou čas, energii a chuť. Nechci snižovat roli ostatních členů spolku to ani náhodou, sami dva by toho moc neudělali, ale myslím, že s klidným svědomím mohu říct, že jsou hlavní tahouni.

Když jsme s Petrou Blahuškovou naposledy daly řeč, poněkud mě ten rozhovor znepokojil. Vypadá to, že nebudou hody! Prý není možné najít stárka. A je už nebvaví neustále, rok co rok, se doprošovat, obcházet domy a přemlouvat. Jednou museli obejít 70 domácností, než se konečně zadařilo.

Dle staré tradice by stárka měl dělat nejstarší v ročníku, kterému letos bylo 18 let. Kdopak to asi je? V některých obcích se prý na stárkovství povolává... A jestli se kluci toho bojí, není důvod. Vůbec to nemusí být folklorista, ani zpěvák, či tanečník. Stačí jen kluk, který je ochotný a má koule, jak se vyjádřila p. Blahušková.

A ten problém není jen se stárkem, či stárkou. Najít hospodáře je stejný problém. Lidé se možná bojí nákladů a starostí a musí si vzít nějaké to volno a vůbec. A prý to stojí až 40 000 Kč! Není to pravda. Náklady nemusí být vysoké. NSV přispívá každému aktéru 7000 Kč. Nepokryje to vše, ale je to slušná částka. V poslední době se rozmohlo vynášet maso, ale je to úplně zbytečné. Úplně stačí, když se průvodu dá pohárek vína a koláček. Ve většině obcí nic jiného na hodech nedávají. Starosti s tím nějaké jistě jsou, ale stárce a stárkovi jistě pomůžou kamarádi, chasa. A krásně to napsala

poslední stárka Ivana Michenková do loňského zpravodaje. „Všem holkám, které se bojí dělat stárku, bych vzkázala: nebojte se toho, je to nejkrásnější zážitek mého života“. A manželé Pavlíkovi, když vypravovali z domu stárka, napsali: „Odměnou za všechny starosti zůstanou všem krásné vzpomínky. Stárkování není jen o penězích, opravdu to moc nestojí, ale za ty krásné vzpomínky se to vyplatí“.

Když jsme u těch vzpomínek, také jsem dělala stárku. Bylo mi 16, a když jsem vyšla před dům a uviděla ten dav, z nervozity (možná k tomu přispěl i ten „Myslivec“, kterého do mě nalili proti oné nervozitě) jsem píseň o kloboučku začala zpívat o půl oktávy výš a coby altistka jsem to ne a ne vyzpívat. Celkem jasně si pamatuji, jak si celý průvod zhluboka oddychl, když jsem skončila. A je pravda, že vzpomínky jsou ... nezapomenutelné.

A navíc hody jsou záležitost celé obce. Na průvod se jdou podívat skoro všichni a spousta lidí si ještě bere s sebou i rodinu, kterou si pozvali na hody, aby se pochválili, jaké to u nás máme krásné kroje, zvyky... hody... Možná je na čase, aby se zapojili také ti, kteří se chodí jen dívat. Lidé jsou dneska zvyklí, že je pořád někdo baví, pořád se něco děje, pořád někdo něco pořádá, stačí jen přijít a i to je jim kolikrát za těžko. Vždyť co je jednoduššího, než zapnout televizi. Ale našťastí jsou výjimky. Velké díky za ně. Jsou tu rodiny, kde byl stárek, stárka a i hospodáři. Jsou rodiny, které vypravily stárky už čtyřikrát. Zatím ještě nedošlo na to, že by někdo dělal stárka, či stárku dvakrát, nebo nedej Bože muset si pozvat stárky z jiné obce... a snad na to ani nedojde.

Náš rozhovor končil tím, že by bylo opravdu smutné na 60. výročí hodů, kdyby nebyl stárek, což se už stalo. V roce 2000. Byl průvod, ale takový ... bez stárka.

Možná přišel čas jít na hody místo do průvodu na hřiby, nebo se jít konečně podívat na ten ratíškovický průvod, beztak udělají hody zase zároveň s námi.

Takže pánové mezi 18 až 25 lety ... Čí sú hody?! Budú naše?!

Lenka Svorová

Letos je rok významných výročí. 100 let založení naší republiky a 790 let první písemné zmínky o naší obci. Tedy rok vzpomínek. Při pročitání kronik jsem narazila na krásnou a zajímavou stať o stavbě našeho kostela.

Zápis z obecní kroniky – Paměti obce Vacenovic 1929-1956
Čerpáno ze zápisu kronikáře a řídícího učitele Františka Barabáše:

Stavba kostela ve Vacenovicích

Dávnou tužbou všech zdejších občanů bylo mít vlastní kostel a případně snad i duchovní správu. A nebylo to nic divného a neodůvodněného, vždyť všichni obyvatelé až na tříčlennou rodinu žida Pollaka jsou vyznání římskokatolického. Do Milotic do kostela skoro 3 km cesty, na jaře, na podzim bláto, v zimě sníh, mráz, fujavice a zaváté cesty, jaká to obtíž pro křty, úvody, svatby a pohřby! Byla sice v r. 1903 postavena silnice, ale myšlenka neusnula. Naopak. V roce 1906 založen byl spolek sv. Václava, který konal sbírky při různých příležitostech na stavbu chrámu Páně. V roce 1912 byl založen „Spolek božského srdce Páně“, když první se neuplatnil. Po dobu světové války činnost spolku ustala, ale po válce, když si obyvatelstvo oddechlo a také hmotně si dobře stálo, tu v r. 1926 byl spolek k novému životu vzkříšen, jeho stanovy úředně schváleny a předsednictvo zvoleno:

Starosta obce, František Ryba, zvolen předsedou
Rolník Melichar Dobeš, místopředsedou
Rolník Jan Gregorovič, pokladníkem.

Zvolení funkcionáři horlivě ujali se svých funkcí a propagovali účel spolku horlivě, zvláště pak, když farní úřad v Miloticích neučinil žádných námitek, ba byl pan farář Josef Dorazil celé akce duševním rádcem a otcem. Konečně rozhodl se spolek k rozhodnému kroku. Především byl vykonán v obci dům od domu soupis darů, kterými se zavazovali občané přispěti na stavbu chrámu. Dále věnováno bylo k těmto účelům honebné na 6 let v obnosu 45.000 Kč, jehož se podílíci zřekli ve prospěch stavby kostela. A když se vidělo, že obětavostí obyvatelstva by byla zabezpečena, tu byl požádán architekt Vladimír Fischer, profesor brněnské české techniky, aby vypracoval náskry a rozpočty. Mnohým zdejším lidem nezamlouval se jeho moderní návrh s rovným a dřevěným stropem, stěny bez ozdob a okras, a byli by raději měli klenutý kostel, jaké jsou zvyklí vídati jinde. Jenomže náklad na takovou stavbu by byl daleko větší. Musely by být širší a hlubší základy, silnější zdi, aby snesly klenutí. Náklad by se tím velice zvýšil. Proto přistoupil spolek na projekt architekta Fischera a stavbu vypsál. Předem bylo vyhlédnuto místo. Bylo jich navrhováno několik, ale na žádost p. faráře, rozhodnuto pro místo, na němž kostel stojí. Také technická komise místo schválila. V nabídkovém řízení dostal zednické práce stavitel Josef Polášek z Kyjova, tesařské mistr Antonín Glos z Milotic, stolařské František Němčanský z Mistrčina, zámečnické František Hudeček z Vracova, klempířské pan Nedved z Kyjova, hromosvod postavil pan Josef Mazal z Kyjova, kostelní lavice zhotovil zdejší stolařský mistr Bernard Dostál. Náklad činil 350.000 Kč, vnitřní zařízení stálo okrouhle 170.000 Kč. Farní budova stála 78.000 Kč. Hlavní obraz nad oltářem umělecky provedl akademický malíř Köhler. Moderní malbu v kostele i ve farnosti provedl malířský mistr Antonín Sychra z Kyjova, cihly dodala akc. cihelna v Ratíškovcích, obkladové cihly, křídlicí a dlaždice knížecí cihelna v Poštorné.

Jest mnoho lidí, kteří nechtějí tomu věřit, že skoro celý náklad zaplatili zdejší občané, kromě jiných prací, které bezplatně a rádi konali. Nekonali žádných sbírek mimo obec, nedoprošovali se nikde

peněžitých podpor, a také jich nedostali. Jedině Dr. Ladislav Sailern, velkostatkář v Miloticích daroval na stavbu kostela a fary jeden a půl vagonu cementu ze své cementárny v Tlumačově. Zdejší občan František Novák pozlacené ciborium, manželé Chytilovi křížovou cestu, Fr. Staša a jeho sestra Marie Jochová z Hroznové Lhoty pozlacenou monstranci, Jan Macek pozlacený kalich, pí Vaňharová, manželka mlynáře z Ratíškovců lustr pro věčné světlo, Karel Doležal mlynář na Růdníku věnoval sochu sv. Václava, kterou zhotovil sochař Anděl ve Strážnici. Socha tato byla postavena na věžním výstupku. Pro nějaké nedorozumění s panem farářem musela být sundána. * Stojí nyní v jednom pokoji na farnosti. Dodatečně v r. 1933 strojník Jan Joch z Hroznové Lhoty daroval věžní hodiny, které sám samouk sestrojil a namontoval. Antipendia na oltář, různé pokrývky a roušky vyšily zdejší dívky a matky nádhernými slováckými vzory.

Veliká to byla slavnost, když světití biskup Msgr. Jan Stavěl z Olomouce světil základní kámen 11/9 1927. Tenkrát zazářily Vacenovice nádhernými kroji z celého Slovácka. Obyvatelé pohlíželi s radostí a pýchou na své vzrůstající dílo. Dne 5. října 1930 vykonal svěcení též biskup za veliké asistence kněží z celého širokého okolí a alumnů z Olomouce. Byl to největší svátek Vacenovic. (Ve farní kronice je uvedeno, že slavnosti se zúčastnilo na 2000 lidí a to ještě přišlo).

Zdejší chrám jest filiální milotského. Místní duchovní správy tedy Vacenovice, jak jim bylo slibováno, nedocílily. Jest zde kaplan milotský se sídlem ve Vacenovicích. Jest jím P. Alois Tkadleček, který na vypsané místo se hlásil a konsistoří byl potvrzen. Přišel sem z Kozlovic na Valašsku.

Všeobecná krize i zde zaútočila. Zmíněný spolek má ještě 42.000 Kč dluhu, mnoho ještě potřebuje, hlavně varhany. Není to teď možno. Bylo zakoupeno aspoň harmonium. Tak dlouholetá přání občanů splněna, jenže neúplně. Se křty se musí stále ještě do Milotic, neboť křty a křestní matriku vyhradil si pan farář. Snoubenci musí také do Milotic, kde i ohláška snoubenců jsou vyhlašovány.

Z téže kroniky, ale z r. 1934 a již od jiného kronikáře Bohumíra Baráka, řídícího učitele:

Snahy o zřízení farního úřadu

Jak vpředu podotknuto, byl obdivuhodnou obětavostí občanstva postaven v obci nevelký, slohově jednoduchý, ale velmi pěkný kostel, jehož nejčestnější ozdobou jest hlavní oltářní obraz, malovaný mistrem Janko Köhlerem, rodákem z Nenkovic. V sousedství kostela jest postavena farní budova. Zemřelým p. Josefem Dorazilem farářem v Miloticích, bylo přislíbeno, že ve Vacenovicích bude zřízen samostatný farní úřad, leč slib ten ukázal se jen slibem. Vacenovským věřícím bylo dosud vyhověno jen tolik, že kaplan pro farnost v Miloticích ustanovený bydlí ve Vacenovicích (kaplan v Miloticích se sídlem ve Vacenovicích). Všechno jednání o zřízení samost. far. úřadu ve Vacenovicích se zatím rozbíjí o požadavek Milotic a Skoronic splatiti jako odstupné Kč 120.000.

Tady bych jen dodala, že po dlouhých a neúspěšných jednáních obce Vacenovice s kostelním výborem v Miloticích (nejdříve požadovali výše uvedenou částku, pak byly i jiné nabídky, ale stejně nepřijatelné), nakonec rozhodl Zemský úřad v Brně, že Vacenovice mohou být odfářeny, až všechny tři obce pomohou opravit kostel, faru a hospodářské budovy. Vše se opravilo, jen do vnitřních oprav kostela zasáhla válka.

Tolik z tehdejších kronik. Jen na závěr bych ráda dodala, že tzv. odfáření od milotické farnosti se podařilo uskutečnit až r. 1947. Nakonec se dohodli na částce 50.000 Kč. Když se podařilo farníkům

tuto částku vybrat, byly Vacenovice 1. 7. 1947 slavnostně vyfařeny.
* Nebudu sem dávat celý zápis, jen dodatek k soše sv. Václava:

P. Dorazil pak trval na tom, aby o koupi každého obrazu nebo sochy byl předem uvědoměn, aby se mohl přesvědčiti o tom, že koupená věc neporuší sloh kostela. A tu se stalo, že mlynář na Růdníku Karel Doležal zakoupil a daroval pěknou sochu sv. Václava, kterou vacenovští věřící bez vědomí faráře Dorazila postavili na výstupek nad hlavním vchodem do kostela. A bylo zle! P. Dorazil trval na tom, že musí býti zjištěno, unese-li výstupek sochu a žádal sdělení sochy. Přes protesty občanů konaly se přípravy ku sdělení sochy. Tenkrát došlo přímo ke srocení mnohých věřících, kteří hlasitě projevovali svůj nesouhlas s tímto počínáním, ale přání, aby socha zůstala tam, kde je, neprosadili. Socha byla i proti vůli lidu sdělána a při sdělování poškozena. Pevnost výstupku byla vyzkoušena a zjistilo se, že unese až trojnásobnou váhu, která na něm stála.

Bohužel v obecní a ani ve farní kronice jsem již nenašla další podrobnosti k této zajímavé události. Takže nevím, kdy přesně se socha dostala zpět na výstupek. Nicméně socha sv. Václava stráží vchod do našeho chrámu, tak zjevně vše dobře dopadlo.

V článku byla použita originální verze zápisu z tehdejší kroniky.
Lenka Svorová, kronikářka

Socha sv. Václava

Kostel Božského Srdce Páně vysvěcený roku 1930

Kostel Božského Srdce Páně z r. 2013

Vzpomínka na studenta a vojína EMANUELA KRISTA (1. 1. 1898 – 7. 7. 1916) k 100. výročí konce Velké války (1914–1918)

Dnešní generace už nemůže naslouchat výpovědím pamětníků první světové války. Odcházejí účastníci i té druhé – stejně bolestně. Nejsou předkládána žádná živá svědectví o tom, jak se kdysi žilo?! Chybí přímá historická paměť. Ti, co by nás mohli varovat, poučit či povzbudit – už nežijí. Můžeme ale vytáhnout staré fotografie, otevřít kroniky, prohlédnout památky po předcích nebo oživit tradované vzpomínky. Takto objevený poklad rodinné historie můžeme předat našim potomkům a ti mohou navázat na odkaz svého rodu.

Právě v duchovní atmosféře dnešní doby má velký význam kontinuita rodinné paměti. Vazba na rodové kořeny by měla být pevnější o to více, čím více se proměňuje úroveň životního stylu. Dnešní starší generace těžko chápe překotný vývoj společnosti a mladí lidé – zavalení nabídkami světa – zase těžce hledají pevné, zachytivé body. Psycholožka Jiřina Prekopová nabádá k předání rodového dědictví a varuje před ztrátou paměti národa:

„Koruna stromu se může rozklenout do šíře a výšky jen podle toho, jaké má strom kořeny!“

„Nebojím se smrti, ale miluji život!“

Rozporuplnost výroku nám pomůže navodit předpokládané myšlení kdysi vnímavého studenta, sotva odrostlého chlapce Emanuela KRISTA. Byl poslán do nesmyslné Velké války, ve které padl spolu s dalšími deseti miliony mužů. Na dvacet milionů dalších válek sice přežilo, ale mnoho z nich muselo nést následky zranění a někteří z nich zešíleli.

Připomínka krátkého, osmnáctiletého životního příběhu vojáka Emanuela v nás posílí úctu nejenom k jeho oběti, ale i k rodinnému a obecnímu společenství.

Rakouská monarchie v roce 1914 sdružovala dvanáct národů a mladík Emanuel patřil mezi jeden milion 440 tisíc nasazených českých vojáků, z nichž se 300 tisíc domů nevrátilo. Další 300 tisíc se nechalo zajmout – jediná možnost úniku smrti. Ale zachycené vzpomínky pamětníků vypovídají o těžko snesitelných zateckých podmínkách. Fenomén Legií – dobrovolnická armáda Čechů a Slováků – připomíná vyústění válečného konfliktu vedoucího v roce 1918 ke vzniku samostatného státu. V řadách ruských legionářů bojovalo 11 vacenovských mužů, v italských legiích a domobraně jich bylo deset a ve francouzské domobraně bojovali dva vojáci z Vacenovic.

Velká válka se hluboce vepsala do paměti vacenovských rodin, které do ní „vyslaly“ 200 mužů a chlapců. První vojáci byli povoláni 2. srpna 1914. Místní bubeník Blahušek jim sděloval, aby se dostavili na sběrná vojenská střediska, ze kterých následně odcházeli na různá světová bojiště. Z tehdejší milotické farnosti se z I. svět. války nevrátilo domů 50 mužů z Vacenovic, 33 mužů z Milotic a 20 mužů ze Skoronic. Ubyla nejenom místa u rodinného stolu, ale také síla chlapeckých rukou. Matky, manželky, staří lidé a děti museli nahradit živitele rodin.

Vojín Emanuel byl jedním z mnoha vacenovských vojinů, kteří v průběhu I. svět. války bojovali na území Haliče. Byl povolán v létě roku 1916, aby doplnil „početní stav“ jednotky. Urputné boje se odehrávaly na území západní části Haliče kolem města Krakov (dnešní Polsko), které bylo součástí Rakouska-Uherska a na východní části kolem města Lvov (dnešní Ukrajina), které patřilo carskému Rusku. Z osmi milionů obyvatel žijících na tomto území byla polovina Poláků, menší polovina byla ukrajinské národnosti a desetinu tvořilo židovské etnikum hlásící se většinou k polské národnosti. V rakouském záboru Polska získali Poláci

Emanuel Krist se spoluvojínem Výletem

určitou míru kulturní a jazykové autonomie. Proto se stala pro mnohé „Ruské Poláky“ Vídeň menším zlem než imperiální Rusko. V roce 1914 skončila bitva o Halič vítězstvím Rusů. Ztráty na životech na obou stranách byly obrovské. V roce 1915 naopak muselo ruské vojsko ustoupit a téměř celou oblast vyklidit. V roce 1916, kdy byl Emanuel nasazen do bojů, probíhaly tvrdé ruské protiúderů tzv. „Brusilova ofenzíva“. Velký ruský průlom byl zahájen 4. června.

Zápisky účastníků bitev mohou jen naznačit atmosféru bojiště: „Výkřiky českých vojáků Hurá a ruských Ujaja! Děšť železa a otravných plynů – dennodenní tanec! Bubnová palba! Mluvit nemožné, jen řvátí musí jeden na druhého! Kdo neprožil, ten nechápe!“ Postavení bojové jednotky vojína Emanuela se nacházelo v Ternopilské oblasti, asi 150 km od Lvova. Vojska obtížně táhla ukrajinskými rovinami, častými březovými lesy a nebezpečnými bažinami. Úrodná zem byla obdělávána – podobně jako ve Vacenovicích – mírumilovnými sedláky. Obzvláště bolestný musel být pohled rolnického syna Emanuela na pole obilí, která byla ještě před dozráním zdupaná a prorytá střelami. V letních dnech roku 1916 v nich mohl vidět ležet tisíce nepohřebených lidí a koní! S jeho pobytem je spojováno i město Tarnow – oblast pahorkatin s vrchem Wal (asi 30 km od slovenských hranic), na kterém mohl spatřit vojenský hřbitov z roku 1915. Bylo zde pohřbeno 273 rakousko-uherských vojáků a 341 ruských. (Jenom v západní části Haliče našlo smrt více jak čtyři tisíce českých vojáků).

Od ledna roku 1916 monarchie vyzývá k narukování další brance v navýšené věkové hranici od 42 až 50 let věku a 11. května téhož roku jsou povoláni i 18 letí chlapci. Tak spolu bojovali i umírali

otec a syn. Student Emanuel Krist musel předčasně opustit školní lavici. Jeho poslední vysvědčení z roku 1915 (po šesti letech gymnazijního studia) potvrzuje dobré výsledky z jazyka latinského, francouzského, německého, deskriptivní geometrie, matematiky, chemie, přírodopisu, zeměpisu a velmi dobře byla hodnocena tělesná výchova. Místo maturitního vysvědčení „získal“ jako pěšák Rakousko-uherské armády šedou uniformu. Majetkem se mu stala strojní puška (váha na trojnožce 40 kg, 500 ran za minutu, dostřel 4 km), patrontaša, lopata, deka, zdravotnický balíček. Absolvoval krátký výcvik a dá se předpokládat, že během jeho dvouměsíčního pobytu na frontě nepoznal hrůzu bodákového pěchotního útoku. Válka v Haliči byla krutá jezdeckými souboji s donskými kozáky. Snad nezakusil zarputilé držení pozic při jejich obchvatech! Nevyhnul se ale usilovnému kopání zákopů, kanonádě dělostřelectva a ohni kulometných hnízd. Jisté je, že se všemi věkovými skupinami mužů musel snášet stejně krutý osud: byl mu zapovězen strach a musel uposlechnout jakýkoliv vojenský rozkaz.

Zpráva z fronty od jednoho vojáka ze slovácké obce líčí haličské pozemní boje: „Rus couvl, my jsme maširovali půl dne za ním, odpoledne jsme jej dohnali, kde nás přivítala palba. Hodně nás rekovně padlo za císaře a vlast!“ Pěšák Emanuel byl zařazen do bojů v čase, kdy se Rusové naposledy pokusili o neúspěšný průlom, a bojová morálka byla na obou stranách skličující. Jen tak se dá pochopit „bratření“ v čase pravoslavných Velikonoc roku 1916. Jak prozrazují zápisky vojenských deníků, navazovaly se kontakty s vojáky druhé strany. Zpočátku šlo o hlídky, které se v noci tajně scházely k výměnnému obchodu. Pak na několika úsecích fronty došlo k uzavření lokálních příměří a společným oslavám křesťanského svátku na území nikoho. Rusové dávali chleba, Rakušané kořalku, cigarety, víno. Avšak zpráv o sesazení cara Mikuláše, o zhroucení carské armády a o uzavření separátního míru se vojn Emanuel nedomáhal.

Vojenský historický archiv poskytl kopie materiálů Vojenské matriky, kde je záznam o smrti Emanuela Krista. Ale při porovnání zápisu o jeho smrti v registru německém s pozdějším přepisem do Úmrtní matriky české se objevily nesrovnalosti. (Přesnější údaje jsou asi v zápise německém). Je velká škoda, že byly zčásti skartovány kmenové listy vojáků narozených do roku 1900, které obsahovaly podrobné osobní údaje „až po barvu očí“.

Údaje z úmrtních matrik:

Jméno zemřelého: Emanuel K r i s t

Povolání občanské: student

Den, měsíc a rok úmrtí: 7. 7. 1916

Místo, okres a země úmrtí: Hrehorów, Buczacz, Galizien

Rodiště, okres a země, domovská obec: Vacenovitz, Gaya, Mähren

Vojenská hodnost: Landsturm-Infanterist, pooddíl 11. Feldkompanie (Údaj ze ZVV Brno: oddíl c. a k. řadového pěšího pluku č. 3.)

Příčina smrti: Gefallen laut, Leg. Blatt (volný překlad: padl v boji), nebyl zaopatřen svátostmi umírajících

Pohřbívací kněz (feldkurát): v německém registru i v české Úmrtní matrice je uvedeno jméno Ferdinand Prokop

Lékař, který mrtvolu ohledal, popř. jména svědků: v české Úmrtní matrice jsou uvedena jména Kadett Držkovič a feldk. Selepa, v německém registru jsou uvedena jména Dr. Kovacs a feldkurát Šelepa

Označení hřbitova: Hrehorów 50 x jihovýchodně od školy (podle matr. ppl. 3 ZVV Brno je označení hřbitova: u Hrehorowa)

Datum pohřbu: 7. 7. 1916

Věk vojáka: v německém registru i v české Úmrtní matrice byl uveden pouze rok narození 1891. Až dodatečně 19. 5. 1927 byl tento špatný rok přeškrtnut (na základě výpisu z křestní matriky farního úřadu v Milotčicích) a dopsán správný celý datum narození

Fotografie z bojiště u Bučaču

1. 1. 1898. (Nebyl snad Emanuel Krist na základě špatně uvedeného data narození povolán jako pěšák z domobrany předčasně? Pravdou je, že spolu s ním narukovali a také padli jeho vrstevníci: Doubrava Jan 1898 – 1917, Frolec Blažej 1898 – 1918, Bezucha Jan 1898 – 1916. Nejmladší odvedený a padlý vacenovský voják Hanák Antonín 1899 – 1917).

Emanuelovo místo úmrtí Hrehórow je malá vesnice nebo část města Buczacz, které se nachází v historickém regionu Haliče. I dnes je to malé město na západní Ukrajině ležící v ternopilském regionu při řece Strypě.

V oblasti Haliče je 400 vojenských hřbitovů, které se zakládaly ihned po ukončení bojů, ve většině případech i se zchovalými jmény padlých. Ve společných hrobech odpočívají na jedné straně ruští vojáci pod dvojramennými kříži a na straně druhé – pod stejně vyrovnanými řadami křížů – vojáci rakousko-uherské.

Modlitba za padlé

Bože, ujmi se všech, kteří zahynuli v bojích a válkách způsobených lidskou zlobou, pýchou a sobectvím.

Přijmi do své náruče všechny ty, kteří svůj život obětovali při obraně života a svobody druhých lidí.

Shlédni ve své lásce na ty, které o život připravila věrná služba, odvaha a statečnost.

Smiluj se nad těmi, kteří zemřeli ve válkách zbytečně a nesmyslně.

Odpusť pro své milosrdenství také těm, kteří ve své slabosti a omylnosti ztratili život v boji za věci nespravedlivé.

Otevři své království spravedlnosti a pokoje všem nevinným obětem válek a násilí.

RODOVÉ KOŘENY vojína Emanuela Krista

„V dobách nejtěžších býval vždy sedlák základem národa. Sebevědomí a národní uvědomění zůstalo skryto po vesničkách, u nejprostších lidí. Vydržel-li sedlák, vydržel celý národ. Skutečnost tato je mnohokrát už našimi národními dějinami potvrzena.“

Tato úvaha skronického kronikáře Vojtěcha Holcmana (1925–1980) vystihuje charakteristiku rodiny, ze které pocházel Emanuel Krist. V prostředí vacenovské rolnické usedlosti si utvářel svoje osobní vztahy a budoval hodnoty svého mladého života. **Rodiče Emanuela Krista a zakladatelé vacenovského rodu byli manželé Antonín Krist a Rosina Macháčková.**

Otec Antonín Krist čtvrtník ve Vacenovicích nar. 14. 6. 1855 ve Skoronicích č. domu 38, zemřel ve Vacenovicích 7. 2. 1944 (žil na domě č. 57 a zemřel na č. d. 205 u syna Josefa). Byl synem Jiřího Krista, půllánka ze Skoronic (ten byl synem Kristiana, domkaře ze Skoronic a Teresie Schmid). Matka Antonína Krista nesla jméno Janushek Mariana (dcera Wenzla Januschka, domkaře z Vlkoshe a Anny Marek, dcery Laurence z Vlkoshe).

Matka Emanuela Krista Rosina Macháčková se narodila 4. 5. 1862 ve Vacenovicích a zemřela 10. 10. 1947 (č. d. 205). Její otec byl Jan Macháček čtvrtlán z Vacenovic (ten byl synem Petra Macháčka z Vacenovic a Anny Foltin z Ratíškovic). Matka Rosiny Macháčkové-Kristové byla Anna Homulčíková z Vacenovic (byla dcerou Jiřího Homulčíka – čtvrtlánka z Vacenovic a Mariany Čapek z Milotic).

Sňatek Antonína a Rosiny proběhl v milotickém kostele 31. 8. 1880. Manželům Kristovým se narodily na domě č. 57 děti:

František 19. 8. 1881 – 22. 2. 1928 (udělen křest z nouze porodní bábou Františkou Zemkovou, později křest církevní), Bedřicha 5. 1. 1883 – 17. 12. 1883, Mariana 6. 12. 1884 – 12. 3. 1886, Františka 6. 1. 1887 – 1932, sňatek 11. 5. 1909 v Miloticích s Cyrilem Blahou, Julie 6. 1. 1889 – 6. 1. 1889, Pavel 24. 1. 1891 – 31. 1. 1894, Julie 28. 2. 1893 – 8. 9. 1973, sňatek 21. 10. 1913 v Miloticích s Jiřím Novákem, Michael 4. 10. 1895 – 23. 9. 1972, sňatek 25. 1. 1921 se Štěpánkou Macháčkovou, Emanuel 1. 1. 1898 – 7. 7. 1916, Antonín 23. 5. 1901 – 19. 4. 1929 (TBC) – sňatek 13. 5. 1924 s Helenou Macháčkovou, Jan 11. 7. 1903 zemřel jako malé dítě, Josef 2. 3. 1905 – 1974.

Emanuel vyrůstal ve Vacenovicích koncem 19. století a mohl ještě poznat pomalu končící téměř patriarchální způsob života, který se odrážel i ve vztahu sedláků k domkařům. Život v početné rodině byl plně závislý na tvrdé práci rukou všech členů. Dostatek živobytí se odvíjel od množství obdělávaných „měřic pola“ a plně závisel na přízní počasí. Půda na vacenovsku byla povětšinou písčitá nebo močálovitá. O to s větším úsilím se musela obhospodařovat. Úrodnější zem přinášela v „dobrých letech“ především dostatek kvalitní rži (žita) a brambor. Středem pozornosti – na malém i velkém statku – byl chov dobytka. K roku 1910 – období dospívání Emanuela Krista – měly Vacenovice 251 domů a 1 213 obyvatel (eviduje se zde 539 kusů skotu a 52 koní). Sedlák pěstoval to, co potřeboval sám pro sebe a na prodej měl jen přebytky. Největší statky této doby byly čtvrtlány. I sedlák si „vylepšoval“ živobytí provozováním nějakého řemesla (např. formanské přívýdělky). K denním povinnostem rodiny – kromě práce na poli a kolem dobytka, drůbeže (Vacenovice „proslavil“ chov hus) – patřila i údržba a výroba jednoduššího pracovního nářadí. Rodiny povětšinou ještě pěstovaly konopí, len a tkaly si plátno. Pořadí zemědělských prací určovalo období intenzivní práce a oddechu, období dostatku a šetření. Dobrý hospodář znal tyto etapy a dokázal se na ně připravit. Do dnešních dnů uchovávané rčení to potvrzuje: „Špatný hospodář co topí mokřým dřevem a jí čerstvý chleba!“ Ale největší, celoroční boj sváděl rolník s počasím a nemocemi.

V takto nastavených životních podmínkách vyrůstal Emanuel z rodu Kristů. Z přiložené fotografie mladičkého vojáka můžeme vyčíst upřímné a odvážné srdce, vlídný a bystrý pohled. Jeho chlapecká léta byla spojována s chozením na pravidelné jarmaky, na výroční trhy, buď do nedalekého Bzence, Kyjova (hlučné trhy na obilí) nebo Vracova. Návštěva poutních míst byla spojována s bohatými duchovními zážitky a radostnou pospolitostí. Nejbližší se putovalo ke sv. Rochu u Kyjova, do Koryčan, Žarošic, na Velehrad, Hostýnek, Saštín. Pamětníci obce vzpomínají na poutě svých předků do vzdálených Vamberk, Králík a na sv. Kopeček.

Život ve Vacenovicích byl vázaný na celoroční bohatství lesa. Staří lidé říkali: „Bez lesa by bylo špatné živobytí!“ Sbírala se

Rodiče Emanuela a sestra Julie

oloupaná kůra, šišky, jehličí na podestýlku dobytka. Pro obec bylo typickým prodejním zbožím nadrobno našťipané dřevo svázané slámou v malé otěpky – tzv. „vacenovský porcelán“. Živitelé rodin využívali možnosti vykácet-vytěžit přidělený úsek lesa – pacht. Pařezy a klest byly odměnou za těžkou práci. Děti zase sbíraly hříby, bylinky, trhaly fialky a konvalinky na prodej. Dřevo sloužilo nejenom k otopu, ale také k výrobě skromného nábytku. Těm nejchudším rodinám vylepšovala stravu lesní a polní zvěř (zajáci, králíci, bažanti, koroptve a dokonce i veverky). Těžké životní podmínky dokresluje zachované vacenovské přísloví: „Co sa nemodlí, zabit!“

Emanuel Krist poznával nejenom krásu, bohatství lesa a zemědělské půdy, ale také těžkou cenu obživy. Přiměřeně ke svému věku musel projevovat velkou dávku odvahy, aby se naučil být zodpovědným členem rodiny. Mohl mít jen tolik, o co se sám zasloužil. V rolnických rodinách panoval pevný řád spojený pocitem sounáležitosti. Výchova byla založena na poslušnosti, pracovitosti, obětavosti, skromnosti a na „zavedených“ pravidlech chování.

„Zaběhlý“ život rodiny Antonína Krista byl nečekaně otřesen událostmi spojenými s činností vacenovské Občanské záložny. Neuvěřitelné důvody jejího krachu poznamenaly i životní úroveň Emanuela. Mezi funkcionáře místní záložny totiž patřil i jeho otec Antonín. Tehdejší vedoucí činitelé obce poživali u občanů důvěru a přilákali tak hodně vkladatelů (událost popisuje Ing. Rygar ve Fragmentech z historie obce). Na vacenovickém Kombálku se úradovalo po sousedsky: „kdo potřeboval – ten si vzal“. A když byl deficit záložny alarmující, věřitelé měli důvod k žalobám a vacenovská záložna se dostala k soudu. Dluhy musely být zaplacený a v roce 1896 přišel pracovitý sedlák Krist (spolu s dalšími „výborníky“) o svůj majetek. Obecní písmák V. Profota zaznamenal:

„Císařskokrálůvský soud v Kyjově v exekuční dražbě všechny domy, pole, úrodu, dobytek, nářadí prodal na zaplacení lehkomyslného dluhu. Tak se prodal celý grunt i Antonínu Kristovi.“ Tato těžká životní zkouška však nezlomila odvahu rodiny.

I přes špatné životní podmínky měla obec Vacenovice poměrně **bohatou společensko-kulturní úroveň**. V poslední čtvrtině 19. století vzniklo ve Vacenovicích několik kulturních a hospodářských spolků. V r. 1881 Čtenářsko-hospodářský spolek Sušil, v roce 1882 (podle údajů Vincence Profoty r. 1885) Občanská záložna, v roce 1904 vznikla organizace Národní jednoty pro jihozápadní Moravu a Hasičská jednota, v roce 1905 založen Spořitelní a záloženský spolek, v roce 1910 zahájil činnost Dobytčí spolek a Omladina.

Základní vzdělání získal Emanuel na samostatné obecní škole, která svým vzhledem zůstává do dnešních dnů stejná. („Vyškolení“ Vacenovic ze školního obvodu Milotic je od roku 1849). Školský zákon zavedl povinnou školní docházku od 6 do 12 let. Podle zpráv pamětníků byli učitelé na vacenovické škole odborně a výchovně spolehliví a ve Vacenovicích se živě zapojovali do společenského života. K národně uvědomělé učitelské generaci této doby patřil pozdější řídící učitel Bohumír Barák (přikládám jeho fotografii) nebo Rudolf Kostecký (padl na italském bojišti ve stejném válečném roce jako Emanuel Krist). Výuku náboženství zajišťoval milotický farní úřad zastoupený P. Dostálem. K atmosféře školy patřila – kromě rákosky „vedoucí děti k poslušnosti“ – také úcta a oddanost k panovníckému rodu a oslava monarchie. Jedna ze slok rakouské hymny, kterou příležitostně zpíval, naznačuje, na jakých ideálech bylo Rakousko-Uhersko založeno:

*„Plňme věrně povinnosti, chraňme právo počestně.
A když třeba, s ochotností, v boj se dejme statečně!
V paměti pověčně mějme, slávu vojska vítěznou.
Jmění, krev i život dejme, za císaře, za vlast svou.“*

Kulturní prostředí této doby nabízelo občanům pořádání divadelních představení nebo půjčování tiskovin v poměrně obsáhlé obecní knihovně. (Prvním knihovníkem byl obecní „Zpěvák“ Štěpán Koutný, který se šťastně vrátil z Velké války). Rodina Kristova se aktivně zapojila do církevního života obce a Emanuel mohl v obřadním kroji slavit hody, poutě, biřmování či jiné církevní nebo občanské slavnosti. Jako mládenec mohl zažívat duchovní atmosféru kolem činnosti Spolku Božského Srdce Páně (založen v roce 1912), který organizoval sbírky na stavbu kostela, aby se ukončila závislost na milotické farnosti. Ke koloritu obce té doby patřil „jakýsi pocit podřízenosti“ na Miloticích, který byl zdrojem těžkostí spojených se vzdáleností kostela, hřbitova a s docházením za prací na panský statek a zámek. Přesto nebo právě proto byla mezi obcemi největší rodinná provázanost a také mnoho členů rodiny Kristovy našlo nový domov v Miloticích. Dodnes se v naší obci udrželo žertovné úsloví, nadlehčující panující sousedskou atmosféru: „Třebas v kapci není nic, enom dyž je z Milotic!“

Centrem obecní kultury byly dva místní hostince. V období dospívání Emanuela byl jeden z nich uzavřen (tzv. Uhlíkova později Julinkova hospoda) a v provozu byla pouze Letochova hospoda. On, jako student gymnázia (1909–1915) se stal členem sdružení Venkovské Omladiny. (Organizace katolické mládeže, která rozvíjela kulturní život obce, později úzce spolupracovala se sportovní organizací Orel – založena v r. 1920). Dá se předpokládat, že se stal (jako 14-letý chlapec) 19. května 1912 účastníkem slavnosti svěcení praporu Omladiny. (Šlo o společensky významnou kulturní akci s účastí hraběnky Serenyiové a zemského hejtmana).

Synové z vesnických rodin odcházeli na studia zcela výjimečně. Přesto byl Emanuel jako nadaný chlapec – i přes špatné finanční možnosti – rodiči určen ke studiu na kyjovském gymnáziu. Vzdělávací ústav předcházela pověst vysoké úrovně profesorského sboru,

kteří na žáky kladl vysoké studijní nároky při dodržování tvrdého školního režimu. Nápis, který je do dnešních dnů umístěn ve vestibulu budovy (bývalý klášter piaristů) vypovídá i o vlasteneckém zapálení tehdejších profesorů: „Bůh žehnej domu tomuto i těm, kteří z něho vyjdou pracovat pro dobro vlasti a národa!“

Ředitelem Obecního českého gymnasia byl v době studií Emanuela Krista významný moravský národopisec, přírodovědec, pedagog a vědec Josef Klvaňa. V souvislosti se jmény učitelského sboru gymnázia je nutno připomenout vacenovskou osobnost Prof. Jana Koutného (1876–1918). Náš rodák nabídl – svému kolegovi a spolužáku z Karlovy univerzity – Ladislavu Fialovi (1879–1967) přijetí místa na obecním gymnáziu v Kyjově, když zjistil, že jeho bývalý profesor (Josef Klvaňa) shání mladé pedagogy. (Následně pro ústav získal i PhDr. Otakara Jirániho a Leopolda Martinice). Pro dotvoření atmosféry studijní doby Emanuela Krista na kyjovském gymnáziu připomínám, že Josef Klvaňa byl ředitelem ústavu v letech 1898 až 1919. (První maturity na vyšším gymnáziu byly v roce 1906). Josef Klvaňa byl znám jako sběratel a obdivovatel lidového umění, podporoval talentovanou mládež a pod jeho vedením gymnázium přijímalo žáky nejenom z Kyjovska, ale z celé Moravy. Ve třídě Emanuela bylo nejvíce žáků z Kyjova, po jednom přišli z obcí Mistřina, Vlkoše, Vracova, Skoronice, Stavešic, Ždánic, Ostrovánek, Bohuslavice. Při gymnáziu byla zřízena i nadace pro chudé žáky. (Podporovací spolek uhrazoval především z každoročních sbírek učebnice a nejméně žákům poskytoval i stravování).

Panující duch gymnázia – nevzdát se své národnosti a tisíc let trvající české státnosti – se nemohl plně krýt s ideály Rakousko-Uherska. Těžko se dnes přijímá fakt, že ve společenském a armádním životě byla služební řeč němčina. S nástupem do gymnázia musel student Emanuel „vsáknout“ ducha začátku „počešťování“ kyjovského města. Dostal ale také příležitost pocítit „důsledky národního uvědomění“. Jeho studentská léta se totiž krátce kryjí s obdobím působnosti kyjovského patriota MUDr. Severina Joklíka (1857–1915). Ten byl zván doktorem-lidumilem a v Kyjově pracoval (od r. 1884) jako obvodní lékař. Za vzdálenějšími klienty jezdil malou bryčkou s koníkem a mnohdy své cesty spojil s národní agitací v některém z hostinců. Posiloval národní uvědomění prostřednictvím spolkového života a v roce 1896 se zasloužil o to, že byla správa Kyjova v českých rukách. Stal se starostou a podílel se (v roce 1898) na otevření nižší třídy obecního gymnázia a jeho postátnění (v roce 1908).

Velká válka se stává průsečíkem životů doktora Joklíka, prof. Klvaňe a studenta Emanuela Krista. Všechny spojuje tragická událost: **dvouleté uzavření kyjovského gymnázia (1915–17)**. Tento akt byl „pocitován jako těžká křivda spáchaná nepřáteli českého národa na Kyjovu a na celém jeho kraji, jehož obyvatelstvo na bojištích přinášelo těžkou daň krve“. (Citace z Vlastivědy moravské – Rudolf Hurt a kolektiv). Básník Petr Bezruč, který v Kyjově několik let před těmito událostmi pobýval, „prorocky“ objevil a ve své básni Kyjov oslavil „národní nadšení, hrdost a udatnost mládeže Slovácka“. Hlavním důvodem postihů byla veřejně projevená podpora boje za svobodu balkánských Slovanů. Již v prosinci 1914 došlo k zatčení sedmi kyjovských občanů a tří studentů tehdejší gymnazijní „revoluční“ septimy za rozšiřování ruských letáků. (Většinou byli odsouzeni k smrti a dlouholetým trestům, byli však v roce 1917 – s nástupem císaře Karla – omilostněni). Zastupitelstvo města bylo rozpuštěno, byl jmenován vládní komisař, zavládla perzekuce, cenzura a uzavření gymnázia. MUDr. Joklík ukončil v roce 1915 svůj život sebevraždou. Můžeme usuzovat, že byl – tehdy 16-ti letý student Emanuel Krist – účastníkem jeho pohřbu, který se stal manifestací proti Rakousku-Uhersku.

Těmito osobními prožitky začíná dospívající Emanuel vnímat válečný konflikt. Jeho první přímý „střet“ s válkou je spojován

s odchodem na frontu jeho (o tři roky staršího) bratra Michaela. Bolest Kristovy rodiny je následně násobena i nedostatkem základních potravin. Monarchie požaduje od všech rolnických rodin dodávky masa, obilí a při vši bídě jsou občané decimováni válečnými půjčkami. Ve Vacenovicích jich bylo v letech 1914–1918 evidováno osm. Občané dávali doslova poslední peníze, protože se jim slibovalo, že čím více přispějí, tím dříve válka skončí a mužové se vrátí do svých rodin. Např. v roce 1916 vynesla půjčka na válku 76.400 korun. V milotické farní kronice se k roku 1916 uvádí: „Nebylo snad nikdy tolik bubnováno, jak v tomto roce. Tolik různých komisí, přehlídek, sbírek, plakátování různých nařízení jako v roce 1916. Vojáci psali: Máme hlad, pošlete nám chleba! Bylo odvezeno šest q mědi z věže milockého kostela.“

Období násilného ukončení studií na kyjovském gymnasiu není možno zdokumentovat, protože současné vedení gymnázia nemá k dispozici žádné písemné podklady. Prof. Klvaňou zpracované životopisné „Upomínky na doby válečné“ nebo jeho „Výroční zpráva na konci šk. roku 1915–1916“ by snad mohly doplnit chybějící informace o studijním životě Emanuela Krista. Víme jen, že místo maturitního vysvědčení obdržel v létě roku 1916 povolávací rozkaz. Přesto, že se dalo (podle zpráv z fronty) očekávat další „verbování“ mužů do války, obrovská většina rodin – i ta Kristova – neměla tušení o čase odjezdu. O to bolestnější bylo loučení na nádraží, kde stanicemi spolu s vlaky pro vojsko projížděly i vlaky červeného kříže se zraněnými vojáky. Na peron směli přijít jen vojáci do zbraně povolání a jejich příbuzní museli zůstat před nádražím. Jeden z vojáků projíždějící Moravou (polní kurát Stanislav Suda) si zapsal, že to byla jeho cesta „triumfální“: „Nebylo přetvářky, ale poctivá duše moravského lidu zářila nejjasnějším způsobem. Na každé stanici podávali vojákům nápoje, jídlo, cigarety, ve městech se vybíralo na pohoštění.“ Po bolestném rozloučení následovalo oboustranné nedočkavé vyhlížení dopisů nebo balíčků. Mezi frontou a domovinou jich kolovalo obrovské množství, protože byly zdrojem posily a naděje na shledání. Muži ve zbrani mohli posílat dopisnice-postkarty, nezalepená psaní a peníze do výše 100 korun (zásilký od vojska podléhaly cenzuře). Vacenovský voják haličského bojiště (Vincenc Ingr 1897–1972) vzpomínal na „bolestnou radost“, kterou mu udělal „balíček štrúdlu od mamičky“. V zákopu jej nabídl kamarádovi, který byl před jeho očima právě při jídle zastřelen.

O cestě Emanuela na haličskou frontu si můžeme udělat představu z dochovaných postkart vojáků, kteří byli spolu s ním přiděleni k 3. pluku. Popisuje se v nich dlouhá jízda vlakem (zpravidla v dobytčácích) na neznámá stanoviště. Pak následovaly fyzicky náročné pochody a „nekonečné“ kopání zákopů, kde se odehrávala velká část vojenského života. Byly to výkopy kolmo ke směru očekávané palby, z obou stran opatřené náspy, upevňované pažením, otvory pro vedení palby a také obrana před dopadajícími střepinami. Kvůli ochraně před nepřízní počasí bývali překryti přístřešky. Při budování pozic Rakušané spoléhali na kvalitně vybudovanou první linii. Před hlavním zákopem vojáci zřizovali až tři pásma mohutných drátěných překážek nabitých elektřinou. Hlavní zákop měl hloubku až tři metry a jeho profil byl třístupňový (spodní část pro chození, prostřední pro vyhýbání a nejvyšší jako stanoviště střelců). Druhé postavení se nacházelo asi kilometr za prvním. V létě roku 1916 (čas pobytu na haličské frontě pěšáka Emanuela) bylo třetí pásmo obrany nepřipravené, protože armádní uskupení disponovala jen malými zálohami. Většina vojska byla soustředěna v přední, zdánlivě nedobytné linii. Mužstvo si stavělo asi 20 kroků za hlavním zákopem pod zemí příbytky. (Ve vojenském deníku můžeme číst: „Jdeš po zemi – jen dunění prozrazuje, že jdeš zároveň po stropě světnice“). Vojenské zprávy sdělují, že oddělení zákopníků (hlavně 18-ti a 19-ti letí vojáci) „přestavěli v Haliči koncem dubna 1916 celé zákopy i místa pro

boj bodákový zřídily“. Nejvyšší velení pro přežití mužů v zákopech podniklo poměrně málo – jak po stránce výstroje a výzbroje – i co do zásobování a zajištění potravin. Následkem neustálého napětí se k fyzickému vyčerpání vojáků připojil i psychický stres a muže začaly kosit často i banální neduhy.

Haličská zákopová válka v části kolem Krakova, Lvova byla pohyblivá, protože pláně byly plné nepřehledných lesů, remízků a bažin, kde rakousko-uherská vojska postupovala relativně rozvolněně. Často se stalo, že výzvědná hlídka padla do zajetí, když proti ní provedla výpad kozácká jízda nebo obávané „divoké asijské hordy“ carské armády. Vojín Emanuel byl jedním z těch, kdo prověřil platnost „vojenského zákona“, že ostřílení, staří vojáci mají pod dohledem 18-leté mladíčky neprošlé ohněm. Před bitvou dávali vojáci kněžím nebo kamarádům peníze, dopisy k uschování nebo k případnému odeslání rodině, pokud by padli nebo se dostali do zajetí.

Dá se předpokládat, že Emanuel neměl čas domů odeslat nějakou zprávu z průběhu cesty. Jistě se ale setkal se stejnými zážitky jako voják Blažej Houšť z Místřína (1873–1916). Povolán do brněnské posádky odjížděl také do Haliče a podobně jako Emanuel byla jeho kompanie vyslána na marš na polsko-ruské pomezí. Zajímavý je popis jeho pobytu v Brně před odjezdem na frontu: „Když jsme se seřadili, hudba zahrála pochod a pak jsme šli do kostela sv. Jakuba. Tam nám důstojný pán biskup udělal kázání a po něm nám dal biskupské požehnání a pak jsme šli k nádraží.“ Následuje popis několikadenní a noční cesty vlakem: „V Brně jsme sedli na vlak a jeli přímo do Křenovic a do Přerova, pak jsme jeli do Mor. Ostravy, tam jsme dostali trochu čaje a jeli jsme do Odrberka. Tam jsme dostali snídani – trochu čaje a kousek sýra. Odsud jsem poslal domů lístek a pak jsme jeli až do Osvětcína. Pak jsme jeli stále vlakem až do Krakova. Měli jsme tam dobrou menáž: dostali jsme každý šálek polévky s masem a každý na noc asi půl kila vepřového masa. Potom přišel rozkaz stát na nádraží až do rána. Potom se vyjelo z Krakova, přes den se projíždělo i polskými městy (Tarnov, Podgořie)“.

Stravu pro jednotky v poli připravovaly armádní převozní polní kuchyně. Jídlo se dostávalo do zákopů již studené, zmrzlé nebo vůbec žádné. Vojáci, kteří válku přežili, poněkud vzpomínali na černý chleba (komisárek), na čutoru s čajem nebo kořalkou. V čase klidu si mohli zakoupit i polské národní jídlo: višňák, červená polévka z řepy a smetany přikusovaná omeletou. Pokud pluk pochodoval na frontu nebo byl poslán do zálohy na odpočinek, bývalo jídlo poměrně pestré, ale jakmile se zapojili do válečných operací, tak na jídlo nebyl čas.

Na přiložené fotografii je vidět, že má voják Emanuel přes ruku bílou pásku s označením červeného kříže. Absolvoval sanitácký kurs, **byl přidělen do zdravotnické skupiny a stal se tzv. lapiduchem – „sběračem raněných do lazaretu.“** Ve zdravotní službě nenosil pušku, ale brašnu s obvazy označenou červeným křížem. Za 200 odnesených raněných vojáků – služba solidarity a kamarádství – mohl obdržet metál. Zdravotní služba byla kvůli početnosti mobilizovaných armád a obrovským ztrátám nucena čelit velkým problémům. Chirurgové se setkali se zraněními, která nikdy neoperovali. Nebyli připraveni na nečekané infekce ran, pooperační šoky, popáleniny ze zasažení plynem. Seznamovali se s diagnosou „zákopová noha“ (tj. plíseň z vlhka). Válka způsobila vznik ochromující nemoci „šok z ostřelování“. V Haliči byly epidemie tyfu a úplavice, protože vojáci museli pít i infikovanou vodu – nic jiného nebylo! Mezi vojáky řádila cholera, protože nebylo možné zabránit šíření vši v bahnitých zákopech a přeplněných polních nemocnicích. V letech 1916–17 propukl na ruské frontě skrvnitý

tyfus, proti kterému nebyly k dispozici léky ani vakcína. Po bojích následovalo asi 6-ti nedělní odpočinutí, po němž se s určitostí počítalo s nástupem vojáků do nových střetů. Čím byla válka delší, tím byla urputnější a krutější.

Příložená fotografie dokumentuje sanitní kompanii 3. pěšího kroměřížského pluku. Členem podobné „patroly“ byl i voják Emanuel, který také chodil do přední frontové linie, aby byl u raněného jako první. Zpravidla provedl nejnútnejší ošetření jenom pomocí zdravotnického balíčku a těžce raněné odnášel na nosítkách na obvaziště – k první odborné pomoci. Prostorem sanitního oddělení byly i zákopy, ze kterých byl na tyči vystrčen praporek s hodně znatelným označením. Převaziště se zřizovala v nejbližších městech a vesnicích v budovách kasáren, far, škol nebo chalup. Někdy nebylo možné raněného z boje ihned evakuovat a muselo se čekat, až se setmí. Jindy se zase nosiči raněných vydali vpřed kryti palbou ostatních. Na obvazišti se rozhodlo, kdo bude odeslán do polní nemocnice (nejblíže bojiště), ale v mnoha případech byl lékař nucen k rychlému zákroku (ponejvíce amputace). Obvyklá přeprava raněného byla vlakem, ale byly také používány otevřené nákladní vozy Červeného kříže (na slámě). Haličské polní lazarety byly zajištěny v blízkosti zákopů. Rakousko-Uhersko mělo v týlu rozsáhlou síť nemocnic, kde probíhalo doléčení. Pak následoval pobyt v ozdravovnách příp. zdravotní dovolená doma u rodin.

Běžný obrázek polního lazaretu s lůžkem raněného: „z jedné strany pomáhá lékař – z druhé kněz“. Vojenský lékař odcházel od umírajícího, až když mu nemohl pomoci. U lůžka zůstávali sestřičky (držely v rukou hořící svíčky) a kněz, který poskytl poslední duchovní službu zemřelému, vyplnil úmrtní list a odeslal telegram rodině. Polní kurát byl vybavený kufrem, ve kterém měl potřeby pro sloužení mše sv. a udílení svátostí. (Kufr se často stával i obětním stolem). Kněz pochovával mrtvé vojáky a dohlížel na budování vojenských hřbitovů. Místa posledního odpočinku se zpravidla nacházela přímo za frontou nedaleko polních špitálů. Mrtví bývali i v uniformě zabalení do celtoviny a ukládáni do společných hrobů. Během náhlého postupu či ústupu vojsk museli být zabíjeni vojáci necháni na pospas osudu. Jejich těla mohla být pohřbena, až když se situace uklidnila a mohl tak učinit i polní kněz z jiné jednotky. Často se pochovávalo i do zákopů. Službu pochovat opuštěné mrtvolky na sebe brala i nepřátelská strana. Častou písni, která byla zpívána českými vojáky při vojenských mších, byla mariánská „Tisíckráté pozdravujem Tebe“.

V tomto kontextu se v rodinách bývalých vacenovských vojáků Velké války připomíná, že mladý 18-letý voják Doubrava byl při

ruském útoku střelen do nohy. Nemohla se k němu pro silnou střelbu dostat včas sanitní služba a on – i při lehčím zranění – vykrvácel. (Svědectví vojína Sabáčka).

Při pohledu do tváře inteligentního Emanuela se nabízí otázka po smyslu boje za císaře pána a za národ!? Jaké představy mohl mít o životě tento mladý, milý rolnický synek? Přestože nebyl na válku připravený, musel bojovat a měl zabíjet v zákopové válce: ve stále opakovaných útocích s malou šancí na přežití.

11. listopadu v 11 hodin roku 1918 byl oficiálně ukončen válečný konflikt, i když ještě nezavládlo na všech frontách příměří. Padlí vacenovští vojáci jsou pochováni ve společných hrobech na všech evropských bojištích. Společné „odpočinutí věčné“ mají na svatohostýnském hřbitově. U vztyčeného kříže, který byl jejich památce věnován, hledaly útěchu jejich maminky, ženy, děti, sestry, milé. Do dnešních dnů se u Panny Marie Svatohostýnské každoročně k modlitbě schází další generace vacenovských poutníků. V naší obci uctil oběti Velké války pan František Novák (1870–1938) a v roce 1920 nechal na své náklady postavit velký kamenný kříž s věnováním: Vacenovickým padlým hrdinům.

Madona Hostýnská Libor Koval

*Jsou něžné oči Tvé, Madono z Hostýna,
na hory vrcholku, kde nebe začíná,
kam vedou kroky těch, kdo léky hledají,
na rány bolavé, skrývané potají
ve stinných zákoutích Svatého Hostýnka,
kde kvete úleva, kde čeká maminka,
co umí potěšit, pohladit po hlavě,
ve světě záluďném, v těžkostech záplavě –
Madono z Hostýna.*

*Pro něhu očí Tvých, Madono z Hostýna
pro hebkost trávy, v níž sladce se usíná,
pro samet jehněd a pro vůni fialek,
pro prsty věží, co sahají do dálek,
pro blesky v dlaních Tvých, co dábla zahnalý,
pro vodu živou, co teče tu ze skály,
pro zvonů libý zvuk, jas krajů z Moravy,
pro pestrých šátků žen barevné záplavy,
pro teplo potěchy, jehož jsi příčina,
kladu Ti děkovnou kyticí do klína.*

UCHOVANÉ rodinné VZPOMÍNKY

Julie Nováková-Kristová (1893–1973) předala vzpomínky na život bratra Emanuela Krista svým synům. Jednomu z nich dala také jméno Emanuel (1921–2007) a ten spolu se svým dvojčetem Florianem (1921–2001) předal toto jméno zase svým synům. Podobně sestra zemřelého vojáka Františka (prov. Blahová) a bratr Michael mají ve svých rodinách jméno Emanuel.

Emanuel Novák (1921–2007) sdělil své prožitky na dětství se stařenkou Rozínou Kristovou – matkou padlého vojína:

„Můj strýček Emanuel Krist chodil do gymnázky každý den pěšky, nic do Kyjova nejezdilo, silnice nebyly. V zímě – dyž byl menší – ho jeho maminka (moja stařenka) každý den vodívaly – po pás ve snihu, zabaleného ve vlnáku – přes Skoronice až do Kyjova. Velice si na něm zakládaly a on jím zasěj sliboval, jak sa jím jednu za všechno odmění. A tak sa aj stal! Zaplatil mamičce tým, že na frontě padl a ona po něm každý měsíc – až do smrti – dostávala důchod 105 korun. (Mohla si tým zaplatit bývání u syna Josefa).“

Jedna uchovaná rodinná zpráva objasňuje příčinu smrti vojáka Emanuela: „Spoluvojín z Vacenovic – nějaký Janoš Výlet – říkal, že dyž sa dostál Emil do zákopů, byl velice zvědavý a moc sa rozhlédal. Neposlúchal starších chlapů, dyž mu říkali, aby sa hleděl skovat. A to ho stálo život! Dostal ranu puškou přímo do čela a byl na místě mrtvý.“

Pamětník Emanuel Novák často opakoval, že byla jeho stařenka Kristová životem těžce zkoušenou matkou: „Vacenovská rodina Kristova má velice smutnou minulost. Moja matka Julie Kristová (1893–1973) často vzpomínala na svého padlého bratra Emanuela, jak ju bránil před steklým otcem Antonínem. Ona – céra sedláka – chtěla za muža chudobného chlapca Juru Nováka. (Nechtěla si vzít řídícího učitele Baráka). Jedného dňa sa na ňu otec vrhl s nožem a bratr Emanuel (asi 14-letý) před ňu skočil, ať otec rači zabije jeho. Moja stařenka Rozina Kristová byly velice hodná, z rodu vacenovských Macháčků. Najsmutnější bylo, že mosely

za svého života pohřbit mladého syna Františka (zanechal po sobě ženu a malé děvčátko). Jeho smrt byla následkem úrazu v lesi, když čtyři chlapi vynášeli stromy. Dali si kladu na ramena, neviděli Františka – posledního v řadě, že ju má položenou na opačném rameni než oni. Stalo sa, že hodili strom na stranu Františka a temu proletěl hlavu ostrý suk. Byl na místě mrtvý. Druhý syn Antonín byl vojákem a umřel na plíce ve 28 letech. Zanechal po sobě mladou ženu a ceru Dobromilu – moju sestřenicu „Dobrušu“ (lidová „malárečka“ provd. Řiháková). Jejich další syn Emanuel byl nadaný a proto chodil do kyjovské gymnásky. Byl odvedený na vojnu a hned na to jím padl. Další z dětí stařenky Kristové byla céra Františka. Umřela mladá a zanechala po sobě pět nezaopatřených dětí. Jedno z nich – pětiletý Cyrílek – umřel na otravu, když snědl staré perníkové srdce, které visalo na stěně izby. Taky jejich céra Julka měla těžký život. Došla o chalupu a kúsek zemi, který ji ostál, nestačil k obživě jejich sedmi dětí. Stařenčin syn Michal sa ale vrátil z první světové války a stál sa dobrým zedníkem. Poslední syn Josef založil v obci KSČ a byl přecedu Místního národního výboru. Neměl nic proti církvi, chtěl enom hájit práva chudáků. Stařenka Kristová byla matka trpitelka. Pravidelně sa obracaly k Panně Marii Svatohostýnské, kde byl hrob všechkých padlých vojáků. A nás – děcka – brávaly sebu.

Tradovaná zpráva, že rodina Kristova přišla do obce ze Skoronic a „bylo tam hodně dětí“, dokládá matrikový zápis:

Antonín Krist (1855–1944) – otec padlého vojína Emanuela měl rodiště ve Skoronicích na domě 38. Jeho otec byl Georg Christ nar. 13. 4. 1815 a Mariana Janouschek 27. 8. 1822 ve Vlkosí, jejich sňatek 14. 2. 1843. Tito manželé měli děti: Ignatz nar. 1844, Anna 1846, Barbora 1847, Johann 1849, Jakob 1851, Franz 1853, Antonius 1855, Wenzl 1857, Franciska 1859, Paul 1862, Anna 1866).

Záznamy skoronské kroniky připomínají jméno dalšího Emanuela z rodiny skoronských Kristů (byl o devět let starší než Emanuel „vacenovský“):

„Františka Holcmanová, nar. 9. 10. 1897 ve Skoronicích, se provdala za legionáře Emanuela Krista nar. v roce 1889 ve Skoronicích na č. d. 38. Dne 3. května 1954 zemřel v kyjovské nemocnici Emanuel Krist (č. d. 103). Zemřel náhle. Pohřeb se konal za pěkné účasti. Za legionáře, mezi které zemřelý patřil, se rozloučil Blažej Šnajdr. Vzpomněl jeho hrdinského činu na ruské frontě za I. války.“

Co se podařilo zjistit o rodině legionáře Emanuela Krista? S manželkou si postavil domek na čp. 103, jejich děti: syn Cyril a dcery Marie a Jiřina. Pamětnice rodiny uvádí událost z konce druhé světové války, kdy Skoronic osvobozovala Rumunská armáda. V dubnu 1945 byla většina rumunských vojáků vyčerpaná a hrůzami bojů naprosto otrlá a demoralizovaná. Ve Skoronicích Rumuni nejenom rabovali, ale mnoho z nich využilo příležitost „zmocnit se“ vinných sklepů a dobrého vína. A proto bylo osvobozování Skoronic poznamenáno násilnostmi na civilním obyvatelstvu. Těžké období zdokumentoval přímý svědek událostí pan Vojtěch Holcman. Nahlédnutím do zápisů kroniky se naskytá obraz utrpení. Emanuel Krist – tehdy 56 letý legionář – s titulem hrdiny u Zborova – zažíval opět válečné hrůzy přímo na členech své rodiny (měla přídomek „Manúlova“). Nedokázal zabránit ozbrojeným a „ožralým“ rumunským vojákům znásilnění manželky a svých dcer (14 leté a 17 leté). Zatížen strašnými vzpomínkami, které vyhodnotil i pohledem „osobního“ selhání (neubráníl ženy), se stranil veřejného života a zemřel předčasně ve věku 65 let.

Zpracovala Marie Šimečková

KLUBÍČKUJEME

Milí přátelé klubíčka,

je to skoro neuvěřitelné, ale zase je půl roku za námi. Dívala jsem se, a v naší obci fungujeme už pět let. To je opravdu dlouhá doba, v to jsme ani nedoufali, když jsme centrum zakládali. Za tu dobu se některé námi pořádané akce staly tradicí a jsou velmi navštěvované, u jiných je to naopak. Prvně začnu tím, co nám v jarní části moc radosti neudělalo. Maminky s nejmenšími dětmi měly možnost navštěvovat cvičení, spojené s básničkami a říkankami, přímo v centru pod vedením zkušené lektorky Ivči Mikulčíkové. Je to človíček, kterého chtějí mít centra ve Vracově, Bzenci dokonce i ve Veselí. Ona si přesto vybrala nás a cvičení dělala za pár korun (jinde by měla mnohem více), i přesto toho maminky nevyužily a moc se jich nescházelo. Ty, co do cvičení chodily, byly nadmíru spokojené. Bohužel, na podzim čeká Ivču nová mateřská povinnost, tak cvičení nebude. Dále méně úspěšné bylo tvoření s dětmi. Také se nás moc nescházelo. Odměnou nám je to, že děti přítomné byly moc šikovné a rozvíjely svou zručnost a fantazii. Tím bych uzavřela to, co se nám moc nevede.

Na druhou stranu velmi úspěšnou akcí je Dětský karneval, který téměř zahajuje plesovou sezónu. I letos se sešlo spoustu dětí v krásných maskách a společně jsme si odpoledne užili. Jsme rádi, že ani jedno dítě neodešlo s prázdnou. Moc děkujeme všem, kteří se podíli na vytvoření krásné tomboly, ať malé či velké. Bez Vás by to nešlo a moc si toho vážíme.

Všechny maminky z okolí vyhlíží naši vyhlášenou Burzu dětského oblečení. V březnu se dočkaly a my si šáhli na dno našich sil. Sešlo se nám nespočet oblečení, hraček, kočárků, kol aj. Jen pro představu jsme nabízeli 10887 ks věcí a prodalo se nám 3044 ks. Děkujeme všem, kdo nám pomáhají. Jedná se o nejnáročnější akci, kterou naše centrum pořádá. Už se těšíme na podzim, i když

Čarodějnice

budeme muset udělat nějaké změny a především omezit počet prodávajících. Máme naplněny prostorové kapacity.

Na jaro nám v centru Tomáš Ryba udělal pro děti přednášku o záchraně mořských želv. Velmi pěkně to pojal a přítomné děti poslouchaly s nataženými ušima. Měly i spoustu otázek. Tomáš si se všim poradil. Děkujeme.

Nezapomněli jsme ani na Pálení čarodějnic. Pro děti jsme nachystali drobné soutěže, úkoly a něco si i vytvořily. Odměnou byly opečené špekáčky. Naštěstí nikdo nebyl upálen, jen ta jedna čarodějnice, kterou děti společně vytvořily.

V květnu jsme podnikli první víkendový pobyt rodin s dětmi. Vydali jsme se do rekreačního střediska Všemina, kousek za Zlínem.

Hotel se nachází v krásném prostředí uprostřed lesů a nechybí ani rybníček. Děti i rodiče mohli řídit na prolézačkách, využít vnitřní bazén, saunu, vířivku, dětský koutek, bowling, hernu na míčové sporty aj. Nezapomněli jsme si vyrobit na památku trička. Pobyt jsme ukončili táborákem a zpěvem trampských písní. Děkuji všem zúčastněným, bylo to moc fajn, a pokud to v budoucnu zopakujeme, budeme moc rádi.

Co říci závěrem. Přivítáme jakékoliv podněty nejen od maminek, co by je zajímalo – kurzy, školení, kroužky, jak pro děti tak pro

dospělé. Začátkem roku si pár maminek udělalo náročný certifikovaný kurz na Chůvy a můžeme zajistit i hlídání, případně nějaké příměstské tábory. Opravdu přivítáme vaše jak kladné, tak záporné poznatky. Nebojte se přijít mezi nás. V příštím pololetí počítáme opět s burzou oblečení, lampionovým průvodem a vánoční vycházkou do lesa. Ostatnímu se nebráníme, ale musíme vidět zájem maminek.

Děkujeme za přízeň a přejeme všem krásné prázdniny

Kamila Profotová, Petra Rybová

Všemina

Všemina

Všemina

Všemina

Želvy

Karneval

Čarodějnice

Díky výsadbě listnatých stromů v našich borovicových lesích došlo k obměně druhové skladby lesa původními dřevinnými skladbami s bohatou věkovou a druhovou strukturou. Ovšem výsadba neprobíhá jen v lesích, na obecní pozemky před vašimi domy bylo vysazeno několik stovek ovocných stromů a v tomto roce se připravujeme na další etapu. Jen na vás apeluji, abyste stromy udržovali a poskytlí jim dostatek vláhy. Děkuji.

Většina z vás je z těchto aktivit nadšena, ale najdou se i takoví, kteří tvrdí, že strom ubírá vodu v krajině a výsadbou stromů se zvyšuje sucho.

Tak kde je pravda?

Jak chladí strom

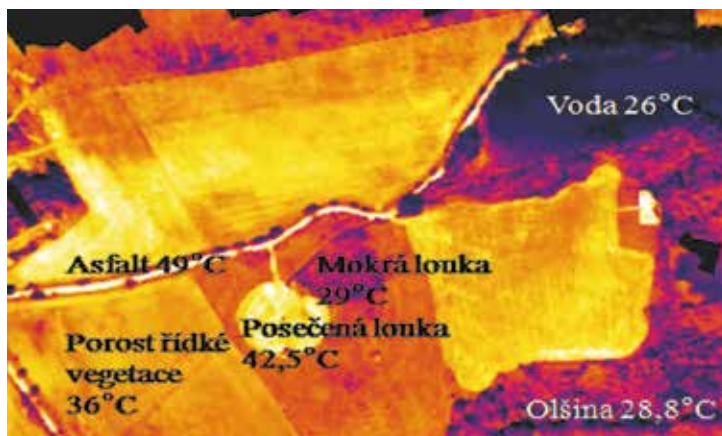
Větší samostatně stojící strom, s průměrem koruny 10 m, vypaří za den až 400 l vody, pokud je dobře zásobený vodou. Na odpaření tohoto množství vody spotřebuje 280 kWh energie, tento energetický rozdíl představuje rozdíl mezi stínem stromu a slunečnicku o stejném průměru. Strom tak chladí výkonem 20-30 kW, což je výkon porovnatelný s více než 10 klimatizačními jednotkami.

Tento výkon pohání jen energie slunečního záření, výdej vodní páry probíhající přes milióny průduchů je navíc regulován okolní teplotou a vlhkostí vzduchu. Sluneční energie uložená v páře se uvolňuje při její kondenzaci – tedy při ochlazení, což zapříčiňuje vyrovnávání teplot.

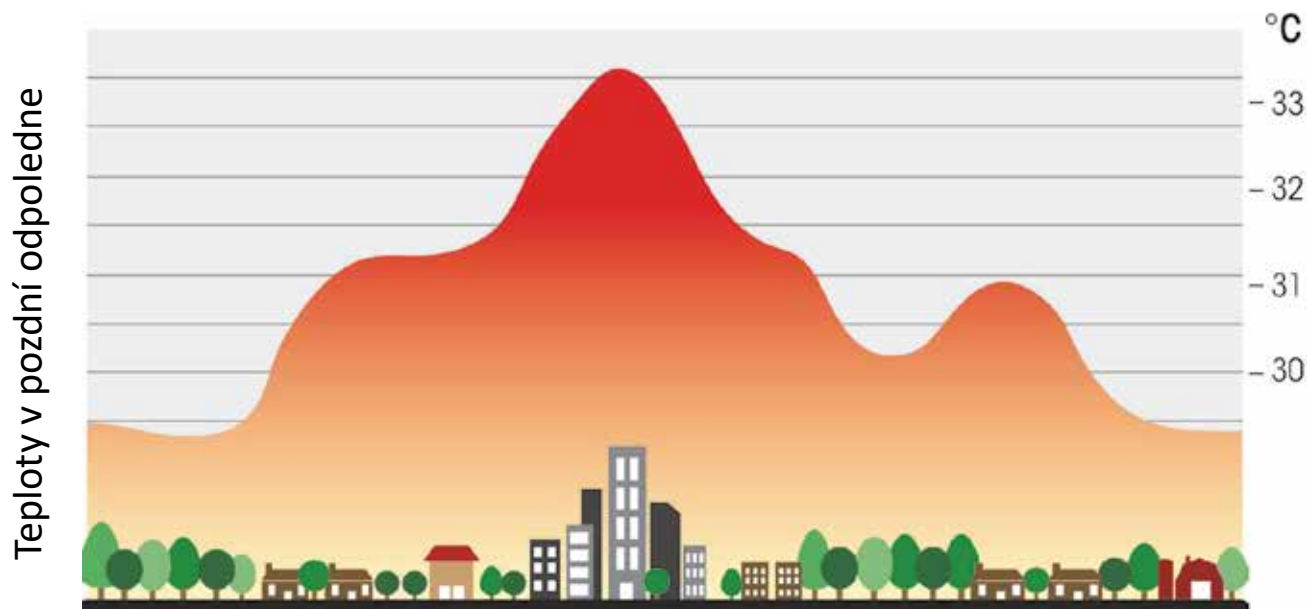
Stromy a keře: zelená klimatizace

Jak chladí strom?

- Větší strom a průměru koruny 10 m, chladí výkonem 20-30 kW, což odpovídá zhruba 10 klimatizačním jednotkám.
- Energie uložená ve vodní páře se uvolní, jakmile pára zkondenzuje – to má za následek vyrovnávání teplot v krajině.
- Povrch vegetace je proto výrazně chladnější, než holé, betonové či asfaltové povrchy.

proto funguje zástavba, nebo plocha bez vegetace jako tepelný ostrov...

Za jasného dne od března do října přichází na metr čtvereční až 1000 W sluneční energie, na 1 km² tedy přichází 1 GW, což je množství energie srovnatelné s produkcí jednoho bloku jaderné elektrárny Temelín. Když v červenci v ČR sklídíme řepku a obilí, obnaží se na 18 000 km² ploch bez vody a vegetace, které se ohřívají a teplý vzduch, který z nich stoupá, představuje energii 4000 – 6000 GW. Takový sloupec horkého vzduchu brání přísunu vlhkosti od Atlantiku a rozpouští případnou oblačnost. Sedláci říkali „na suché pole neprší“, sedláci téměř vymřeli, o klimatu a o vodě se jedná v klimatizovaných místnostech a více se dá na modely nežli na zkušenost hospodáře v krajině.

Zelená klimatizace na úrovni krajiny

- více vegetace přinese více srážek na úrovni celé krajiny

povrch se rozpálí

povrch je chladnější

ohřátý vzduch proudí prudce vzhůru

vzduch se sytí vodní párou, vzestupné proudy jsou mírnější, ve stromové vegetaci zůstává chladnější vlhký vzduch při zemi

silné vzestupné proudy **rozpouští oblačnost a brání srážkám**

tento režim vede k „zahradnickým deštíkům“, srážení rosy, mlhám

méně časté prudké deště

pravidelné, mírné srážky

V České republice je erozí potenciálně ohroženo téměř 50% zemědělské půdy; v současné době je maximální ztráta půdy v ČR vyčíslena na přibližně 21 milionů tun ornice za rok, což lze vyjádřit jako ekonomickou ztrátu minimálně 4,3 miliard korun.

Zelená klimatizace na úrovni krajiny

- více vegetace přinese více srážek na úrovni celé krajiny

povrch se rozpálí

povrch je chladnější

půda schne a hůře vsakuje vodu

velká část vody je odpařena a může tak **opět spadnout ve formě srážek**

v půdě **chybí kořeny rostlin**, které by zlepšily zasakování a výpar

vegetace zlepšuje zasakování a brání přehřívání půdy, **nevzniká suchá křusta**

většina vody z krajiny oteče

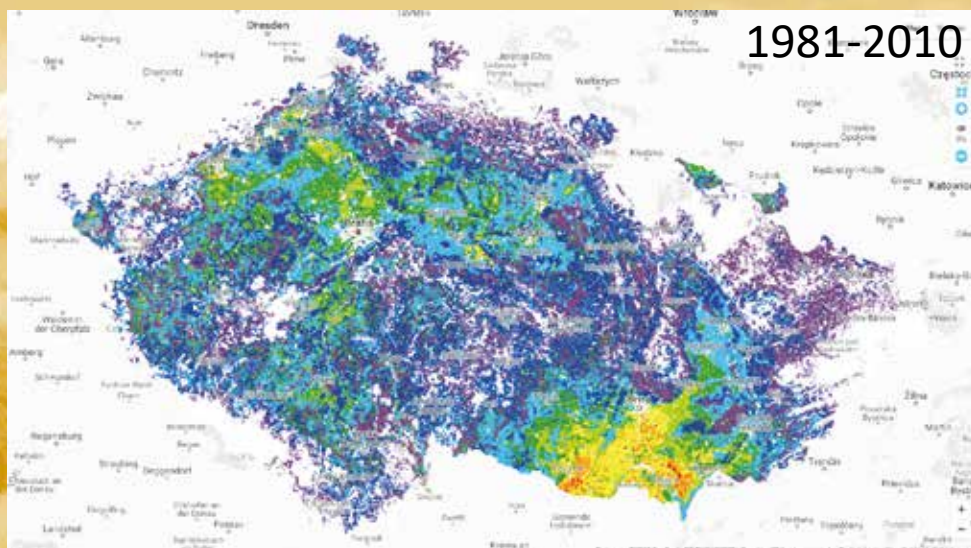
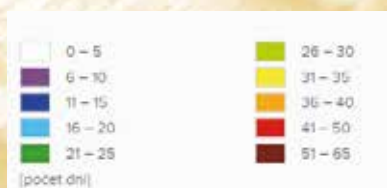
velká část vody je v krajině recyklována

„Na slabě erodovaných půdách se snižují hektarové výnosy o 15-20%, na středně erodovaných půdách o 40-50% a na silně erodovaných půdách až o 75%“

Sucho a jižní Morava: predikce do budoucna

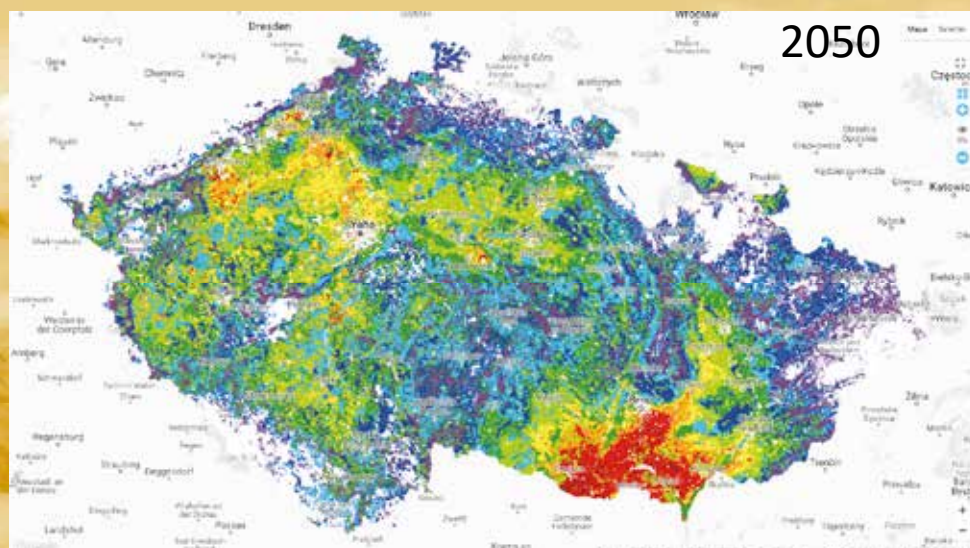
Stres suchem v ornici

<http://www.klimatickazmena.cz>
<http://www.intersucho.cz/>

Sucho a jižní Morava: predikce do budoucna

Stres suchem v ornici

<http://www.klimatickazmena.cz>
<http://www.intersucho.cz/>

M. Kravčík, J. Pokorný, J. Kohutiar, M. Kováč, E. Tóth: Voda pre ozdravenie klímy – Nová vodná paradigma (2007, pp. 93, ISBN: 978-80-969766-5-2)

Přednáška: Strom v krajině. Boris Krška, Pavel Rotter

Větrná eroze

Vegetace není nutná jen pro udržení vody v krajině. Zlepšuje půdní strukturu, kořenový systém podporuje zasakování povrchové vody, zvyšuje se úrodnost půdy. Dodává vzduchu kyslík a vlhkost, absorbuje přízemní ozon, prach, oxidy dusíku a síry a vypouští aromatické látky - voní. Také tlumí decibely, snižuje tepelné ztráty, tvoří překážku pro vítr, a tím zmenšuje vznik větrné eroze.

Příkládám pár obrázků z větrné eroze u nás v obci, na našem katastru. Ale vy to dobře znáte. Mraky písku ženoucí se přes silnici na Milotice nebo přes cyklostezku Vinohrádky. Je nyní na nás, abychom stav, který zavinila doba konzumu, ve kterém žijeme, dali do pořádku. Obec Vacenovice má nyní možnost krajinu kolem nás upravit. Vysadit remízky, protierozní příkopy, dvouřadé výsadby

Větrná eroze

dřevin s doplňující výsadbou keřů, průlehy s vegetací, upravit plochy současné zeleně, sázet aleje, keře, revitalizovat vodní plochy, vybagrovat koryta potoků. Na vše jsou nyní peníze z dotačních fondů. Ale k tomu potřebujeme zahájit pozemkové úpravy, prosím tedy všechny, kteří ještě pozemkové úpravy nepodepsali, aby se dostavili na obecní úřad. Nejenže opravíme krajinu pro budoucí generace a zlepšíme životní podmínky, ale také budeme mít možnost vybudovat tolik potřebnou cyklostezku na Milotice.

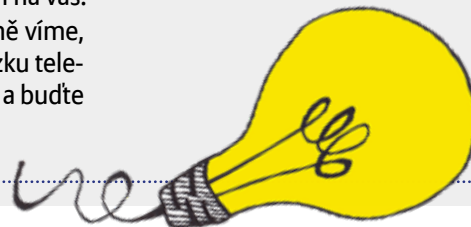
Tak jsem od vysvětlení, proč jsou stromy v krajině důležité, přešla až k pozemkovým úpravám. Ale vše souvisí se vším, takový už je život.

Jana Bačíková, starostka

Občas se s některými z vás potkávám a slýchávám, že vás navštívil dodavatel energií. Ubezpečil vás, že Obecní úřad Vacenovice o tom, že chodí po domech, ví. Dodavatelé energií i jiní podomní prodejci na to jdou chytře. Zaplatí si pronájem sálu, reklamu v kabelové televizi, hlášení rozhlasu. Pak se rozejdou po obci a obtěžují vás doma. My, jako obecní úřad, víme, i kdy se prodávají ryby, očkují psi a že přijela čistírna peří. Ale rozhodnutí o nákupu a službě je jen na vás.

Obecní úřad Vacenovice nebude NIKDY NIKOHO DOPORUČOVAT. Maximálně víme, že jsou prodejci v obci. Ale jejich povinností je si nejdříve s vámi domluvit schůzku telefonicky a pak mohou teprve přijít k vám domů. Nenechte si namluvit nic jiného a buďte obezřetní. Přeji vám jen samá dobrá rozhodnutí.

Jana Bačíková, starostka

Mateřská škola Vacenovice

Ani jsme se nenadáli a je tu konec školního roku. Z celkového počtu 74 dětí odchází do základní školy 24 dětí. Ve druhém pololetí naše škola uspořádala hodně akcí pro naše děti. Mezi nejvydařenější patří již tradičně dětský krojový ples, který má za velké podpory rodičů a sponzorů dobrou úroveň. Poděkování patří také Vacenovským muzikantům, kteří již tradičně hrají na našem plese pro dobrou náladu a děti mají jedinečnou příležitost seznámit se s lidovým žánrem jako je dechová hudba. Vydařil se nám také výlet do Kovozeu ve Starém Městě, jehož hlavním cílem je učit děti nakládat s odpady a chránit životní prostředí. Společně s SDH jsme uspořádali již po několikáté u příležitosti Dne dětí pochod Pohádkovým lesem se zábavným programem na hasičském areálu. Trošku nás pozlobilo počasí, ale děti si den přesto užily. Touto cestou chci poděkovat všem účinkujícím z Pohádkového lesa za dlouhodobou a velmi dobrou spolupráci a pomoc při organizování této akce.

Snažíme se dětem vštěpovat lásku k přírodě a životnímu prostředí, které je obklopuje, proto pořádáme činnosti, které plní tento úkol, například setkání s myslivci. Paní Irena Setínská a František

Setínský ml. si pro děti připravili velmi pěkné povídání s ukázkou trofejí, obrázků i cvičením loveckého psa přímo v lesním prostředí, které děti velmi zaujalo a pobavilo. Tradičně pořádáme slavnostní rozloučení se školáky, kde se předvedou svým rodičům a prarodičům všechny děti s tím, co se ve školce naučily, ale toto odpoledne patří zvláště dětem, které odchází do základní školy.

Vážení přátelé, jelikož je toto můj poslední příspěvek, který píši jako ředitelka mateřské školy, chci Vám všem, to znamená všem mým žákům, ze kterých postupně vyrostli rodiče, všem babičkám a dědečkům, se kterými jsem měla tu čest spolupracovat, poděkovat za velmi hezkou a dobrou spolupráci. Bylo to hodně dětí, které za 40 let práce ve školce, a z toho 30 let ředitelování, prošly mateřinkou. Bylo to hodně výletů, besídek, hodně obutých dětských ponožek. Ale byla to práce, kterou jsem dělala s láskou a moc mě bavila, ale to také díky Vám, kteří jste mě mou prací provázeli. Mé poděkování patří zástupcům obecního úřadu. Po celou dobu mého působení jsem měla vždy ze strany obce podporu. Proto se mi podařilo, že máme krásnou a dobře vybavenou mateřskou školu. Děkuji paní starostce Ing. Janě Bačíkové a panu místostarostovi

Ing. Františku Novákovi, ale také děvčatům z kanceláří obecního úřadu a v neposlední řadě i zaměstnancům OÚ, kteří nám vždy ochotně pomáhali s údržbou zahrady a školy.

Chci poděkovat všem mým spolupracovnícím, ať těm současným, ale i těm, které již ve školce nepracují. Ne každému se pove-

de mít tak krásnou práci a při tom být obklopen dobrými a vstřícnými lidmi. Já jsem to štěstí měla.

Všem přeji krásné prožití léta, dětem hodně zážitků a dobrodružství o prázdninách.

Mgr. Květoslava Malá, ředitelka MŠ

Den země

Výlet Kozozoo

Předškoláci v ZŠ

Návštěva pekárny

Jarní vycházky

Krojový ples

Rej čarodějnic

Kurz pro předškoláky

Velikonoční výstava

Rozloučení s MŠ

Setkání s myslivcem

Poděkování ředitelce MŠ

Jaro si rychle přeladilo teploměr a lámalo letní rekordy. A ve škole? ... pomalu a jistě přihořívá. Samozřejmě obrazně, ale hor-ko ve třídách se ke konci školního roku podepisovalo na únavě i pozornosti žáků. Hořeli teplem i nedočkavostí, a někteří doslova z posledních sil vyčkávali na letošní předčasné ukončení školy. Bazénům napuštěným v mnohých domácnostech se jen těžko odolává ve školních lavicích.

To nás ale rozhodně neodradilo od naplánovaných akcí a projektů, které bylo třeba dokončit.

Jedním z nich byl i projekt EU, který jsem již v zimním zpravodaji zmiňovala. Během druhého pololetí jsme zvládli absolvovat a ukončit vzdělávací kurzy pedagogů, pro žáky zase kluby deskových her a čtenářství. Díky tomuto projektu jsme mohli obě oddělení školní družiny vybavit novými hrami a školní knihovna se rozrostla o spoustu krásných a zajímavých knih. Jako přidaná hodnota nás velmi potěšila skutečnost, že čtenářský klub přivedl ke knížce děti, které se se čtením moc nekamarádily.

Pokud jsem u tématu projektů, musím zmínit i ten nově schválený na zřízení dětského klubu s možností realizovat příměstské tábory. Snad se to podaří nastartovat ke spokojenosti všech a vybudujeme prostor pro pomoc rodičům při zajištění dětí v době prázdnin i zavedení delší provozní doby dětského klubu ve školním roce.

Znovu jsem si oživovala vzpomínky uplynulého pololetí u fotek na webu školy. Mohu říct, že je na co se dívat. Jsem velmi vděčná za tým pedagogů – učitelek, které na naší škole teď učí. Společnými silami jsme udělaly kus práce. Dlouho jsem ve své funkci čekala na kolektiv, který nikde neskřípe a je na všechny spoleh. Musím zmínit i naše provozní holky, které nás vždy podporují, pomáhají nám, a ještě při práci nezkazí žádnou školní legraci.

Nezapomenu na údiv dětí, když postupně přicházely a nevěřícně si prohlížely, co za stvoření je to ráno na chodbě vítá

u „obyčejného“ školního dne s názvem „**Crazy day**“. Tím myslím Boženku a Lenku... svými módními výstřelky pak ještě rozesmály půlku dědiny. Bláznivými obleky to ve škole jen hrálo. Pozadu nebyly ani paní učitelky. S veselou myslí se pak zvládají úkoly, příliv informací a písemky úplně jinak. A o to především jde. Zapojit do vzdělávání také prožitky, radost a jako bonus i rodiče. 😊 Ti nás potěšili svojí přítomností v našem Saloonu na akci „**Léto s kovbojem**“. Tímto tématem jsme chtěli dětem zpestřit objednané lanové aktivity a společně s rodiči oslavit Den rodin a závěr školního roku. Špekáčky k závěrečnému táboráku jsme mohli koupit za peníze našeho zřizovatele Obce Vacenovice, které jsme si odpracovali při úklidu lesa a moc za ně děkujeme. Pokud brouzdám ve fotkách u této akce, chtěla bych také poděkovat členům školské rady R. Lípovému, J. Bábíkovi a paní J. Havlíkové. Velmi nám všichni pomohli.

Poděkování patří i bývalým žákům naší školy (nyní osmákům), kteří se osvědčili jako výborní asistenti při lanových aktivitách. Myslím, že to byla vydařená akce, jen si příště připravíme nějaké odměny a zábavu i pro maloušky, kteří také za námi přišli.

Zatímco budou školáci prázdninovat, ve škole bude stavební rušno. Rozlehlá půda se začne pomalu a jistě proměňovat na nové učebny (přírodovědy, cizích jazyků a výtvarného ateliéru).

Všichni už se na nové prostory těšíme. S přibývajícím počtem žáků se nám tu bude dýchat o něco volněji.

Těšíme se také na budoucí prvňáčky, kterých je letos 24. Psovaných absolventů naší školy odchází na druhý stupeň do Milotic, Kyjova a Ratíškovic 21. Přeji jim, aby se ve svých nových školách cítili dobře, zúročili a rozvíjeli dál své vědomosti, nadání i talenty.

Školákům bych chtěla popřát pohodové prázdniny plné her a sluníčka a Vám všem léto podle vašich představ.

Vydařené léto přeje

Liběna Lisá, ředitelka školy

Den dětí – bylinkohraní

Lanové aktivity

Léto s kovbojem

Setkání s běžci Mírového běhu

Pozdrav ze školy

Jan Amos Komenský: „Škola bez bázně – mlýn bez vody!“

Škola slaví 170. výročí

Připomínka 170 let života naší školy v nás může oživit vzpomínky na dětství, přivést k poznávání historie nebo k hodnocení současného stavu školství a výchovy mládeže. Ale ve všech jistě vyvolá pocity vděčnosti za získání velké hodnoty života, kterou je vzdělání.

Co se dá vyčíst z obecní a školní kroniky?

„Škola ve Vacenovicích byla založena 20. října 1848 podáním žádosti zástupců obce ke krajskému guberniu. Do té doby chodily děti v létě do Milotic a v zimě chodil milocký podučitel zase k nám.

V roce 1849 koupila obec dům č. 241 (objekt panské hájovny, kde bydlel vrchnostenský hajný) hraběnky Františky z Hardeků v Miloticích a upravila ji během roku na školu. Prvním učitelem byl Antonín Urbášek. Úřední řeč byla němčina, učilo se čtení, psaní, počty a náboženství. V takto upravené hájovně se v roce 1850 učilo 94 dětí (42 chlapců a 52 dívek) narozených v letech 1838–1844. V roce 1861 se zapisuje už česky a inspekce dělají kněží (představeným úřadem je arcibiskupská konzistoř). Vacenovice mají v roce 1870 první místní radu, která má povinnost zabezpečit po všech

stránkách školní výuku. První slib složili radní: Melichar Dobeš, Jan Bábíček a Josef Příkazský“.

Zpráva školní kroniky nám dokládá úzkou spolupráci všech účastníků obecního školství: „Starosta obce dal bubnem svolati občany do obecního hostince, aby podepsali žádost o propuštění učitele.“ Podobným situacím se ale často předcházelo vhodnou „sňatkovou politikou“, kdy se kantor přizpůsobil do bohaté rolnické rodiny obecního radního nebo člena školské rady!?

Co předcházelo stavbě školy?

„Protože narůstal počet žáků, musela obec odkoupit (duben 1877) od starosty J. Řiháka za 280 zl. sklep v sousedství školy. Po jeho zbourání bylo stavební místo ještě rozšířeno o vedle stojící domek Jana Váníčka (odkup za 250 zlatých). Obec ještě zaplatila hraběnce za zmíněnou hájovnu 250 zlatých. V květnu pak beze všeho začali klidně starou školu bořit. Okresní školní rada však další boření zakázala, dokud o tom nebude úředně rozhodnuto. Jenže zákaz přišel trochu pozdě, neboť vše bylo zbořeno až na učírnu. Tehdejší učitel Skřítecký bydlel na rohu u Synka, a když mu obec

Škola, kombálek, zbrojnice

dva sáhy dřeva přidala, odstěhoval se na „Kumbálek“. Bylo ujednáno postavit novou školu o dvou třídách. Nebylo vhodné učebny, proto bylo vyučování úplně zastaveno. Okresní školní rada vyslala komisi, která uznala za vhodnou k vyučování místnost v domě J. Řiháka, čis. 23, za 20 zl. ročního nájemného.

Stavba školy byla v roce 1878 zadána formou veřejné nabídky staviteli Václavu Paternovi z Kyjova za sumu 6 895 zlatých se záměrem započít se stavbou 1. dubna 1879 a dokončit ji do 15. srpna téhož roku.

Kolaudace školy se neuskutečnila pro mnohé nedostatky – nebylo vrat, nebylo kamen v obou učírnách, střecha byla špatná. Protože pak Josef Řihák místnosti ve svém domě k dalšímu vyučování propůjčiti za žádnou cenu nechtěl, bylo vyučování zastaveno. Až 3. listopadu 1879 byla nová kolaudace. Učitel se mohl nastěhovat do bytu v nové školní budově. Škola měla půdorysnou plochu v dnešních rozměrech. Před čelní zdí školy byla zahrádka, ve které rostly keře bezu, pod okny směrem k jihu se pnula vinná réva.“ (V roce 1951 byla zrušena).

Kdo se o školní budovu nejvíce zasloužil?

„Především Jan Bábíček, bývalý starosta a předseda místní školní rady. Ten se již v roce 1874 zabýval myšlenkou, jak by bylo možno novou, pěknou budovu školní postavit. Byl docílil toho, že již plán na jednopatrovou budovu školní byl hotov, a mělo se i dle něho stavět. Ale v roce 1878 byla obec postižena všelikým požárem, že nebylo možno na tak nákladnou stavbu pomýšlet. Nakreslil tedy sám nový plán, dal ho k opravě staviteli Leopoldu Slovákovi ze Strážnice, a okr. šk. rada plán schválila, takže se dle něho také stavělo. Stavební náklad byl uhrazen v roce 1879“.

Jaká byla spolupráce obce a školy?

Školní kronika zaznamenala: „Ze všeho toho, co tuto o škole bylo napsáno, zvláště pak z okolností, že zástupci obce jevíli zájem školu, zdálo by se, že obloha vzájemnosti a součinnosti školy s obcí byla vždy jasná, bez mráčku. Ale nebylo tomu tak.

Bylo již vzpomenu, že starosta J. Řihák odebral učiteli Schwarzovi pole, jež měl od obce k užívání, takže ten raději zažádal o pensionování. Opět se zamračilo po stavbě nové školy. Starosta a předseda místní šk. rady Frant. Nedůchal, dal svolati bubnem občany do obecního hostince, aby podepsali žádost o propuštění učitele Stříteckého z úřadu. Byla z toho žaloba, starosta musel odvolati, zaplatiti útraty. A protože z jakýchsi důvodů měl býti suspendován, vzdal se včas svých funkcí. Co bylo příčinou vzájemné nevraživosti, říci nemůžeme, ale ze záznamů nástupce uč. Skříteckého všelicos vysvětliti se dá. Píše o něm, že jeho předchůdce byl oddán pití a v nepříčetnosti velmi nesnášenlivý. Skřítecký pak poznamenává, že o školu se nestaral, do školy děti neposílal. Z toho viděti, že hořlavé látky bylo zde dosti, zvláště podpalovali-li ještě jiní“.

Většina bývalých i dnešních školáků může však s láskou vzpomenout jména mnoha dobrých učitelů i zastupitelů obce, kteří přispěli k vysoké úrovni vzdělání.

Jaký byl vývoj obecního školství?

„S počtem žáků rostl i počet tříd. V srpnu roku 1880 byla škola rozšířena na dvojtřídní. Konkurs na místo podučitele byl vypsán se slušným 300 zl., k čemuž místní školní rada přidávala byt a otop.

V roce 1899 byla kolaudována přístavba školy – rozšíření ze dvou na tři třídy. Tehdejší starostou Vincencem Ingrem bylo rozhodnuto, aby škola byla rozšířena o poschodí. Nástavbu provedl stavitel Eusebyus Cibulka s nákladem 13 tisíc zlatých. Celá potřeba

cihel byla kryta z místní cihelny. Slavnostně byla škola vysvěcena 23. září – rodákem z Vacenovic – katechetou na měšťanské škole ve Svitavách P. Františkem Výletem. Prvního září 1899 světil školu milocký farář – rytíř Božího hrobu – P. Weber. Místní písmák Vincenc Profota (1906–1992) v rodinné kronice uvádí:

„O takovou velikost školy se zasloužil dstj. Weber farář z Milotic, zemský a říšský poslanec ve Vídni za Rakouska-Uherska. Naši stařeček Jakub Profota byl při stavbě školy školní předseda. Kombálek sa rozebrál r. 1939. Skladiště na dřevo a uhel pro školu a hasičské skladiště rozebráno r. 1948. Při rozebírání Kombálku sa našel kamen s letopočtem 1676, který sa zazdil do ostalého sklepa Kombálku r. 1976.“

Co kroniky prozrazují o učitelském sboru?

„V roce 1899 nastoupil na naši školu Rudolf Kostecký, rodák ze Sedlce u Náměště. Nastoupil ihned po ukončení učitelského ústavu v Příboře. Byl znamenitý vycpavač, praeparator, entomolog. Nejlepším žákům věnoval knihy světové literatury. V roce 1914 byl povolán do Velké války, o rok později vážně onemocněl, po půlroční dovolené byl uznán schopným a poslán na italskou frontu, kde 2. 11. 1916 padl u Markotin – Gorice. Ve Vacenovicích zanechal manželku a tři nedospělé syny.

Ve stejném období na školu nastoupil dobrý pedagog Karel Tyroch. Z I. světové války se vrátil, nadále u nás vyučoval a je pochován na vacenovickém hřbitově. Ve šk. roce 1899–1900 se vyučovalo ve třech třídách. V roce 1903 byla při 3. třídě zřízena zimní pobočka. Před I. svět. válkou se vyučovalo ve čtyřech třídách.

V roce 1901 přišel rodák z Nábzí v Čechách nadučitel Bohumil Mastník. Jeho nejdůležitější skutek byl, že na jeho podnět se v roce 1904 zřídil fond ku vystavění kostela. Dostalo se mu za to titulu: dvojitíhodný. V roce 1914, kdy byli povoláni na vojnu učitelé Kostecký, Barák, Medek, zůstal jeden učitel nevoják 53-letý Jedlička. Vyučování v tuto válečnou dobu probíhalo ve dvou třídách, kde bylo 237 žáků: v první třídě 70, ve druhé a třetí společně 167 žáků. Byl na ně učitel Bílek z Kyjova a nadučitel Jedlička.“

Kronikový zápis Vincence Profoty (1906–1992) k tomuto období uvádí: „Do škoie jsem chodil v době I. světové války. Kdo chtěl – tož šel, kdo né – tož né. Tatíček moseli na vojnu (František Profota nar. 1875, zemřel v roce 1918 jako zajatec v Itálii), mamička mňa potrebovaly doma, tak pravopis neznám, ani sem sa oň moc nezajímal. Zaměstnání moje bylo napřed s koňma, potom s kravama – jak to při zemědělství bývá. Učitel ostál enom jeden a jedna slečna učitelka. Co schopno, všecko šlo na vojnu, kerú vědlo Rakúsko-Uhersko.“

Ve šk. roce 1928 se vyučovalo již v pěti třídách a v polovině téhož roku byla povolena výuka ve třídách šesti, přičemž jedna třída byla „létací“. Nebylo pro ni v budově stálého místa. Tento stav trval do školního roku 1931–32. Až do roku 1945 měla škola pouze pět tříd, i když se vyučovalo od prvního po osmý ročník. To umožňovalo jednak využití místnosti v nově postavené budově obecního úřadu, později využití zrušeného bytu řídícího učitele.

Výborným řídícím učitelem naší školy a také prvním obecním kronikářem byl František Barabáš. Narodil se ve Vracově 29. 5. 1873, studoval gymnasium v Uh. Hradišti. Ve Vacenovicích působil devět let a po 40-leté školní práci odchází v roce 1934 na odpočinek do rodné obce, kde v roce 1954 umírá. O Vacenovicích napsal výstižnou monografii, která vyšla ve sborníku Na našem Slovácku. Naše obec se mu stala – jak uvádí – „místem neštěstí. Ve Vacenovicích pohřbil 23-letého syna Bedřicha a téhož stáří dceru Adélu. Manželka jeho raněna byla v roce 1931 mozkovou mrtvicí, takže ji ochromila půlka těla úplně.“ Podle pamětníků bydlel ve Vacenovicích na Juliánově č. d. 277. Jeden z jeho kronikových zápisů oceňuje nejenom touhu, ale i snahu našich předků po vzdělání: „Mnoho

Bohumír Barák (s aktovkou)

rodičů chtělo dopřát svým dětem lepšího vzdělání, než jaké skýtá obecná škola, jakého dostalo se jim. I posílali děti na měšťanku do Kyjova a Vracova. Ba ucházeli se vážně o vlastní měšťanku ve Vacenovicích. Nebylo jim vyhověno. Ale o vyšší vzdělání svých synů vacenovští občané hojně se starali. O čemž svědčí celá řada vynikající inteligence, vyšlé z Vacenovic.“

Jeho nástupce v roli řídícího učitele i obecního kronikáře Bohumil Barák o něm ve školní kronice napsal: „František Barabáš svoji činnost neomezil pouze na školu, kterou měl rád a již horlivě se věnoval, ale i občanům, kde bylo lze, vypomáhal radou i jinak. Byl dobrým zahradníkem a teprve jeho působením se u nás začala pěstovati zelenina ve větším měřítku. Když trať Vinohrádky se začala opět vysazovati vinnou révou, byl to opět on, který mladíkům – absolventům hospodářské školy v Kyjově – pomáhal révu šlechtiti a ji vysazovati. Byl též dobrým střelcem a jako dobrý střelec a společník byl zván na hony široko daleko. Jsem jist, že občané naši rádi vzpomenou na svého pana řídícího, který je rovněž měl rád.“

Učitel Bohumír Barák se narodil 3. 10. 1886 ve Zhoří Zálesné, okres Valašské Meziříčí. Jeho první učitelské místo bylo ve Vacenovicích ve šk. roce 1908–9, pak byl učitelem v Nenkovicích, kde poznal akademického malíře Jano Kohlera. Zřejmě jeho zásluhou má náš farní kostel od tohoto umělce hodnotný oltářní obraz Božského Srdce Páně. Trvale se do Vacenovic vrátil v roce 1911. Oženil se zde s dcerou předsedy místní školní rady Antonína Uhlíka – rolníka a hostinského. Měl jednoho syna. Učitel Barák vzdělával mládež až do roku 1948, kdy byl penzionován. Zemřel v roce 1957 a je na vacenovickém hřbitově i pochován. V kronikových zápisech se přiznává, že s obcí „srostl“.

Proč nebyl ples ?... U SPOLUOBČANŮ NENÍ ZÁJEM !!!

Kluci... vemte si ty děvčata tančit, ať tam nestojíjí. No jo... už idem. Joško... ještě hen je jedna. Strýcu, ale mně sa nelíbí. No a co... šak sa Ti nemosí líbit, enem si ju vem tancovat. Víš, jak sa tá děvčica mosí cítit, když si ju nikdo nevezne tančit a co to mamičkám a stařenkám dalo práce, než ju tak pěkně oblékly do kroja, dyť je to hanba, aby tam enem tak seděla. Tak jo... už idu.

21... 22 hodina a už sa po pár koštovačkách (enem pro vysvětlení omladině – tenkrát sa pilo z koštovaček, né jak včil z dvoudecáku – i když sa mně to včil taky líbí víc) začínáme družít a né enom s pěknýma spolužačkama, ale aj se staršíma chlapcama a děvčicama. Ti odvážnější už prohodí aj nějaké to slovo se strýcama, či stařenkú v súdnej stolici. Srandujem, špásujem, ale hlavně tancujem, protože v 15,16 rokách, co nás začali púšťat rodiče na plese tančit Moravské besedy, to byla nejlepší příležitost, jak navázat kontakt s děvčicú, co sa Ti líbí. No a to vínečko nám taky pomohlo rozvázat jazyky ke kibicování aj nohy k dupání po sále. Po půlnoci sa některým z nás začaly rozvazovat aj ruky a snažili sme sa dopočítat, kolik spodniček je pod sukňú, či jak sa dostat pod kordulku. Děvčata nás ale ještě pořád usměrňovaly, protože po půlnoci sa zábava nejvíc rozjížděla (třeba nějakú modernější sadú) a oni chtěli hlavně tančit a ukázat svojím rodičom, kamarádkám a hlavně súdnej stolici (která sa né a né rozejít), že oni sa o budoucnost rodiny dovedú dobře postarat a šohajú mají na vybírání.

Kolem druhéj ráno sa už ale chtě nechť aj súdná stolica brala dom, protože ráno moseli poklúzat domácích mazlíčků a pak letět na ranní do kostela chytnút fleka v lavici, aby sa aj tam neco dozvěděli.

Rodiče sa už pomali taky brali dom a my mladí sme jich ujišťovali, že do půl hodky idem taky, enem co sa rozlúčíme s kamarádama. No a včil nastala naša chvíla sklúzat ovoce za otlacené nohy v těsných holénkách a ztrapňování sa medvědí tancem na sále!!!!

Z půl hodky bylo nakonec nekolik hodin a venku světlo né od pouličních lamp, ale od slunka. Buď sa šlo s partíjů do sklepa, nebo k nekemu dom, kdo měl čerstvě zauzené, či ti nejstarší a největší nedočkavci sa šli učít na maminky a tatínků. V tomto posledním případě to ale skončilo pláčem a skřípěním zubů, protože malé jiskry a pionýři našli v pondělí odpoledňa v klubovně Svazarmu už enem polámané a rozšlapané letadýlka a po hřištníkách maximálně nějakú pantlu. Určitě mi dáte za pravdu, že i když jsme dostali doma pár po čuni, všichni jsme takověto plesy či zábavy hodnotili velmi kladně a nemohli sa dočkat další.

Když nekde v okolí byla diskotéka a v ten samý čas u nás ples, většina z nás šla radši na něj. Zaprvé pro nás bylo nepředstavitelné jít nekam do vedlejší dědiny na zábavu, když byla u nás (byli jsme přeca hrdí na to, z které dědiny jsme) a za druhé nás kluků bavilo, že sa mohlo popíjat dobré tatíčkovó vínečko, koketovat s děvčicama a jich zas, že na sebe nemosíjů natahovat rifle, ale nějakú pěknú róbu, v keréj byly o 100% krásnější a elegantnější, než v nejakých riflách – což sa dobře ví.

Právě pro všechny tyto výše popsané slasti jsme měli různé plesy, bály či zábavy při dechovce tak rádi. Myslivecký, Hasičský, Zahrádkářský, Sportovní, částečně povinný SRPŠ ples či Velikonoční nebo Hodová zábava, fašank... to všecko jsme moseli vyměct.

S odstupem času, po mnoha letech možu enem konstatovat, že škoda plesů, kterých jsme sa z různých důvodů nemohli účastnit, protože kromě toho, že udržovaly kulturní a společenskú tradicu + krásu slováckého kroje, sa na nich (aspoň 5x v roce) setkávali lidé z dědiny, kteří si mohli posedět, zatancovat či poslechnút dobrú muziku a při sklence vína zazpívat nebo probrat, co sa za tú dobu, kdy sa viděli naposled, událo, protože ináč přes celú zimu seděli doma u pece a zbytek roka těžce pracovali.

Ples přátel dobré muziky – Mistřiňanka

Ted' ovšem plesom utál ždibec jiný fenomén – internet. Lidé opět přes léto pracují od nevidím do nevidím, ale přes zimu sa nepotřebují družít a bavit na plesu, mají totiž internet, kde sa druží se stejně založenými lidmi, které internet pohltí. Novou dobu prostě nezastavíš a asi to tak má být. Za našeho mládí internet ani mobil nebyl a v televizi šlo většinou ho...

Nejen ve Vacenovicích postupem času vymizely skoro všechny plesy. U nás z těch tradičních vydržel jenom jeden – KROJOVÝ. Z porevolučních jen SPORTOVNÍ PLES, který sa již chťá, nechťa mosel taky přizpůsobit nové době a již třetím rokem změnit interpreta dechovkového za tzv. moderního. V moderním směru pokračuje i nově vzniklý DISCO PLES obecního úřadu, který má díky Bohu každoročně plný sál nejen mladých lidí. Pak tu máme dalšího nováčka FARNÍ VESELICI, což také není klasický ples, nýbrž jak název napovídá, VESELICE, na které se fantazii a dobrovolnosti občanů meze nekladou. Celý večer je rozdělen na časová pásma různého žánru tj. dechovka, zpívání ženského a mužského sboru, humorné scénky, přednesy či hraní naší omladiny na různé nástroje, v moderním stylu klávesové nástroje či promítání diapositivů.

Poslední nováček v řadě je PLES PŘÁTEL DOBRÉ MUZYKY, na který Vás již po 4 roky lákají na Mistříňanku Vacenovští muzikanti, leč pořád marně. Proto jsme ho letošní rok vynechali a s největší pravděpodobností se k němu již ani nenavrátíme. Věřte či ne, ale my do toho nešli s vidinou velkých zisků (zas takový chudáci nejsme), ale proto, že nás to baví a největší radost máme z toho, když Vás vidíme zpívat, tancovat a hlavně smát se na plesu, který děláme pro pobavení nás všech. Těch pár stovek, co jsme již dopláceli

po dvakrát z vlastních kapes, bez problémů zaplatíme, ale abychom to dělali s více jak 50% účastí přespolních, to nás teda hodně mrzí a tím pádem i nebaví.

Samozřejmě, že jsme si sedli k analýze, kde děláme chybu, protože nechceme všechno házet na nezáměrné spoluobčany. Takže: Plakáty rozvěšeny na 5 místech v obci, dokonce i do okolních vesnic, barevné pozvánky rozneseny do všech domů v dědině, samozřejmě obecní infokanál, při vstupu na sál každé ženě květinu a páru po pohárku vínečka, v tombole na 350 cen (její hodnotu radši ani nenapíšu) a hraje Mistříňanka. Snad by to chtělo nějakou obyčejnější kapelu? Nebo ještě většinou, ale která to je... třeba Moravanka? Přemýšleli jsme i o svozu a rozvozu návštěvníků plesu z jejich domovů ke kulturáku a zpět domů, aby nemuseli chodit v lednu pěšky. Chytali jsme rozumy i v Tasovicích u Znojma, které většina z Vás jistě zná. Tam dojde na HODOVÚ ZÁBAVU každoročně na 700 – 800 lidí se vstupem 250 Kč a to ještě organizátoři litují, že kulturák není nafukovací. Kdo by tomu nechtěl věřit, může se tam začátkem listopadu na Martinské hody zajet podívat. Nevíme, co děláme špatně, ale víme, že než něco dělat špatně, tak to radši nedělat vůbec, i když nás to moc baví. Možná za pár let někdo přijde na lepší nápady, jak uspořádat ples v obci. Třeba bude na každém stole místo koláčků notebook napojený na internet a místo müllerky či ryzlinku red bull či semtex. My pak rádi přijdem na čumendu, kde jsme dělali tu chybu.

Všem, co nás kdy jakýmkoli způsobem podpořili při pořádání plesu, či se ho přímo zúčastnili, ze srdce moc a moc děkujeme a vážíme si jejich přízně.

Vaši Vacenovští muzikanti

Včelařici z Vacenovic si přivezli Zlatou včelu

Včelařský klub mladých Vacenovice se 14. 4. 2018 utkal v Miroslavských Knínicích a v Suchohrdlech s devíti kroužky z JMK ve včelařských disciplínách.

Ve vědomostní soutěži Zlatá včela soutěžilo 80 dětí ve dvou kategoriích od 1. – 5. třídy a od 6. – 9. třídy základních škol. Mladí včelaři byli odbornými komisaři zkoušeni z teorie včelaření, ale museli také prokázat znalosti při poznávání včelařsky významných rostlin. Jejich úkolem bylo určovat nejen rodové a druhové jméno, ale také včelařský význam jako pylodárnost, nektarodárnost, nebo jako rostlinu, která poskytuje medovici. Ale to byla jedna se znalostí. Další řečnou disciplínou je tzv. praxe. Zde musí děti prokázat znalost toho, co se děje v úle a jak se má správně včelař zachovat. A jako praví včelaři musí si děti poradit i při poznávání včelařských pomůcek. A snad nejtěžší disciplínou je mikroskop, kde se podrobně popisují jednotlivé části včely, jejich význam a včelí ústrojí. Soutěž je velmi náročná a děti se na ni každoročně pečlivě připravují. V tomto roce se VKM Vacenovice podařilo v mladších žácích získat první místo, když Michal Ambrozek z Kyjova získal v součtu všech disciplín nejvíce bodů. Díky vítězství v krajském kole se zúčastnil v květnu kola celostátního, které se konalo ve včelařském učilišti v Nasavrkách. I tady Michal předvedl výborné znalosti.

Výlet do Miroslavských Knínic na soutěž Zlatá včela 2018 jsme si ohromně užili. Kromě dětí, které soutěžily: Michala Ambrozka, Milana Kaloče, Elišky Michenkové, Kuby Sabáčka, Katky Sedlákové, Anežky Soukupové, Aničky Šimečkové, Natálky Vaňkové, Adélky Zlámalíkové, s námi jeli také pomocníci. S dětmi nám už během příprav pomáhal Pepa Zlámalík a musím říct, že díky Pepovi excelovaly děti v mikroskopu. Dalšími spolucestujícími, vychovateli, hlídačkami a i svačkářkami byly moje pomocnice, Jana Synková, Anežka Nováková, Anežka Blahůšková a Marie Martínková.

Včelařici

Dámy nejenom, že pomáhaly během cesty, abychom se na nádražích nepoztráceli, ale dokrmovaly nás koláčky, pro dospěláky měly něco ostřejšího a hlavně ráno před soutěží byly velkou morální oporou.

Náš včelařský kroužek je díky dotacím z JMK velmi kvalitně vybaven. Rovněž se nám díky získání grantu z Ministerstva pro místní rozvoj podařilo zakoupit maketu včely a jejího ústrojí, mikroskop s preparáty jednotlivých částí těla včely. Díky takovým pomůckám děti samozřejmě lépe vnímají výuku. Rozlišit páry nohou včely

Včelařici

od sebe podle obrázku a nebo pod mikroskopem, to je samozřejmě úplně něco jiného. A i to se určitě projevilo na výborném umístění našich dětí na soutěži Zlatá včela 2018.

Poděkování patří nejen dětem, ale hlavně rodičům, že vedou děti k lásce k přírodě a ke včelaření. A hlavně také za to, že s námi mají trpělivost. Schůzky svolávám dost nepravidelně a ještě

po telefonu. Jelikož máme hodně dětí, je dost složité, když se jim věnuje jen jeden dospělý a je někdy dost těžké najít termín, kdy máme s M. Kuchtou oba čas. Přesto nás to pořád baví a budeme moc rádi, když se děti přihlásí i příští rok.

Jana Bačíková, vedoucí VKM Vacenovic

Pohled občana do doby nedávné

Již téměř 3 desetiletí žijí občané Vacenovic i celé naší republiky trochu v jiném světě. Nebude možná na škodu podívat se na změny, týkající se života, ne z pohledu politika, ale řadového občana. Ať chceme nebo ne, starší lidé, kteří prožili jak dobu před, tak i po roce 1989, zde určitě změny v životě uvidí. Nechci úmyslně používat slova socialismus a kapitalismus, ale spíše hospodářství s různým společenským zřízením. Tedy hospodářství v tehdejší Československu a hospodářství dejme tomu na západ od naší hranice, tak jsme to mohli my starší lidé prožít. Které společenské zřízení je lepší? Ono to není černo-bílé, jak si někdy politici myslí, tedy že jeden je dobrý a má stoprocentní pravdu a ten druhý špatný se samými zápornými stránkami, podobně jak existují vzájemné vztahy mezi lidmi. My starší si dobře pamatujeme, co nám ta která doba dávala a co nám nedopřála.

Doba před listopadem 1989 nám dávala plnou zaměstnanost všech pracovně schopných lidí, poskytovala podporu státu při zajišťování bydlení, poměrně nízké úrokové sazby na půjčky od bank. Víme, že ten, kdo byl šikovný, mohl při závazku pracovat u stejné společnosti bez přerušení deset let, získat nenávratnou

půjčku a navíc záruku trvalého zaměstnání. Toto nebylo k odmítnutí. Jen si vzpomeňme na rok 2008, kdy se nezaměstnanost v našem regionu vyhoupla až na 10 procent. Byly laciné zdroje energie, za jednu spotřebovanou kWh elektrické energie se platila přibližně jedna koruna, k tomu nájem za elektroměr, případně levnější noční proud. Dodavatel energie byl stát, výpočet byl snadný a jednoduchý. Jak to vypadá dnes? Dodavatelů mnoho, výpočet složitý, navíc je v něm zakalkulovaný poplatek za solární obnovitelné zdroje, který plyne, jak prohlásila hlava státu, solárním baronům, a to bude trvat ještě několik let. Smlouvy jsou pro občana nepřehledné, aby se v nich dalo kličkovat. Přiznám se, že při kontrole ročního vyfakturování ne všemu řádně porozumím. A kolik telefonických a ústních nabídek za účelem přechodu k jinému dodavateli ať už elektřiny nebo plynu. Jak pozná člověk, hlavně ten starší, že se jedná o čestné jednání?

A co nám tato doba nedopřála? Nemožnost, nebo jen velmi obtížné cestovat svobodně na západ od naší hranice. Vzpomínám si, jak jsem v roce 1968 hlídal naši západní hranici jako psovod proti narušitelům, kteří měli snahu dostat se na Západ. Překážku

tvořila tak zvaná signální stěna, což byl zátaras vytvořený z ostnatého drátu, vysoký přes dva metry, nahoře asi metrová drátová nástavba pro znesnadnění překonání při útěku. Před signální stěnou byl zaoraný a uhrabaný asi třímetrový pás, aby bylo možno vidět stopy narušitele a v případě překonání signální stěny jej pronásledovat po zanechané stopě až ke státní hranici, protože za touto stěnou bylo ještě území našeho státu šířky sto až dvě stě metrů až ke státní hranici. Pohraničník měl za úkol narušitele za každou cenu dopadnout, v krajním případě použít pro zadržení i samopal. Bylo zakázáno překročit západoněmeckou hranici a ani případně vystřelené náboje ze samopalu nesměly dopadnout na německé území, jinak při dokázání mohla vzniknout mezinárodní roztržka. Na německém území žádná překážka neexistovala, jen občasná kontrola. Jak nesmyslné opatření proti lidem, kteří se chtěli dostat na Západ z pohledu dnešní doby.

Další nevýhodou byla nesměnitelnost české koruny na finančních trzích. Z toho vyplývalo, že všechny finanční transakce, ať již nákup zboží z ciziny nebo prodej zboží z Československa, probíhaly buď v amerických dolarech, západoněmeckých markách, případně jiných tvrdých měnách. Z toho pak neochota bank poskytovat turistům cestujícím na Západ minimální obnos v cizí měně. Takový turista, který chtěl navštívit v té době Západ, měl před sebou spoustu překážek. Nejdříve musel na začátku kalendářního roku požádat banku o devizový příslib, tedy malou finanční částku na tuto cestu, potom dostat svolení od svého zaměstnavatele, že je důvěryhodný a navrátí se zpět do Československa, pak si vyřídil do pasu vstupní několika-denní vízum a nakonec si vyřídil výjezdní doložku do pasu, to znamená, že jednu část této doložky předá pasové kontrole na hranicích při výjezdu a druhou pak předá při příjezdu. Tak získal stát přehled o tom, zda se turista skutečně navrátil zpět. Pokud toto dnešní pětaticátník pročítá, nevěřicně zakrouť hlavou a nepochopí to. Pro takového mladého člověka, který chce cestovat a má na to peníze, je otevřený celý svět bez všech nahoře uvedených překážek. Doba před rokem 1989 nebyla nakloněna svobodnému vyznání víry, i když mezinárodní dohody to měly každému člověku zaručovat, jako ta z roku 1975 z Finska, podepsaná našimi tehdejšími politiky.

Já jsem měl možnost již před rokem 1989 procestovat několik zemí na západ od naší hranice a navíc jsem byl po několik let v kontaktu s obyčejnými lidmi a i s těmi výše postavenými z tehdejší Německé spolkové republiky a tak jsem si mohl utvořit svůj osobní názor a nebyť tak ovlivňován tehdejšími sdělovacími prostředky jak u nás, tak i v cizině.

Na konci sedmdesátých a začátku osmdesátých let jsem pracoval v jednom státním podniku v Hodoníně, kde se stavěla a uváděla do provozu výrobní linka, dodaná z Německé spolkové republiky. Zde bych chtěl popsat některé skutečnosti z této doby. Každé investiční akci s dodáním strojního zařízení v tehdejší Československu předcházelo uzavření mezinárodní smlouvy. Smlouva musela být dohodnuta a podepsána v některém podniku zahraničního obchodu, většinou v Praze, ne v podniku, kde bylo zařízení namontováno a uvedeno do provozu.

Byla podepsána smlouva mezi německým dodavatelem strojního zařízení, podnikem zahraničního obchodu a konečným odběratelem, to znamená příjemcem tohoto zařízení. Samozřejmě hlavními osobami při takovém jednání jsou zahraniční dodavatel a podnik zahraničního obchodu, konečný odběratel je až třetí. Nevím, jak podrobně tuto smlouvu při podpisu pročítá konečný odběratel, ale teprve až při montáži takového zařízení se musí skutečně plnit to, co je v ní napsáno. Podle této smlouvy má každý zahraniční montér právo na samostatné ubytování. Jsou mu vypláceny mimo jeho platu u firmy diety v hodnotě, která se rovná nebo

i přesahuje v přepočtu na den i výdělek ředitele závodu, nemluvě o úhradě za ubytování v hotelu a v případě ubytování mimo místa montáže i cestovné. A tak se teprve až nyní pátrá po vhodném ubytování, tak jak je stanoveno smlouvou. V místě montáže tedy v Hodoníně takové ubytování nebylo. Bylo nalezeno v jiném městě, vzdáleném od místa montáže asi 30 km. Zde je nutno uvést, že celková cena strojního zařízení plus všechny výdaje s montáží související nejsou hrazeny podnikem v místě montáže ale příslušným ministerstvem tak, jak to nařizovaly tehdejší zákony. Na druhé straně všechny zisky s podnikáním se musely odvést státu a z tohoto se pak investuje do modernizace jiného zařízení, pokud je ovšem dostatek finančních zdrojů v cizí měně.

Při uvádění tohoto strojního zařízení do provozu nastala situace, že v tuto dobu bylo najednou v místě montáže mnoho zahraničních montérů a dotyčný hotel nebyl schopen pro všechny ubytování zajistit. Vedení hotelu sděluje. Vy chcete stále více pokojů v hotelu, ale vždyť někteří, hlavně ti mladší zde ani nebydlí, i když za ně ubytování platíte. Kdepak asi jsou? Není těžké uhádnout kde. Proč by měli ti šikovnější jezdit každý den z hotelu do Hodonína a po práci zpět do hotelu, když si někde načerno najdou v místě montáže atraktivnější nocleh u něžnějšího pohlaví. Cestovné jim ale musí být podle smlouvy vypláceno. Diety mají více než dostatečné a tak je spokojenost na obou stranách. Naštěstí jsem měl dobrý vztah s vedoucím montáže, tedy generálním dodavatelem zařízení, pod něhož spadali i montéři německých subdodavatelů. Tento všechny montéry svolal a jasně naznačil, že takto to jít dál nemůže a je nutno učinit nápravu.

Byla to doba, kdy na západ od naší hranice existovalo jiné společenské zřízení než u nás. Během doby montáže jsem nabyl dojmu, že tato odlišná společenská zřízení se ráda neměla a ani mít ráda nemohla. U nás v Československu bylo vše naplánované, předem stanovené. Na západ od naší hranice se kladl důraz na smysluplnost prováděných kroků a montážních postupů. Je zřejmé, že při takovéto investiční činnosti bude ze zahraniční dodáno jen to nejnutnější strojní zařízení, ostatní jako stavební práce a montáž jako taková, bude prováděna s účastí československých podniků. Zahraniční pracovníci vykonávali na svoji odpovědnost dozor při montáži. Stávalo se velmi často, že přiběhl zahraniční montér a dotazoval se, zda-li je již dokončen nějaký stavební úsek stavební firmou z Československa, aby mohla být montována určitá část strojního zařízení. Nejčastější odpověď zněla, že to bude snad hotovo zítra. Příští den zněla odpověď zase zítra. Když jsem pak musel zahraničnímu montérovi slovo „morgen“ několikrát opakovat, už jsem předem věděl, jak se bude tvářit. Od té doby jsem toto slovo vždy vyslovoval velmi nerad. Existovalo také nesmyslné nařízení, že při jednání se zahraničním pracovníkem musí být přítomni vždy alespoň dva lidé od nás. Snad aby se neprozradilo nějaké naše státní tajemství, nebo aby snad zahraniční pracovník neovlivňoval řečí naše myšlení? Toto bylo zcela nesmyslné a naprosto neproveditelné.

Nechci, aby zde čtenář nabyt dojmu, že u nás bylo v té době všechno špatné a u nich zase všechno dobré. Brzy jsem pocítil, že i montéři jsou jen lidé s dobrými, ale i horšími vlastnostmi. Někteří se například snažili vyzískat trochu více na dietách a na cestovném, než jim náleželo. Informoval jsem o tom vedoucího montáže a ten mi jasně řekl, ať je řádně kontroluji, aby jim nebylo vypláceno víc, než co jim patří. Někdy jsme si my referenti udělali jaksi načerno takové přátelské posezení a navzájem se informovali o výhodách a nevýhodách jejich a našeho života, tak, jak je vidí obyčejní pracující lidé. I když jsme měli k mnoha věcem výhrady, snažili jsme se nastínit tu lepší stránku života u nás, ať již neexistující

nezaměstnanost, finanční pomoc státu při zajišťování si bydlení, zcela bezplatnou lékařskou zdravotní péči pro všechny občany našeho státu a jiné. Zahraniční montéři zase poukazovali na plné obchody se zbožím u nich, volnost veřejného projevu, vyšší životní úroveň, směnitelnost jejich západoněmecké marky a jak se někteří naši lidé snažili za každou cenu mít u sebe jejich západoněmeckou marku, aby si mohli koupit něco nedostatkového v Tuzexu za bony, které byly směněny za marky. Byl zde také několikrát vyřčen dotaz, jak je možné, že při tak nízkých platech našich zaměstnanců má i přesto mnoho lidí vlastní rodinný dům, když projížděli hlavně vesnicemi v naší oblasti. Podivili se nízkým úrokovým sazbám, již zmíněné nenávratné půjčky od státu.

Posuňme se nyní o několik desetiletí dopředu do dnešní doby, kdy u nás nastala zcela jiná politická situace, kdy mohou jednotlivé firmy uzavírat mezinárodní obchody samy bez podniků zahraničního obchodu, jak to bylo v minulosti. Zcela se změnilo i chování mladých lidí, nynějších podnikatelů. Vyrůstá a stále vyrůstá nová generace lidí, která již nabyla zkušenosti pobytem v zahraničí, ovládá cizí jazyky a umí v zahraničí jednat. Tito lidé prohlásí: Proč bych nemohl zkusit i já začít podnikat, vždyť se dá při tom dobře vydělat, pokud se dohodnu se seriózním zahraničním partnerem, kdy je i lákavý kurz naší koruny k euru, samozřejmě pokud se týká vývozu našeho zboží, případně služeb, dejme tomu do Německa. Podívejme se na vývoz služeb, například za řemeslnické, zednické, obkladačské případně jiné služby. Firma má k dispozici databázi takových řemeslníků, zedníků, obkladačů, svářečů, nebo jiných pracovníků už z činnosti v České republice pro zprostředkování takové činnosti do zahraničí. Není problém vypracovat nabídku takových služeb i s patřičnými cenami za časovou jednotku, tedy hodinové sazby, a rozeslat je vybraným firmám do zahraničí z rejstříku firem, zabývajících se touto činností. Je jisté, že ze stovek takto oslovených firem se jich několik ozve, obzvláště, když jsou takto nabízené hodinové sazby nižší než sazby, které by musela taková firma platit domácím pracovníkům. Je zřejmé, že v takové nabídce do zahraničí se musí započítat také výdaje za ubytování a stravu pracovníků. I s ohledem na všechny možné výdaje se zdá být nabídka výhodná jak pro zprostředkovatele, tak i pro zahraniční firmu. Na základě předložené nabídky se dohodne jednání ohledně podepsání smlouvy u zahraničního partnera. Prvním bodem nesouhlasu zahraničního partnera je zprostředkovatelem nabízená hodinová sazba, třeba u obkladačských prací. Takový partner uvede, že on přece nebude hlídat obkladače při jeho práci a dívat se jak pracuje, ale raději stanoví úkolovou mzdu za řádně vykonanou práci. I přes toto se nakonec oba smluvní partneři nějak domluví, že něco bude v hodinové sazbě a něco úkolem a smlouva se podepíše, samozřejmě i s jinými nezbytnými náležitostmi, to je s dobou nástupu, lhůtami pro uhrazování faktur za provedenou práci atd. Spolupráce tak může začít. Zde se však

někdy zapomene dokonale se seznámit se všemi platnými předpisy o zaměstnávání zahraničních pracovníků, které jsou v Německu velmi přísné. Dříve než zprostředkovatel vyšle takové pracovníky do zahraničí, nechá si od nich potvrdit, že oni sami nebudou brát žádnou mzdu od zahraničního partnera a že nevstoupí do přímého jednání s tímto partnerem a že jím bude zasílána mzda zprostředkovatelem až po uhrazení plateb od zahraničního partnera. Každý pochopí, že i zprostředkovatel chce z takové činnosti mít svůj finanční podíl. Začne se pracovat, získávají se informace, zda-li vše probíhá v souladu s uzavřenou smlouvou. Pokud ano, je vše v pořádku. Jenomže někdy je zahraniční partner velmi přísný, pokud se týká jakosti vykonané práce a už se rysuje problém s převzetím tohoto, třeba i částečně vykonaného díla a tím k pozastavení proplácení faktur zprostředkovateli, a následně s nemožností uhrazení mzdy pracovníkům. Někdy se problém vyhroťte až do takové míry, že nezaplacení pracovníci chtějí pracoviště opustit. Zahraniční partner je však smlouvou s investorem zavázán dílo ve stanové lhůtě dokončit a nejhorší, co může učinit je to, že těmto pracovníkům sám vyplatí nějaké peníze, samozřejmě eura, aby je na stavbě za každou cenu udržel, čímž nastane naprostý chaos ve fakturaci. Dříve než takový případ nastane, měl by zprostředkovatel zahájit intenzivní jednání se zahraničním partnerem a věc řádně vyřešit. Je toho vždy schopen? Záležitost se táhne dál a nastávají větší problémy, zprostředkovatel a zahraniční partner se dohadují a dohadují a ke shodě se nedospěje a místo přátelského rozloučení je vyřčeno: Sejdeme se u soudu. Nyní už nezbyvá nic jiného, než aby si každá strana hledala své advokáty pro zastupování u soudu, v našem případě německé, protože celý spor se vlastně odehrává u soudu v Německu. Ještě než soud začne, musí se uhradit určitý poplatek za zastupování, znepřátelené strany jsou vyzvány soudem, aby uzavřely smír a finančně se dohodly. Každá ze stran však trvá na svém, že je to právě ona, která je v právu. A tak dochází k soudnímu procesu v Německu, který se táhne i několik let. K soudu jsou pozváni jednatelé obou firem, advokáti, znalec, svědci, tedy samotní pracovníci a tlumočník. Měl jsem možnost nahlédnout do takového soudního spisu, kde je zapsána každá vyslovená věta všech zúčastněných. Rozhodně to není nezajímavé čtení, kdy každá ze stran říká, co si o tom druhém myslí, kdy se zpochybňují některé podstatné věci, protože byly vysloveny jen ústně, a ne vždy přesně všemi pochopeny kvůli jazykové bariéře a kdy obvykle neexistuje žádný zápis.

Někdy pracovníky v místě pracoviště kontroluje celní úřad, který tak získává informace, zda-li se jedná o zaměstnavatele české firmy, případně o osobu OSVČ, pro nichž se uplatňují různá pravidla, která jsou velmi přísná a při jejich nedodržení hrozí i vyhoštění. Když jsem kdysi pročetl brožurku s informacemi, že je nyní možné pracovat v celé Evropské Unii a když jsem to porovnal se skutečností, tak jsem nabyl dojmu jakéhosi nesouladu.

Vít Ingr

Lepší jednou vidět než stokrát slyšet!

Můžete o čemkoliv slyšet pořád dokola, ale dokud to nezkusíte, nevěříte, že to tak skutečně je. Nebo není. Podobně to může být i s návštěvou našeho mikroregionu. Vykládejte, že máme to nebo ono. Přestože počet návštěvníků se každoročně zvyšuje, vloni byl cca 5 tis. osob, kdo u nás nebyl, nemusí věřit.

Projekt Mikroregionu Nový Dvůr si dal za cíl ještě více zviditelnit společné informační místo mikroregionu a vylepšit jeho vybavení. Konírna milotického zámku má své *genius loci* a je výjimečná, že už několik let v ní funguje společné informační místo mikroregionu. Na začátku byla výborná myšlenka projektu „Tradice

na zámku“ – ukázat návštěvníkům mikroregionu naše společné tradice. Zejména slovácké kroje, tematicky spojené s lidovými zvyky. Zvyšující se počet i změna ve složení návštěvníků konírně vedlo pracovníky mikroregionu k novým nápadům a konírna měnila svoji podobu. Nabídla hlavně dětem zajímavé tematické hádanky, ale i pohádkového draka, který to v Miloticích dobře znal a v konírně si nechal udělat malou sluj.

Díky projektu podpořeného dotací Jihomoravského kraje jsme pořídili nové prvky do konírně. Nové výstavní panely, bez nichž se některé výstavy v konírně neobejdou, jsou variabilní a lze je

Otevírání konírny 7. 4. 2018

sestavit do různých tvarů. Určitě zajímavou novinkou pro turisty a hlavně děti bude interaktivní panel, na kterém si mohou děti vyzkoušet naše originální pexeso, křížovku nebo obléct panenku a panáčka do krojů obcí mikroregionu. Funkce zámeckého barokního brodu pro koně si do minulého roku návštěvníci museli hlavně představovat. Aby měla představa o funkci brodu víc opory, stojí u brodu dvě dřevěné sochy koní v životní velikosti.

Koně v zámeckém brodě

Doplňkem projektu jsou informační tabule, které budou při vjezdu do obcí mikroregionu upozorňovat právě na společné informační místo v konírně milotického zámku.

Turistická sezóna v konírně je již otevřena. Přijměte naše pozvání, jste vítáni! Věříme, že kdo uvidí na vlastní oči, vyzkouší a zažije, může dál doporučit. A to je smysl a odměna práce společného informačního místa Mikroregionu Nový Dvůr. Máme co ukázat, tak ať to o nás ví domácí aj přespolní!

Vladimíra Motlová

Kyjovské Slovácko v pohybu

Máte nápad, který chcete realizovat a nevíte, jak na to?
Chtěli byste přispět ke zlepšení prostředí, ve kterém žijete?
Zajímá Vás dění v regionu a chtěli byste se zapojit?
Máte nějaký projektový námět a chcete poradit?

V tom všem vám může pomoci spolek Kyjovské Slovácko v pohybu. Působíme v regionu již patnáct let a o našich aktivitách jste pravděpodobně slyšeli, či se jich přímo účastnili. Pokud ne a chcete to změnit, navštivte nás v naší kanceláři na Masarykově nám. 13 v Kyjově (vedle lékárny „U zlaté koruny“), kde vás rádi s naší činností seznámíme.

Aktuálně vyhlášíme dotační program na podporu Dětských skupin a připravujeme další výzvy k předkládání žádostí do Programu rozvoje venkova, Operačního programu Zaměstnanost a Integrovaného regionální operačního programu. Připravujeme i zapojení se do Operačního programu Životní prostředí, abychom podpořili zeleň v obcích.

Zabýváme se projekty škol a pomáháme zlepšovat jejich klima. Provozujeme Centrum služeb pro obce a jsme zapojeni do Turistické asociace Slovácko. Pořádáme ale také vlastní akce, výstavy, semináře, soutěže, konference. Publikujeme.

Více se můžete dozvědět na našich webových stránkách www.kyjovske-slovacko.com. Zapojit se můžete i prostřednictvím našeho FB profilu – Kyjovské Slovácko v pohybu. Považujeme rozvoj venkova za společnou věc jejich obyvatel, tedy nás všech.

Zapojte se i Vy!

Za tým Kyjovského Slovácka v pohybu

Anna Čarková, předsedkyně spolku

Tým Kyjovské Slovácko v pohybu

Turistické Slovácko na jednom místě. Vzniká databáze cestovního ruchu

Jedinečnou šanci stát se součástí jednotné databáze cestovního ruchu na Slovácku mají nyní podnikatelé v cestovním ruchu okresu Hodonín a podlužácké části Břeclavska. Shromažďování dat začalo už na konci minulého roku a pokračuje v roce 2018.

Podnikatelé k pasportizaci mohou využít velmi jednoduchý formulář, který je navede a vše potřebné se zeptá. Odkaz na něj je možné si najít na webu MAS Dolní Morava.

Data shromažďuje na Hodonínsku, Kyjovsku, Veselsku a Podluží působící Turistická asociace Slovácko. Informace se stanou součástí populárního webu Slovácko.cz, který letos čeká velká rekonstrukce.

Turistická asociace Slovácko, z.s. vznikla v loňském roce, aby vytvořila destinační management pro okres Hodonín s cílem jednotné propagace cestovního ruchu. Založily ji místní akční skupiny, mikroregiony a také podnikatelé. Hlavním posláním asociace je podílet se na společné organizaci cestovního ruchu vycházející z historického, kulturního a přírodního dědictví kraje, a tak přispět k ekonomickému rozvoji místních komunit a kvality života místních obyvatel.

Zdeněk Šmýd

Koordinátor cestovního ruchu Turistické asociace Slovácko, z.s.

Turistická asociace Slovácko, z. s. (TAS)

Masarykovo nám. 115/27,
695 01 Hodonín,
IČ 05671116
tel.: +420 777 328 052

PODNIKÁTE V CESTOVNÍM RUCHU

a působíte na Podluží, Hodonínsku, Kyjovsku, Strážnicku,
Veselsku či Hornácku?

Dejte o sobě vědět a zařaďte se do společné databáze subjektů v cestovním ruchu na Slovácku!

V současné době probíhá na území Slovácka rozsáhlá pasportizace (tvorba databáze) turistických cílů a aktivit, poskytovatelů ubytovacích, stravovacích a dalších služeb v cestovním ruchu.

Informace o vás se tak dostanou do nejrůznějších forem propagace našeho regionu (webové stránky, rezervační systém, sociální sítě, tištěné propagační materiály).

Více o pasportizaci najdete na www.mas-dolnimorava.cz

Zpráva o činnosti TJ Sokol Vacenovice za I. pololetí roku 2018

Rok 2018 je pro sokoly významný tím, že se opět koná po šesti letech XVI. Všesokolský slet, který se uskuteční v Praze ve dnech 1. – 6. července 2018. Je to sportovní, ale i kulturní společenský svátek.

Všesokolské slety mají historickou tradici – I. Všesokolský slet se uskutečnil již v roce 1882, tedy v roce 20. výročí vzniku Sokola – a pokračují do dnešní doby, navzdory nepříznivým dobám, jakým byly obě světové války či totalitní režimy. O to, aby i v době nesvobody byly sokolské slety zachovány a jejich tradice pokračovala, se po II. svět. válce zasloužilo Ústředí československého sokolstva v zahraničí, které do roku 1990 uspořádalo celkem sedm sletů.

Všesokolské slety nejsou jen přehlídkou hromadných tělocvičných skladeb, ale také se při nich konají různé kulturní a společenské akce, sportovní soutěže a přehlídky, pódiová vystoupení a vzdělávací akce. Tentokrát se XVI. Všesokolský slet stane také

součástí oslav 100. výročí konce Velké války a vzniku samostatného Československého státu.

Na toto se zaměřila i činnost v naší jednotě. S děvčaty mladšího oddílu jsme nacvičily hromadnou skladbu s názvem „V peřině“. Je to cvičení s kladinkami z PVC, doprovázené moderní hudbou, zpěvem Lucie Bílé a skupinou Kabát. Již jsme se předvedli na Župním sletu ve Veselí n. Mor. a Krajském sletu v Brně. Děvčata skladbu dokonale zvládla a do Prahy se moc těší.

Spolu s oddílem žákyní jedou do Prahy i Marijánky, které budou vystupovat spolu s dalšími pěveckými sbory v Národním divadle na Nové scéně, kde se koná koncert amatérských sokolských souborů. Dále budou účinkovat na pódiových vystoupeních v OC EDEN. Svým zpěvem budou doprovázet folklorní soubor Kordula z Velkých Bílovic, který zatančí Slováckou besedu. S tímto programem již Marijánky vystupovaly v rakouském Oetzu, kde se konalo

Všesokolský slet v Brně

Všesokolský slet v Brně

Marijánky v rakouském Oetzu

setkání sokolů k uctění památky zakladatele Sokola dr. Miroslava Tyrše. (Za neobjasněných okolností tragicky zahynul v alpské řece Ache v roce 1884). Na tomto místě byl vybudován památník a každým rokem se zde setkávají sokolové z Rakouska, Švýcarska, Německa, USA, České republiky a jiných zahraničních jednot. Cestou do Oetzu jsme navštívili město Salzburg, zastavili jsme se u rodného domu hudebního genia W. A. Mozarta. Shlédlí jsme panorama města s okolí pevnosti Solnohradu. Při svém pobytu v Alpách jsme podnikli výlet do města Innsbrucku, kde jsme byli překvapeni historickými památkami (zámek Ambros, kostely, radnice a jiné).

Sokolská cvičení - sokolská všestrannost – je určena všem. Rozvíjí pohybové schopnosti, rychlost, sílu, obratnost, vytrvalost, učí vítězit i prohrávat, nevzdávat se při neúspěchu, nebát se. I s ostatními dětmi mladšího oddílu jsme po celý rok nacvičovali gymnastické a švihadlové sestavy a trénovali jsme i atletiku. Některým sokolíkům to šlo lépe, ne-li výborně, a některým se zase dařilo méně. Jiné zase bavila atletika, běh, plavání, hod kriketovým míčkem. Ti nejšikovnější se zúčastnili župních soutěží. Ve švihadlovém víceboji si výborně vedla Beáta Půčková, která získala první místo, ve šplhu byla první Adélka Havelková. V gymnastické soutěži se umístila nejlépe Kristýnka Kučová (obsadila druhé místo), v atletice však vedla ve všech disciplínách a zasloužila si zlatou medaili. V běhu nedal nikomu šanci Prokop Harca a získal také zlato. Na druhém místě v atletice byl Marek Koutný, ale v plavání si vedl také dobře a získal třetí místo.

V ostatních oddílech – mladší ženy i ženy starší generace – cvičíme po celý rok pro kondici, zdraví, radost, potěšení a prožitky.

Sletu zdar!

Za TJ Sokol Vacenovice Mgr. Marie Řiháková

Marijánky v rakouském Oetzu

Marijánky v rakouských Alpách

Sportovní klub Vacenovice – fotbalový oddíl

Začátek kalendářního roku 2018 soutěžního ročníku 2017/18 byl ve znamení příprav na Valnou hromadu, která se konala 25. 2. 2018. Na další dvouleté období byl zvolen nový výbor, který bude pracovat v následujícím složení: předseda: Kacir Radim, místopředseda: Ing. Procházka

Radek, sekretář – hlavní administrátor Steinhübel Marian, ostatní členové: Ing. Novák František, Tomčala Antonín, Mgr. Mlýnek Zbyněk, Kašík Přemysl, Bolf Zbyněk, Ing. Jašík Marek, Synek Martin DiS., Mgr. Kreml Pavel, Fišman Jan, Novák Miroslav. Ekonomka oddílu – Kacrová Ludmila, správce stadionu – Chvostal Jan. Uvedený výbor se schází pravidelně 1 x v týdnu a řídí 4 oddíly: kopaná, atletika, stolní tenis a rekreační sport – celkový počet členské základny je 220 členů, ze kterých je 43 mládežnického věku.

3. února jsme pořádali již 21. reprezentační ples sportovců.

V průběhu zimní přípravy se družstvo mladších žáků účastnilo Okresní halové ligy v Lužicích, které již nedohrálo, a následně jsme byli nuceni pro malý počet hráčů odhlásit družstvo i z jarních mistrovských soutěží. Družstva přípravky bojovala na zimních turnajích OHL. Družstva přípravky a dorostenců tréninky absolvovala v tělocvičně ZŠ Milotice. Družstva A + B mužů se připravovala na jarní sezónu v přírodních podmínkách v areálu stadionu a A mužstvo se účastnilo kondičně – rehabilitačního soustředění v Luhačovicích a následně odehráli 6 přípravných utkání.

Muži A svou vedoucí pozici z podzimu nedokázali udržet a očekávání možného postupu do 1.A třídy s 5-ti opravdovými derby zápasy (Milotice, Ratíškovice, Rohatec, Dubňany, Kyjov) se nenaplnilo a mužstvo skončilo až na 3. místě. Celkově v 5-ti utkáních jsme nedokázali vstřelit soupeřům branku, což rozhodlo o našem konečném umístění. Snahou výboru je vhodně doplnit stávající tým a znovu se poprat o nejvyšší mety v novém ročníku.

Konečná tabulka 1.B třídy skupiny C

1.	RAFK	26	20	3	3	78:38	63
2.	SK Kozojídky	26	16	2	8	66:41	50
3.	SK Vacenovice	26	15	5	6	49:29	50
4.	Charvátská Nová Ves	26	13	6	7	48:37	45
5.	FK Valtice	26	13	5	8	55:53	44
6.	TJ Sokol Kněždub	26	11	6	9	65:46	39
7.	TJ Velké Bílovice	26	12	3	11	48:37	39
8.	Nikolčice	26	12	2	12	55:59	38
9.	TJ Jiskra Strážnice	26	8	8	10	47:47	32
10.	SK Uhřetice	26	9	4	13	48:50	31
11.	FC Pálava Mikulov	26	8	4	14	41:50	28
12.	MSK Břeclav B	26	7	3	16	45:63	24
13.	FK Hovorany	26	6	3	17	38:87	21
14.	TJ Sokol Křepice	26	4	2	20	24:70	14

Ve 26-ti zápasech se do hry zapojilo celkem 26 hráčů. Na 49 brankách se podílelo 12 hráčů: 10 Reháček, 7 Milář Martin, 6 Mirovský, 4 Grufík Zdeněk, 4 Knotek, 4 Brezina, 3 Jakubíček, 3 Špaček O., 3 Sladký, 2 Příkazský M., 2 Chvátal L., Procházka.

Realizační tým:

trenér: Šimon Michal, vedoucí mužstva: Kašík Přemysl, masér: Konečný Petr

Konečná tabulka 3. třídy sk. A

1.	FK Milotice B	22	16	2	4	71:34	50
2.	TJ Mikulčice B	22	15	4	3	56:20	49
3.	Moravia Násedlovice	22	12	5	5	48:31	41
4.	Baník Lužice	22	13	0	9	49:38	39
5.	NESYT Hodonín	22	10	3	9	44:49	33
6.	FC VRACOV	22	9	3	10	49:46	30
7.	Slavoj Rohatec B	22	9	2	11	42:48	29
8.	SK Vacenovice B	22	9	1	12	30:38	28
9.	1. FC Čejkovice	22	7	4	11	37:44	25
10.	Sokol Vlkoš	22	5	5	12	35:55	20
11.	SK Čejč	22	4	5	13	21:47	17
12.	Podlužan Prušánky	22	4	4	14	32:64	16

Ve 22 zápasech nastoupilo celkem 40 hráčů. Na 30-ti brankách se podílelo celkem 11 hráčů: 6 Holeček, 4 Krist, 3 Rupec, 3 Korčák, 3 Ingr, 2 Školař R., 2 Procházka, 2 Nešpor, Spěvák, Milář M., Milář Zdeněk, 2 vlastní.

Realizační tým:

trenér: Hanák Josef, vedoucí: Synek Martin, masér: Krist Petr

Minipřípravka

Konečná tabulka OP dorost

1.	Sokol Dambořice	16	13	2	1	71:12	41
2.	KEN Veselí/Vnorovy	16	12	3	1	56:20	39
3.	Starý Poddvorov	16	12	2	2	54:16	38
4.	Vlkoš/Vracov	16	9	1	6	50:29	28
5.	Hovorany/Nenkovice	16	7	0	9	23:62	21
6.	Jiskra Strážnice	16	4	1	11	19:43	13
7.	SK Vacenovice	16	3	1	12	17:59	10
8.	Kostelec/Kyjov	16	2	4	10	20:45	10
9.	FC Lipov z.s.	16	2	2	12	19:43	8

V 16-ti zápasech se do hry zapojilo celkem 21 hráčů. Na 17-ti brankách se podílelo celkem 9 hráčů: 4 Kordula M., 3 Leskovan T., 2 Plášek, 2 Lisý, 2 Batěk, Novák, Kundrata, Herzán, Bábíček D.

Realizační tým: trenér: Frolec Radek ml., vedoucí: Šimeček Viktor

Mladší příprava

Starší příprava

Konečná tabulka OP starší příprava

1	TJ Jiskra Strážnice	22	21	0	1	238:83	63
2	Milotice/Ratíškovice	22	16	2	4	233:127	50
3	Vracov/Vlkoš	21	14	0	7	244:130	42
4	SK Agro Vnorovy	22	13	2	7	251:185	41
5	FC Veselí n. M.	22	11	0	11	197:188	33
6	Velká nad Veličkou	21	10	2	9	149:159	32
7	TJ KEN Veselí n. M.	22	5	2	15	198:288	17
8	SK Vacenovice	22	6	0	16	62:175	18
9	FK Hodonín A	22	13	0	9	276:182	39
10	FK Mutěnice	22	5	0	17	113:221	15
11	SK Podl. Prušánky	22	11	1	10	175:144	34
12	FC Kyjov 1919	22	1	1	20	110:364	4

Ve 22 zápasech se vystřídalo celkem 16 hráčů. Na 62 brankách se podílelo 11 hráčů: 19 Kubík D., 12 Zdařil, 8 Gasnárek, 5 Zapletal, 5 Kubík T., 3 Slezar, 3 Rupcová, 3 Grufík, 2 Polášková, Beňa, Belka.

Konečná tabulka OP mladší příprava

1	SK Vacenovice	22	22	0	0	298:87	66
2	FC Veselí n. M.	22	17	0	5	267:188	51
3	Milotice/Ratíškovice	22	15	2	5	340:155	47
4	FC Kyjov 1919	22	14	2	6	233:192	44
5	TJ Slovan Bzenec	22	12	3	7	280:236	39
6	FK Hodonín A	22	9	4	9	217:217	31
7	FK Baník Dubňany	22	10	1	11	233:256	31
8	Vracov/Vlkoš	22	6	1	15	147:236	19
9	SK Agro Vnorovy	22	5	2	15	135:262	17
10	FK Mutěnice	22	5	1	16	130:247	16
11	TJ Jiskra Strážnice	22	4	1	17	137:232	13
12	SK Podl. Prušánky	22	3	3	16	115:224	12

Ve 22 zápasech nastoupilo 13 hráčů. Na 298 brankách se podílelo 11 hráčů: 49 Gasnárek, 48 Zapletal, 47 Zdařil, 39 Grufík, 38 Slezar, 29 Kubík T., 26 Rupcová, 13 Beňa, 6 Koplík, 2 Eliáš, Hanzalík

Realizační tým: trenér: Mírovský Luděk, vedoucí: Zdařilová Petra, Slezar Radim

Mladší příprava jako vítěz OP se účastnila krajského finále vítězů okresních přeborů, které se uskutečnilo 12. 6. 2018 v Šardicích s následným umístěním:

1. MFK Vyškov
2. Vacenovice
3. FK Hodonín
4. Milotice/Ratíškovice
5. Ivančice
6. FKM Podluží
7. Ráječko
8. Vrbovec/Dyjkovičky

Nejlepší hráč finálového turnaje byl vyhlášen Kubík Tibor. Za vzornou reprezentaci a předvedený výkon patří všem hráčům velký dík.

2. 6. 2018 jsme pořádali již 10. ročník turnaje přípravků „O pohár starostky obce Vacenovice“ – letos v kategorii mladší přípravky a mini přípravky. Na turnaji bylo přítomno 16 družstev se 145 hráči. Bylo odehráno celkem 57 zápasů s následným umístěním:

Minipřípravka:

1. AFC Nové Mesto n.Váhom
2. RAČA Bratislava
3. ČSFA Malacky
4. TJ Spartak Hluk
5. SK Vacenovice
6. MiRaVa
7. FK Hodonín

Mladší příprava

1. TJ Spartak Hluk
2. AFC Nové Mesto n.Váhom
3. SK Vacenovice
4. FK Hodonín
5. ČSFA Malacky
6. FK Hodonín „holky“
7. TJ Slavoj Rohatec
8. SK Kostelec
9. MiRaVa

Do následujícího ročníku 2018/19 bylo přihlášeno družstvo mužů A do 1.B. třídy JmKFS, družstvo mužů B do 3.třídy OFS Hodonín a družstva mladší a starší přípravky a mini přípravky do OP OFS Hodonín. V jednání je možná účast v krajské soutěži přípravků. Dorostenecké a žákovské družstvo pro malý počet hráčů nepřihlašujeme.

V areálu stadionu byla započata výstavba víceúčelového hřiště, které by mělo být dáno do provozu do konce října t.r..

Co a jak se dál bude vyvíjet, se dozvíme až po losovacím aktivu JmKFS, který se bude konat 27. 6. 2018 v Brně a následně 29. 6.

2018 OFS v Hodoníně. O dalších novinkách vás budeme informovat v průběhu července prostřednictvím obecního informačního kanálu.

Výbor SK Vacenovice děkuje všem příznivcům, který se v průběhu ročníku 2017/18 podíleli při zabezpečování chodu a činnosti klubu, buď finanční, materiální pomocí, nebo přiložili ruce při budování, provádění oprav a údržbě v prostorách stadionu. Věříme, že věrní a nápomocní zůstanete i v nadcházejícím období. Přejeme všem hodně elánu a ochoty při další možné vzájemné spolupráci, ať společnými silami vytvoříme prostředí pro naše spoluobčany, které budou rádi navštěvovat a hlavně, kde by měli možnost svou pohybovou aktivitu provozovat.

Závěrem výbor SK děkuje všem, kteří svůj volný čas věnují práci při řízení nebo výchově mladých sportovců, jsou nápomocni při zabezpečování sportovního života ve Vacenovicích a zejména všem sponzorům, Obci Vacenovice, drobným podnikatelům a živnostníkům za dary poskytnuté v průběhu roku na zabezpečení chodu klubu a činnosti v něm.

Přejeme všem hráčům, členům realizačních týmů a samozřejmě všem příznivcům vacenovické kopané příjemné prožití letošní dovolené a hodně elánu do nastávající sezóny 2018/19.

Sekretář SK Vacenovice, Steinhübel Marian

Přípravka

Mc Donalds cup-fotbalový turnaj základních škol

4. května se žáci a žákyně ze ZŠ Vacenovice zúčastnili fotbalového turnaje Mc Donald's cup ve Veselí nad Moravou ve složení: Ondra Zapletal, Adam Školař, David Horváth, Damián Mičola, Honza Svoboda, Natálka Rupcová, Stella Anna Veverková, Petr Šťastný, Šimon Přikazský a Kryštof Svitko. V konkurenci větších měst a obcí kluci a děvčata obstáli se ctí.

První zápas se Bzencem začali naši soustředěnou a důraznou hrou, která se vyplatila a přinesla nám vítězství 2:0, kdy oba góly po aktivním přispění všech vstřelil Kryštof S.

Druhý zápas s Veselím nad Moravou (ZŠ Hutník) se našim nepodařilo přivést do vítězného konce, ale bylo to dáno zejména tím, že hráči Hutníku jsou členy klubů, které hrají vyšší soutěže, ale také tím, že jejich hra byla tvrdá na hranici a někdy i za hranicí pravidel a několik našich hráčů bylo při tomto zápase „pošramoceno“ (kotníky a kolena by mohly vyprávět své). Přestože výsledek 0:4 vypadá jednoznačně, tak herní projev tak jednoznačný nebyl a naši si vypracovali několik pěkných akcí. Za zmínku stojí také to, že ZŠ Hutník skončil v konečném pořadí na 1. místě a náš tým s nimi uhrál nejlepší výsledek ze všech.

Mc Donalds cup

Poslední zápas s Vracovem o 3. místo byla nervydrásající bitva, jakou si toto derby zasloužilo. Přestože kluci z Vracova i díky jednomu náhodnému gólu po našem nedorozumění mezi obranou a gólmanem se ujali vedení v první půli 2:0, tak naši nic nevzdali a odpověděli aktivní, důraznou a kombinační hrou, která přinesla nejprve snížení v podobě gólu, který vstřelil Kryštof S. a následně dorovnání, které zařídil Šimon P. V závěru zápasu, kdy naši měli víc ze hry, se Šimonovi podařilo z velkého vápna „orazítkovat“ perfektní křížnou střelou levou tyčku soupeřovy brány, gól však již nepadl, a to i díky skvělým zákrokům našeho brankáře Davida H.

Po remíze přišly na řadu penalty, které se nám již nevyvedly, a tak jsme skončili v celkovém pořadí na 4. místě. Pokud ovšem přihledneme ke všem popsaným skutečnostem a také k tomu, že jsme měli nejméně hráčů na střídačce a v týmu největší podíl děvčat, které ovšem vůbec nezaostávaly za hochy, tak je to obdivuhodný výkon hodný uznání. Toto uznání si zaslouží i realizační tým s trenérem Romanem Svobodou a jeho ženou Miladou za nemalého organizačního přispění Lenky Mičolové.

Sportu zdar

Ing. Pavel Svitko

Vacenovice 790 let a fotbalový zápas ženáčů versus svobodní

Oslavy 790 let od první písemné zmínky o obci Vacenovice v sobotu dne 9.června 2018 proběhly i na poli sportovním. Tím však nemyslím doslovně na poli. V širokém i dalekém okolí je známo, že areál Sportovního klubu Vacenovice se pyšní krásnou travnatou plochou fotbalového hřiště.

A právě zde se v dopoledních hodinách setkali reprezentanti ženáčů a svobodných. Zázemí stadionu i občerstvení bylo k dispozici, za což bych chtěl tímto poděkovat.

Na úvod proběhlo mezi oběma spřátelenými soupeři vzájemné předání našich krásných vacenovských vlaječek. A protože jsem v tu dobu zrovna držel vlaječku, stal jsem se rázem kapitánem týmu. A jelikož svobodní již kapitána měli, tak jsem dělal kapitána ženáčům.

Slavnostní výkop provedla naše oblíbená a snad i všudypřítomná paní starostka.

A utkání mohlo začít. Zápas měl od začátku svižné tempo a pro některé i nečekaný průběh. Ženáčů vsítili první branku a vzápětí se dostali do vedení dva nula. Za tohoto stavu došlo k nepříjemné srážce dvou hráčů a následně ke konstatování, že je potřeba hrát sice s nasazením, ale přece jen s nadhledem.

Poločasový výsledek 8:4 byl pro ženáče parádní. Svobodní však věřili, že druhý poločas bude patřit jim. Doufali, že jak budou minuty přibývat, nám budou síly ubývat. Hra však i ve druhém poločase pokračovala takovým tempem, že jsme ani nepostřehli, jak rychle se mění skóre. A tak, když se nám zdálo, že se musíme šetřit i na odpolední, noční a následně i nedělní pokračování oslav 790 let, dohodli jsme se vzájemně na tom, že pro sdělovací prostředky zveřejníme výsledné skóre 13:8 pro tým ženáčů.

Možná je to pro někoho překvapení, ale skutečnost je taková, že ženáčů jsou zvyklí z domu na zorganizovaný život, dodržování disciplíny i řádné a včasné plnění pokynů. Vždy se perfektně soustředí na to, co dělají, jsou zvyklí na těžkého soupeře a jsou schopni podávat nadstandartní výkony.

A pokud chce být někdo z mužstva svobodných příští rok členem vítězného týmu, tak má vlastně dvě možnosti. Buď na sobě zapracovat a celý rok řádně trénovat – nebo se oženit.

Miroslav Novotný st.

Vacenovice 790 let a fotbalový zápas ženáčů versus svobodní

Prázdniny se nám nezadržitelně blíží a stejně tak se nám blíží i konec sezóny mladých hasičů. Během sezóny se malí hasiči v rámci seriálu Velké ceny zúčastní 11 soutěží po celém okrese, dále celostátní Hry Plamen. I letos nás v tomto seriálu reprezentuje družstvo mladších žáků a družstvo starších žáků. Nutno podotknout, že Velké ceny a Hry Plamen se napříč okresem Hodonín pravidelně účastní cirká 25 družstev v obou kategoriích!

Mladší žáci mají za cíl v tomto ročníku si v rámci Velké ceny vylepšit loňské 8. místo ve Velké ceně. Družstvo se nám podařilo posílit o nové členy a stabilizovat, což je znát na výsledcích. Z devíti skutečnějších soutěží skončili mladší žáci 3x na 1. místě, 1x na 2. místě, 2x na 3. místě. Dále skončili 1x na 5. místě, 1x na 6. místě a 1x na 9. místě. Mladší žáci tak v průběžných výsledcích atakují první trojku ve Velké ceně. Navíc v nejprestižnější, celostátní soutěži – Okresní kolo Hry Plamen, zvítězili a stali se tak okresními přeborníky pro rok 2018!

Oproti loňskému ročníku se nám u starších žáků až tak nedaří jako v loňském ročníku Velké ceny. Zato při Okresním kole Hry Plamen dosáhli na 2. místo a o kousek jim tak unikl postup do krajského kola! Starší žáci jsou tak vicemistry pro rok 2018! Ve Velké ceně starší žáci v devíti soutěžích z 11 celkových skončili pak 2x na 1. místě, 2x na 2. místě, 1x na 3. místě, 2x na 4. místě, 1x na 8. místě a 1x na 13. místě. I starší žáci tak ve své kategorii atakují první trojku. Lze tak konstatovat, že obě žákovská družstva vzorně na poli sportovním reprezentují nejen SDH Vacenovice, ale i obec jako takovou.

Naše SDH mělo své zastoupení i na okresním kole dorostu v požárnímu sportu. V jednotlivcích v kategorii mladší dorostenky nás reprezentovala Eliška Frolcová, která zvítězila a postoupila na krajské kolo, které se konalo v Brně. Zde pak v silné konkurenci skončila na solidním 10. místě. Již druhým rokem u našeho sboru funguje družstvo dorostenek. U družstva došlo ke změně sestavy, kdy toto družstvo nastupovalo ve složení Alexandra Šťastná, Kateřina Šťastná, Michala Sedláčková, Zuzana Koutná, Monika Ingrová, Kateřina Sedláková, Adéla Bábíková a Natálie Bábíková. Tomuto družstvu unikl jen o vlásek postup na krajské kolo, když skončilo na 2. místě, čímž vlastně obhájilo loňské pozice. Dorostenky jsou vicemistryněmi požárního sportu pro rok 2018!

Kdo by chtěl zkusit požární sport, přijďte se na nás podívat, zkuste své schopnosti! Rádi vás mezi sebou přivítáme, a to jak v žákovských kategoriích, tak i v dorostu či seniorech!

Ke sportovním akcím je potřeba uvést, že na areálu budeme pořádat jako již každoročně Memoriál Mikuláše Bábíka spojený s Pohárem republiky, na který jezdí družstva nejen ze širokého okolí, ale také ze Slovenska, který se bude konat v měsíci říjnu. Věříme, že i letos se tohoto podniku zúčastní družstvo dorostenek, které loni dokonale vypálilo rybník svým starším kolegyním z ostatních družstev, vyvarovalo se chyb a i se slabší stříkačkou (mašinou) dokázalo mezi dospělými skončit na krásném 3. místě.

Naše organizace nezahálí ani co se týče kulturních akcí. Spolu s mateřskou školou jsme pořádali dětský den s pohádkovým lesem, kde mateřská škola zajišťovala pohádkový les a naše SDH zábavu uvnitř areálu. Novinkou pak bylo dětské hřiště, které zde vzniklo v letošním roce. V rámci 790. výročí od první písemné zmínky o obci pak bude dne 27. 7. 2018 od 20:00 hod. na hasičském areálu pořádán koncert skupiny Kamelot, od 21:30 hod. pak bude taneční zábava se skupinou Jama.

Samostatnou kapitolou v rámci pořádání kulturních akcí je Bierfest. Je to akce, které se každý rok zúčastní cirká 900 návštěvníků. V letošním roce na uspořádání této akce připadlo datum 7. 7. 2018. Akce začíná v 15:00 hodin a bude se zde čepovat více jak 20 druhů piv (klasické 11°, 12°, kvasnicové, tmavé, speciální, atd.). Samozřejmostí jsou i nealkoholické nápoje, něco na zub, a to od drobných pochutin až po vyhlášené **pečené koleno speciál, grilované vepřové kýty**. Letos bude novinkou **chladicí box Jägermeisteru a fotokoutek**, kde si každý účastník může pořídit fotičky na památku. Na akci také nesmí chybět soutěže o ceny, večer zahraje skupina Tabák – Kabát revival a OverBand. Tímto bychom vás, čtenáře zpravodaje, chtěli na tuto akci srdečně pozvat. Více se Bierfestu dozvíte na stránkách www.sdhvacenovice.cz.

Výbor SDH Vacenovice přeje všem svým spoluobčanům pohodové léto a krásné prázdniny.

Pavel Bábík

HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice

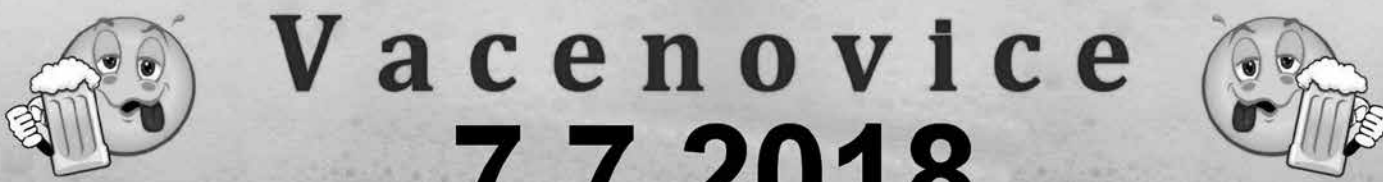
BIERFEST

Vacenovice

7.7.2018

www.sdhvacenovice.cz

HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice HASIČI Vacenovice

Ratíškovice – ml. žáci

Dorostenky na okresním kole

Mistřiň – ml. žáci

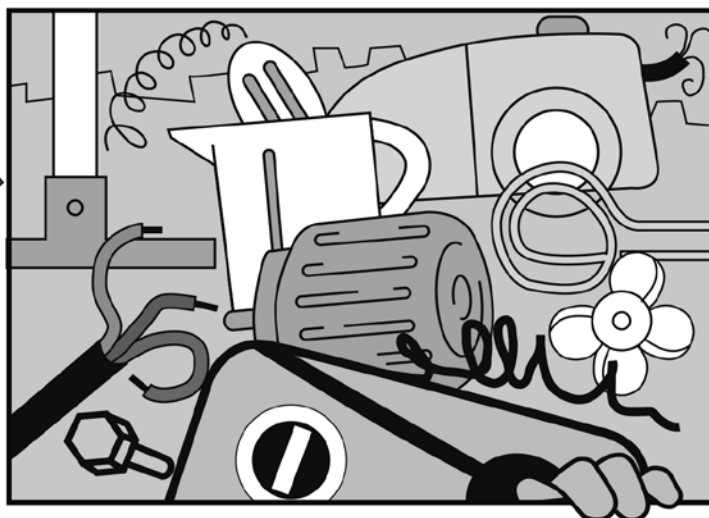
Vracov – ml. žáci

Jak čaruje recyklace

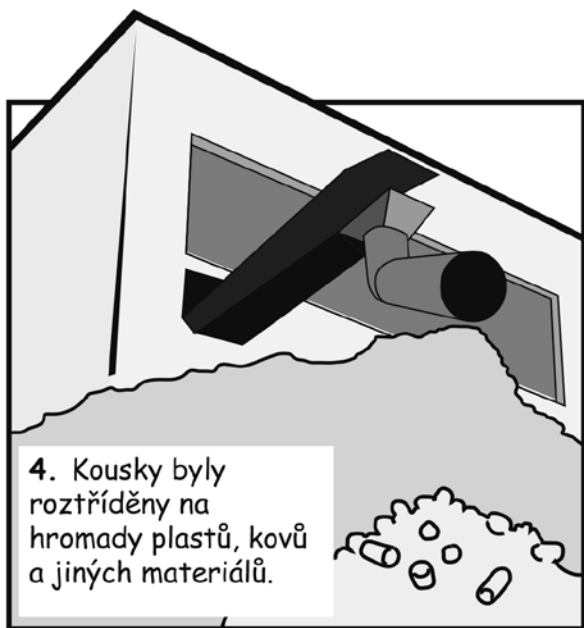
1. Dobrý den děti, jmenuji se Lojza a jsem topinkovač. Pro moji první rodinu jsem dělal voňavé a křupavé topinky. Jednou to ale pěkně křuplo i ve mně.

2. A tak jsem putoval do sběrného dvora. Dobře totiž věděli, že do popelnice před domem rozhodně nepatřím!

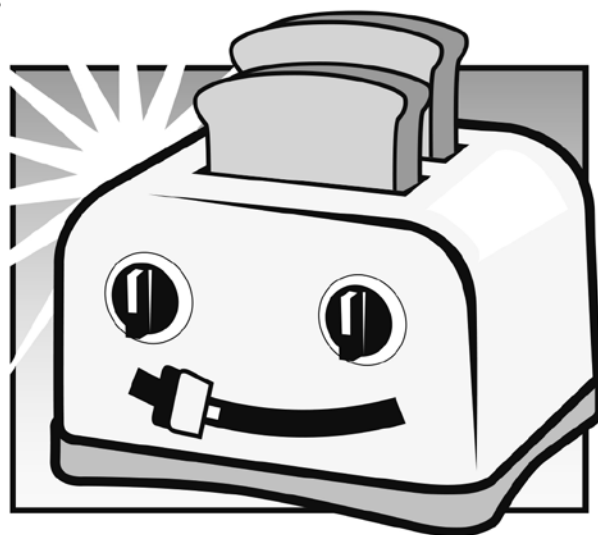

3. Ze sběrného místa nás spolu s mnoha dalšími vysloužilými kamarády nákladní auta odvezla do velké továrny. Tam nás rozebrali do posledního šroubku.

4. Kousky byly roztrženy na hromady plastů, kovů a jiných materiálů.

5. Jednotlivé hromady si odvezla jiná nákladní auta tam, kde z nich vyrobí nové topinkovače nebo dokonce lednice a my tak budeme znovu pomáhat.

Víte, že odkládáním vysloužilých elektrospotřebičů na místa zpětného odběru:

- šetříte energii, materiál, lidské zdraví i finanční prostředky,
- zabránujete úniku nebezpečných látek při neodborném rozebírání spotřebičů,
- chráníte přírodu a uchováte kvalitní život na Zemi.

Více informací na www.elektrowin.cz

Bitva tří králů

Na poli u Vacenovic na Kyjovsku se odehraje bitva. Bojovat u ní budou vojska Jana Lucemburského proti polským a uherským protivníkům. Stejně jako v roce 1331.

Tehdy se podobná bitva skutečně odehrála a není úplně jasné, kde na jihovýchodní Moravě to bylo. Ve Vacenovicích mají každopádně jasno, že to bylo právě tam. Odnepaměti se tam jedné trati říká Polská, dalšímu místo zase Stanovisko. První místo bylo zřejmě ležením polských vojsk, v druhém se připravoval na boj Jan Lucemburský se svým vojskem.

Po tehdejších událostech pátral místní nadšenec historie Ing. Miroslav Blahušek. Ten totiž jako malý od svého dědečka poslouchal, co se mezi staršími povídalo o dávných časech. „Tam za Hantálama, kde je les, který odnepaměti nese jméno Polská, se při kopání pařezů na topení nacházely kosti koní, jezdců, postroje i starodávné zbraně,“ říkali. Místní pověst hovoří o bitvě tří králů, která se tam odehrála.

A odehraje se znovu. Vacenovice připravily velkolepou slavnost v areálu salaše Rúdník, při které si tuto událost připomenou v sobotu 7. 7. 2018 od 14.00 h. Návštěvníci si na různých stanovištích vyzkouší středověké dovednosti, navštíví dobové ležení, jarmark a samozřejmě si prohlédnou rekonstrukci bitvy tří králů, která je v plánu v 17.00 h. Předvedou ji členové skupiny historického šermu In Taberna z Brna a jejich kolegové z celé Moravy.

Dovolujeme si Vás pozvat na

BITVY TŘÍ KRÁLŮ

na salaši RÚDNÍK

7.7. 2018

Začátek ve 14:00

Program

Pátek:

- večerní průvod Vacenovicemi, Ratiškoviciemi

Sobota hlavní program:

- 17:00 BITVA TŘÍ KRÁLŮ
- Koncert skupiny Metanoon
- Dragonfire show
- Fire show skupiny In Taberna

Doprovodný program:

- Fakírské vystoupení
- Šermířské vystoupení skupiny NovusOrigo
- Program pro děti
- Jarmark
- Prohlídka dobového tábora
- Občerstvení

Kontaktní osoba pro účastníky bitvy:
Silvia Morlani 774 807 279, e-mail: si.morlani@gmail.com

YMCA

**Obec Vacenovice srdečně zve
na koncert skupiny Kamelot
v pátek 27.7.2018 ve 20.00 h
Hasičský areál Vacenovice**

**Od 21.30 h taneční zábava
se skupinou Jama**

**Občerstvení zajištěno
Předprodej 150,-Kč na OÚ Vacenovice
Na místě 200,-Kč**

CASINO GRAND agados multica

KOČOVNÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

VÁS ZVE NA PŘEDSTAVENÍ

JAN A JIŘÍ
(VŠECHNY SMÍŘÍ)

Obec Vacenovice

Vás zve

**na divadelní
představení**

v neděli 29.7.2018

v 15 h v areálu

MŠ Vacenovice.

Mikroregion Nový Dvůr

Vás srdečně zve na

Seniordance

v pátek 17.8.2018 v 17 h

v areálu Myslivny

ve Vacenovicích.

Hrají manželé Grufíkoví.

**MIKROREGION
NOVÝ DVŮR**
region kyjovského Slovácka

790. výročí – vinaři

790. výročí – Mužský sbor z Vacenovic

790. výročí – Oskoruška

790. výročí – SPOZ

790. výročí – CM Oskoruška s překvapením

790. výročí – Marijány

790. výročí – Schola

790. výročí – DH Vacenovští muzikanti

790. výročí – DH Vacenovští muzikanti

790. výročí – Pavel Charvát

790. výročí – obsluha

790. výročí – výčepní

790. výročí – mše svatá

790. výročí – krojovaná rodina

Silvestr 2017

Festival na salaši

Jaro na salaši

790. výročí – Výstava kraslic

790. výročí – Cyrilometodějský divadelní spolek

Vacenovický zpravodaj vydává Obecni úřad Vacenovice, Na Dědině 243, 696 06 Vacenovice.

Členové redakční rady neodpovídají za obsah, chyby a názory jednotlivých autorů příspěvků. Redakční rada: Ing. Jana Bačíková, Ing. František Novák, Ing. Marta Grufíková, Ludmila Kacrová a Marcela Tomašovičová. Vychází v červenci 2018. Náklad: 600 kusů. Grafická úprava a tisk: Tiskárna Šíki Kyjov.